

Štandreško krožišče kmalu z jeklenim ogradjem

S predsednikom ZKB Sergijem Stancichem smo se pogovarjali o jutrišnjem občnem zboru članov

Zgodovina protagonist v Gorici

Trst: uspešen obračun razvejanega delovanja policijskih sil

Primorski dnevnik

SOBOTA, 21. MAJA 2011

št. 120 (20.135) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Obama in dileme arabske tranzicije

MARTIN BRECELJ

Ameriški predsednik Barack Obama je v svojem četrtkovem govoru na State Departmentu nedvoumno pojasnil, da ZDA podpirajo sile arabske pomladi. »ZDA bodo podpre reforme in vsakršne pozive k demokratičnim spremembam. Pred nami je zgodovinska priložnost. Svetu lahko pokažemo, da je za nas pomembnejše dostojanstvo človeka ulice kot pa surova oblast diktatorja,« je dejal, nanašajoč se na samosežig prodajalca v Tuniziji, ki je sprožil zgodovinski plaz protestov.

Šef Bele hiše je spomnil, da sta že padla dva samodržca, tunizijski predsednik Ben Ali in njegov egipovski kolega Mubarak. Zatrdil je, da so tretjemu avtokratu, libijskemu polkovniku Gadafiju, dnevi šteti, sirskega predsednika al Asada pa je pozval, naj popelje svojo državo v demokracijo ali pa naj se umakne. Kritičen je bil celo do režima v Bahrajnu, čeprav gosti 5. ameriško vojaško ladjevje, ter posredno do Savdske Arabije, ki je sicer izrecno ni imenoval.

V tem sklopu Obama ni mogel obiti izraelsko-palestinskega voza. A šel je dlje od običajnega poziva k obnovitvi mirovnih pogajanj po ključu »dva naroda-dve državi«. V imenu istih temeljnih liberalno-demokratskih vrednot, zaradi katerih je podprl arabsko pomlad, je Izraelce opozoril, naj prenehajo z okupacijo palestinskih ozemelj, saj to načenja tudi samo izraelsko demokracijo. Od tod poziv Izraelu, naj sprejme za izhodišče pogajanj meje izpred šestdesetne vojne v letu 1967.

Nakazana Obamova stališča so deležna dveh temeljnih kritik. Izraelska vlada, ameriški republikanci in številni drugi šefi Bele hiše očitajo, da je »izdal Izrael« ter s tem tudi temeljno načelo ameriške zunanje politike, po katerem morajo ZDA izkazovati trdno podporo svojim zaveznikom. Diametralno nasprotna kritika pa kroži v nekaterih arabskih ter v ameriških in evropskih »liberalnih« krogih, po katerih naj bi bila Obamova podpora arabski pomladi zapoznela in naj bi terjala opravičilo za desetletno ameriško sodelovanje z arabskimi samodržci, ki pa ga ni bilo slišati.

V obeh teh kritikah je nekaj resnice, a tudi precej nedoslednosti. Tako bi slepo spoštovanje načela o podporanju zaveznikov zahtevalo nadaljnjo nekritično obrambo ne le Izraela, ampak tudi arabskih avtokratov, saj so bili tudi oni dolga leta zvesti ameriški prijatelji. Po drugi strani je na dlani, da ne moreš podpirati demokratičnih sil, kjer jih ni, saj bi to pomenilo »izvažati demokracijo«, kar je nesmiselno, kot učijo tudi izkušnje v Iraku in v Afganistanu. Seveda pa je med tema skrajnostma veliko manevrskega prostora, v katerem se lahko bolj ali manj uspešno udejanja umetnost možnega, z Obamovo vred.

ITALIJA - Pretrgal je molk, v katerega se je zaprl po porazu v prvem krogu krajevnih volitev

Berlusconi »zasedek« televizijske dnevnik

Bersani vzroji: Ali mogoče živimo v Belorusiji?

KRMIN - Uradno odprtje slovenskega šolskega centra

Košček srca na Plešivem in nov udoben dom v Bračanu

BRAČAN - Številni gostje so včeraj prišli v Bračan na uradno odprtje slovenskega šolskega središča in na prikaz tega, kako so se otroci, vzgojitelji in neučno osebje vživeli v novo okolje. Šolsko dvorišče se je napolnilo, dobra volja otrok pa se je z odra

prenašala na publiko. V prvih vrstah so sedeli ravnateljica Elizabeta Kovic in gostje, predvsem tisti, ki so v imenu krajevnih uprav, šolskih oblasti in manjšinskih organizacij prispevali k pridobitvi novih prostorov. »Na Plešivem smo pustili košček svojega srca, a

smo z novim šolskim centrom v Bračanu zares zelo zadovoljni,« je poudarila ravnateljica. Ravnatelj krminske večstopenjske šole Giovanni Mattei pa je napovedal, da skupaj načrtujejo evropski vrtec.

Na 16. strani

RIM - Silvio Berlusconi je včeraj pretrgal molk, v katerega se je zaprl po porazu v prvem krogu krajevnih volitev. A takoj je šel v drugo skrajnost, saj so sinoči objavili intervjuje z njim televizijski dnevniki TG1, TG2, TG4 in TG5 ter radijski dnevnik RAI Uno. Premier je namreč sklenil, da bo skušal popraviti volilne izide v drugem krogu krajevnih volitev s svojim neposrednim in kolikor mogoče pogostim nastopanjem v občinah, tako kot mu je v preteklosti že nekajkrat uspelo. Voditelj demokratov Pier Luigi Bersani pa se je ob tolikšni razpoložljivosti, ki jo mediji izkazujejo Berlusconi, vprašal, ali živimo v Belorusiji.

Na 6. strani

Ko študent v Ljubljano gre ...

Na 2. strani

V FJK začetek šole 12. septembra

Na 3. strani

Antonione: Cosolini talec komunistov

Na 8. strani

Gherghetta prisegel v treh jezikih

Na 14. strani

Trgovci bodo nadzirali obnovo Korza Verdi

Na 14. strani

PLANINSTVO - Društvo CAI izpolnilo obljubo

Končno dvojezične table na nabrežinskem Krasu

TECNO NOLEGGI

NA RAZPOLAGO 20 PLOŠČADI

IZPOSODIMO DVIŽNE PLOŠČADI: KAMIONSKE KOŠARE, SAMOHODNE KOŠARE IN PAJKE

Tel. in Fax. 040 8321268
Mob. 335 6576587
Krmenska, 543
Dolina - TRST

DO 47 METROV VIŠINE

www.tecnonoleggi.it

KLUB TRŽAŠKIH SLOVENCEV V LJUBLJANI - Zanimivo srečanje Ko študent v Ljubljano gre

Spominski utrinki Tržačanov na študij v slovenski prestolnici

Kot »tujci« so doživeli marsikaj zanimivega, mnoge pa je motila ljubljanska klima

LJUBLJANA - Klub tržaških Slovencev v Ljubljani je v atriju ZRC SAZU organiziral srečanje z bivšimi študenti ljubljanske univerze s Tržaškega in Goriškega z naslovom »Ko študent v Ljubljano gre«. Predsednik kluba Stelio Rakar je pozdravil goste, med katerimi je bil tudi Boris Jesih, državni sekretar za zamejce in Slovence po svetu, nato pa predal besedo Borisu Kobalu, ki je vodil pogovor, v katerem so prišle na dan številne zanimive anekdote in dogodivščine, ki so jih med študijem v Ljubljani doživeli študenti s Tržaškega.

Kobal je najprej prebral članek iz glasila El Finočo, ki so ga nekdanji ustvarjali in tiskali tržaški študenti v Ljubljani. V članku z naslovom Čigavi smo so zamejski študenti zahtevali svojo državo in obelodanili svoje zahteve in dolžnosti. Nato je predstavil svojo ljubljansko izkušnjo. Ko je leta 1976 opravil sprejemni izpit na Akademiji za gledališče, film in televizijo, je v svojem prvem ljubljanskem obdobju doživel celo vrsto presenečenj: od neznosne megle, smrada po premoğu, domotožja, mimo izkušenj v uradu za tujce na Mačkovi ulici pa vse do očitnega nezumevanja mediteranskega humora in igrivosti. Ko je v eni od ljubljanskih picerij izbral pico, je opazil, da na meniju piše »oliva«. Ker si jih je zaželel nekaj več, je natakarka prosil, če bi jih na pici lahko dobil »en par«. Rečeno storjeno, že je bila na mizi pica z dvema oljkama! Pogrešal je tudi tržaško nočno življenje: ljubljanske ulice so bile takrat zvečer prazne, Trst pa je bil bolj živahen. Skratka, pravo nasprotje današnje situacije.

Predsednik kluba Stelio Rakar je omenil, da so jih iz Italije pozivali na služenje vojaščine. Če si bil zaposlen, si bil vojaščine oproščen. Tedanji direktor Kliničnega centra mu je napisal potrdilo, da je bil v bolnišnici administrator in tako se je lahko izognil služenju vojaškega roka. Pripomnil je, da so bili to drugačni časi, saj mu danes najbrž nihče ne bi naredil tako velike usluge. Marko Kravos je v Ljubljano prišel leta 1962. Na študij slavistike na ljubljanski univerzi ga je napotil Pavle Merku. Kravos je tedaj sodeloval pri glasilu Zaliv. Ko je Boris Pahor začel pisati o Kardelju, je imel zaradi sodelovanja pri Za-

Široko omizje s Tržačani, ki so v četrtek zvečer posredovali utrinke iz svojega študentskega obdobja v Ljubljani

BOBO

livu marsikatero težavo, pravi Kravos. Po začetnem obdobju pa se je na Ljubljano zelo navezal.

Ljubljanska izkušnja Sergija Lipovca je bila nekoliko drugačna, saj je pred vpisom na fakulteto že nekaj let delal. Ker je že okusil, kakšno je službeno življenje, so mu študentska leta predstavljala obdobje velike svobode. Skupaj z drugimi zamejci so hodili na filmske projekcije, kdaj pa kdaj so se tudi krepko nasmejali ob nerodnih prevodih italijanskih dialogov v podnapisih. Marjan Kravos je v Ljubljano prišel leta 1969. Na nasvet Avgusta Črnigoja se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost. Študijski program je bil zelo sodoben, saj so ob klasični spoznavali tudi moderno umetnost, česar takrat ni bilo mogoče reči za italijanske akademije. Tudi njemu se je v spomin zelo vtisnil jutranji mraz, ki te je zbodel, ko si vstal iz postelje. Predavanja navsezgodaj zjutraj ga prav tako niso veselila.

Sergej Verč je pred začetkom študija že služil kruh kot učitelj, saj je maturo opravil na učiteljskišči. Odločitev za študij v Ljubljani mu je pomenila predvsem beg iz tržaške zatohlosti. Z drugimi zamejskimi študenti so ustanovili amatersko gle-

dališče, za katerega je napisal dramski tekst, v katerem so nastopali takratni veljaki SKGZ-ja. Projekt je bil tajen, saj so vedeli, da predstavlja omenjeni tekst material za pravi škandal. In prav tako je bilo: kljub prizadevanjem so za tekst izvedeli SKGZ-jevci. Bil je pravi mali diplomatski incident. In kot se za diplomatske incidente spodobi, je sledil tudi razčiščevalni sestanek, ki je dosegel visoke decibele ...

Miran Košuta pa je v Ljubljani od leta leta 1979 študiral »slavistiku« (kot bi temu rekli v Križu) in primerjalno književnost. Spominja se kletne sobice, v kateri je na začetku študija živel. Nič kaj svetla in še manj topla kamrica ni bila novopečenemu študentu v Ljubljani v nikakršno uteho. Kasneje se je z drugimi zamejskimi študenti preselil v Trnovo. Kar se tiče političnega vzdušja je bilo ozračje takrat precej bolj sproščeno, pravi Košuta. Sam sodi v prvo generacijo, ki ji ni bilo več treba opravljati štiridelnega izpita iz predmeta samoupravljanje s temelji marksizma. Martina Repinc je bila v študentskih letih »cimra« Mirana Košute in Fabia Gergoleta. Tudi njej se je v spomin vtisnila grozna zima - prvo leto, ko je bila v Ljubljani, je sneg prvič zapadel novembra, zadnjič pa med

prvomajskimi počitnicami. Na Ziherlovi ulici, kjer je živel s Košuto in Gergoletom, so se tudi večkrat pričkali. Takrat se je Košuta zaprl v svojo sobo in za kazen začel igrati klarinet.

Ksenja Slavec in Igor Kocijančič sta obiskovala takratno Visoko šolo za telesno kulturo. Povedala sta, kaj vse sta morala v Italiji kupovati za prijatelje - najbolj ekstravaganten artikel pa je definitivno lasulja, ki jo je Kocijančič prinesel neki gospe, Kobal pa je pristavil, da je za nekega profesorja moral prinesiti figurice pastirčkov za božične jaslice, drugemu profesorju pa je prinašal revijo Zaliv, ker si je ta ni upal sam kupiti.

Poleg omenjenih so spomine na svoja študijska leta delili še Drago Milič, Evelina Umek, Fabio Gergolet, Kristina Hmeljak Sangawa in Igor Škamperle. Ob koncu je o svoji izkušnji spregovoril nekoliko mlajši Peter Verč, ki je pred nekaj leti diplomiral na Fakulteti za družbene vede. Več sodelujočih je povedalo, da se jim je nemalo krat zgodilo, da v Ljubljani sploh niso vedeli za slovensko manjšino v Italiji.

Žal se to do danes ni bistveno spremenilo ... (maj)

Nad vasjo Podpeč odstranili nevarno kamenje

KOPER - Nedeljski dogodek, ko je s strme stene nad vasjo Podpeč padla velika skala in močno poškodovala štiri osebnih avtomobile in delovni stroj, se ne bo več ponovil, zagotavljajo na koprski mestni občini. Nevarne skale so s stene že očistili, največji skali pa bodo v prihodnjih dneh s sidranjem ponovno "pritrdili" na steno. Največji skali bi se, če bi ju spodkopali in potisnili v globino, lahko skotalili po pobočju in poškodovali nekatere objekte v vasi, je povedal vodja službe za zaščito in reševanje Mestne občine Koper Igor Rakar. Zato so se alpinisti iz idrijske družbe Kaskader, ki čistijo steno, po posvetu z geologom odločili, da bodo največji skali pritrdili s sidranjem.

Rakar je zagotovil, da so razmere trenutno stabilne in tudi močnejše neurje ob koncu tedna ne bi smelo pripeljati do podobnega dogodka kot pred tednom dni. Škoda na štirih osebnih avtomobilih in delovnem stroju, ki jih je poškodovalo padlo kamenje, je ocenjena na 25.000 evrov.

Zidar včeraj le prišel na sojenje

LJUBLJANA - Prvi mož SCT Ivan Zidar je po mesecu dni včeraj le prišel na ljubljansko okrožno sodišče, kjer mu sodijo v zadevi Čista lopata. Obravnava zoper njegva trenutno poteka ločeno, saj je treba dokazati, ki so jih izvedli na obravnavi preostali sedmerici obtoženih, izvesti tudi zanj. Zidarja namreč zaradi zdravstvenih težav nekaj časa ni bilo na sodišče, zato ga je sodnica Vesna Podjed izločila iz postopka. V tem času so na obravnavi zoper Hildo Tovšak, Dušana Črnigoja, Tomaža Žibertarja, Ivana Demšarja, Boruta Farčnika, Srečka Gabriča in Ivana Krofliča predvajali prisluhe, posnete konec leta 2007 in v začetku leta 2008, začeli pa so tudi z branjem odredb za tajna opazovanja in ogledom posnetkov tajnih opazovanj.

Ta postopek treba sedaj ponoviti tudi za Zidarja. Sodnica je tukaj pojasnila, da je dobila pojasnilo kliničnega oddelka za nevrokirurgijo UKC Ljubljana, v katerem so zapisali, da glede na sedanje Zidarjevo zdravstveno stanje ni zdržkov, da se Zidar ne bi udeleževal sojenja. Je pa eden od njegovih zagovornikov, Boštjan Penko, dopoldan sodnici pojasnil, da mora Zidar vsak drugi dan na punkcije.

ZKB
1908

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO Soc.Coop. Zadruga ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

s sedežem na Opčinah (TS), ul. Ricreatorio 2

Št. vpisa v register ABI: 08928 – Št. vpisa v Register bančnih zavodov: 3387-80 – Št. vpisa v Register zadrug: A160760

Št. vpisa v Trgovinsko zbornico: TS-27793 – Davčna številka in št. vpisa v Register tržaških podjetij: 00093160323

OBVESTILO O SKLICU REDNEGA IN IZREDNEGA OBČNEGA ZBORA

Zadruga kraška banka vabi cenjene člane na redni in izredni občni zbor v drugem sklicanju jutri, 22. maja 2011, ob 10. uri v Športno- kulturnem centru v Zgoniku, z naslednjim dnevnim redom:

- REDNI DEL -

1. Obračun na dan 31. december 2010: s tem povezani in iz tega izhajajoči sklepi.
2. Plačilne politike: informiranje članov.
3. Določitev honorarjev za člane upravnega in nadzornega odbora ter smernic za določitev povračila stroškov opravljanja mandata.
4. Izvolitev članov upravnega odbora po predhodni določitvi števila članov le-tega.
5. Izvolitev predsednika in preostalih članov nadzornega odbora.
6. Izvolitev članov razsodišča.

- IZREDNI DEL -

1. Spremembe 2., 8., 9., 13., 14., 15., 21., 25., 28., 30., 32., 33., 34., 35., 37., 40., 42., 44. in 46. člena zadržnega statuta in vključitev novega, šestnajstega poglavja, imenovanega Prehodne določbe, in novega, 52. člena, ki prinaša Prehodne določbe.
2. Pooblastilo predsedniku upravnega odbora, oziroma osebi, ki ga na osnovi zadržnega statuta nadomešča, da v statut vnese morebitne omejene spremembe med postopkom preverjanja Banke Italije v smislu 56. člena zakonskega odloka št. 385 z dne 1.9.1993.

- REDNI DEL -

7. Določitev, v smislu 30. člena statuta, maksimalnega zneska terjatev, ki lahko izvirajo iz poslovanja članov, strank in predstavnikov zadruga.
8. Uskladitev pravilnika občnega zbora Zadruga v skladu z novimi statutarnimi določbami in morebitno novo oštevilčenje členov.

Pojasnilo in opis zgornjih vsebin prinaša informativni list, ki so ga člani prejeli na dom kot prilogo pisnemu obvestilu o sklicu občnega zbora.

Občnega zbora se lahko udeležijo člani, ki so vpisani v člansko knjigo vsaj devetdeset dni v smislu 25. člena zadržnega statuta. Če se kateri izmed članov ne more udeležiti občnega zbora, prosimo, da pooblasti izključno drugo včlanjeno fizično osebo. Pooblastila, ki ne navajajo imena pooblastitelja, niso veljavna; vabila, ki ne navajajo imena pooblaščenca, ne bodo overovljena. V smislu 25. člena zadržnega statuta mora pooblastilo ob trenutku podpisa overoviti upravitelj, ravnatelj, vodja področja ali načelnik podružnice.

V kolikor je za izredni občni zbor potrebna prisotnost vsaj desetine vseh članov, vas vabimo, da se občnega zbora udeležite.

ZA VSTOP V DVORANO JE OBVEZNO VABILO!

v imenu upravnega odbora
predsednik Sergio Stanchich

LJUBLJANA - Maturantska parada 2011

Dijaki letos postavljali kar dva Guinnessova rekorda

Akcija Plesne zveze Slovenije proti alkoholu v Ljubljani ni uspela

LJUBLJANA - Na letošnji tradicionalni maturantski paradi so se za svetovni rekord potegovali v dveh kategorijah. V Ljubljani je nov rekord za največji sinhroni ples na eni lokaciji po neuradnih podatkih doseglo 8864 maturantov. V kategoriji sinhronnega plesa na več lokacijah pa je v 50 evropskih mestih zaplesalo več kot 33.000 ljudi, so sporočili organizatorji.

V Ljubljani se je zbralo več kot 9000 dijakov vendar vseh zaradi pomanjkanja časa niso uspeli prijaviti na parado, je povedal glavni organizator iz plesne šole Urška Boris Prokofjev. Na Guinnessovo knjigo rekordov bodo tako sporočili le realno število tistih, ki so se prijavili, in potem tudi plesali. Da bo svetovni rekord veljaven, pa bodo morali pri Guinnessovi knjigi rekordov to število še dodatno preveriti. Trenutni rekord v sinhronem plesu na eni lokaciji je 6984 plesalcev. Postavili pa so ga lansko leto v Ljubljani. Če bo letošnja, zaenkrat še neuradna, številka 8864 maturantov potrjena, bo to nov svetovni rekord.

V 50 evropskih mestih, od tega kar 22 slovenskih, je nato točno ob 12. uri, po trenutnih informacijah, zaplesalo več kot 33.000 ljudi, največ iz Slovaške, je povedal Rudi Kocbek iz Plesne zveze Slovenije. Trenutno veljaven rekord je bil po-

stavljen v lanskem letu, ko je zaplesalo 32.416 ljudi.

Plesna zveza Slovenije pa je letos organizirala Maturantsko četvoriko brez alkohola v okviru projekta Quadrille dance festival 2011. Ljubljanski župan Zoran Janković je izrazil navdušenost nad dogodkom. Akcijo brez alkohola je pozdravil in povedal, da je parada "vsako leto bolj spodobna." Dodal je, da je to dan dijakov, ki jih po paradi še čaka maturara. Dijakom pa je sporočil naj čim bolj končajo srednjo šolo, se v času poletnih počitnic spočijejo in potem resno pričnejo s študijem.

Akcija proti alkoholu pa v Ljubljani ni zaživila. Po paradi je bilo namreč mogoče videti številne plesalce, ki so pili vse od piva pa do žganih piščal. Organizatorji jih, po njihovih besedah, k akciji niso pozvali. Vsi, s katerimi smo se pogovarjali, tudi mislijo, da akcija ni uspela.

Kot je zapisano na spletni strani Plesne zveze Slovenije, je bila prva ulična četvorica zaplesana leta 1995 v Kamniku, pod imenom Maturantska parada pa se je dogodek pričel uveljavljati leta 2001 v Ljubljani. Prvič se je dogodek zapisal v Guinnessovo knjigo rekordov leta 2002, ko je v desetih slovenskih mestih zaplesalo 8512 maturantov. (STA)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Obvezno tehnično mnenje

Deželna vlada negativno o načrtu za koprsko pristanišče

Pomanjkljivo o okoljskih vplivih načrta na čezmejno območje

VIDEM - Deželna vlada Furlanije-Juljske krajine je izrekla negativno mnenje o slovenskem državnem prostorskem načrtu za koprsko pristanišče. Tondova uprava je sprejela ustrezní sklep, ki ga je predlagal deželni odbornik za prevoze Riccardo Riccardi. Junija lani je že izrekla negativno mnenje, takrat zaradi pomanjkljive dokumentacije in zato, ker so manjkala nekatera nujno potrebna pojasnila.

Po prvem negativnem mnenju je Slovenija konec letošnjega januarja posredovala italijanskemu ministrstvu za okolje novo dokumentacijo, ministrstvo je nato vse akte predalo deželni vladi Furlanije-Juljske krajine. Deželna vlada je na včerajšnji seji potrdila, da je tudi nova dokumentacija pomanjkljiva. Po njeni oceni manjka tehnično poročilo, ki naj bi pojasnilo strateške izbire novega prostorskega načrta. Brez tega pa ni mogoče opraviti analize o vplivu načrta na širše okolje, še posebej tisto čezmejno, ki predvsem zanima deželno vlado.

Po mnenju deželne uprave naj bi bil prostorski načrt za koprsko pristanišče nepopoln na področju prevoznoinfrastrukturnih aspektov. Slovenska vlada je sicer poslala v Rim okoljsko poročilo (ki ga ni bilo v prvotni dokumentaciji), v katerem so omenjeni nekateri ukrepi za ublažitev vpliva na okolje. Te ukrepe pa bi bilo treba po mnenju deželne uprave vključiti v prostorski načrt koprskega pristanišča, saj naj bi bili temeljnega pomena za omilitve vpliva načrta na čezmejno območje.

Luka Koper, terminal za zabojnike

DREKA - Župan Zufferli »Okrepiti sodelovanje s Slovenijo«

MARIO ZUFFERLI

DREKA - V ponedeljek je bil v Dreki, najmanjši občini v Nadiških dolinah, že četrtrič za župana izvoljen Mario Zufferli, ki je tamkajšnjo upravo vodil vse do leta 2001, ko ga je nadomestil dotedanji podžupan Tarcisio Donati. Slednji je bil tudi nasprotnik Zufferlija na letošnjih volitvah. Novi župan je prejel 59 glasov, osem več kot njegov tekmeč, skupno pa je volilo 112 upravičencev. "To pomeni, da so na voliče kljub slabemu vremenu šli v bistvu vsi prebivalci Dreke," je zadovoljno komentiral Zufferli, ki ocenjuje, da je to znak navezanosti prebivalcev na svoj teritorij.

V intervjuju za Novi Matajur je novi župan po izvolitvi spregovoril o svojih načrtih oziroma o glavnih točkah svojega programa. Čim prej namerava poskrbeti za potrebe najstarejših občanov z ustanovitvijo večnamenskega središča na Krasu, kjer bodo na razpolago najnujnejše potrebe in okene za zdravila, ki naj bi nudilo tudi dostavo na dom. Med prioritete programa sodi tudi preureditev oziroma prenova zaseloč, cestnih povezav in podobno. Za bodoč razvoj Dreke pa bo ključnega pomena boljši odnos s Slovenijo in promocija turizma, je prepričan Zufferli, ki se veseli odprtja cestne povezave med Volčami v Sloveniji in Solarji, do katerega bo prišlo 24. maja. Novi župan pa se bo tudi zavzel za to, da najrazličnejše dejavnosti v Dreki ne bi izumrle, poleg tega pa bi rad ohranil in valoriziral lokalne tradicije in kulturo. V zvezi s tem ne izključuje postavitve dvojezičnih krajevnih tabel, ki jih občina Dreka edina v Nadiških dolinah še nima.

Kar zadeva sestavo uprave, je župan Zufferli povedal, da namerava vanjo rotacijsko vključiti vse svoje svetnike, delo pa naj bi bilo timsko. "Gre v glavnem za mlade, ki si morajo nabrati izkušnje, da bo čez pet let pripravljena nova ekipa, ki bo lahko vodila Dreko," je povedal dreški župan, ki je vsekakor pripravljen sodelovati tudi z opozicijo. (NM)

DEŽELNA VLADA - Koledar šolskega leta 2011/2012

Začetek pouka 12. septembra

Konec pouka 9. junija 2012, skupno 207 dni pouka - Za pust spet tridnevne počitnice (od 20. do 22. februarja 2012)

Šolska vrata se bodo v Furlaniji-Juljski krajini po poletnih počitnicah spet odprla 12. septembra

ARHIV

VIDEM - Pouk v prihodnjem šolskem letu se bo začel 12. septembra, končal pa 9. junija 2012. Tako je na včerajšnji seji sklenila deželna uprava, ki je na predlog deželnega odbornika za šolstvo Roberta Molinara odobrila koledar prihodnjega šolskega leta.

Šolsko leto bo štelo 207 dni pouka (ali 206, če bodo v tem obdobju v posameznih občinah praznovali dan patrona na delavnik).

Šolske dejavnosti v državnih otroških vrtcih se bodo začele prav tako 12. septembra, končale pa 30. junija 2012 za skupnih 225 dni (oziroma 224 v občinah, ki bodo v tem obdobju praznovale svojega patrona na delavnik).

Šolske dejavnosti tako v šolah kot v državnih otroških vrtcih bodo tudi v prihodnjem šolskem letu večkrat prekinjene. Božične in novoletne počitnice se bodo začele 23. decembra in bodo trajale do vključno 7. januarja 2012. Za pust bodo šolske dejavnosti prekinjene od 20. do vključno 22. februarja, velikonoečne počitnice pa bodo trajale od 5. do vključno 10. aprila 2012.

KOROŠKA - Dvojezične table in slovenščina kot uradni jezik

Protest Slovencev iz treh občin

Slovenski prebivalci dvojezičnih občin Dobrla vas, Škocijan in Hodišče pozivajo NSKS, ZSO in SKS, naj ne privolijo v vladni osnutek

CELOVEC - Osnutek novega zakona o narodnih skupinah, v katerem je zapisan tudi dogovor, ki so ga predsedniki političnih organizacij koroških Slovencev Valentin Inzko (NSKS), Marjan Sturm (ZSO) in Bernard Sadovnik (SKS), državni sekretar Josef Ostermayer in deželni glavar Gerhard Dörfler slovesno podpisali 26. aprila letos po osemurnem pogajalskem maratonu v Celovcu, je deležen vse več kritik - tudi znotraj manjšine. Sedaj so Slovenci iz dvojezičnih občin Dobrla vas, Škocijan in Hodišče napovedali odločen odpor in v protestnih resolucijah pozvali vse tri manjšinske organizacije (NSKS, ZSO, SKS), naj ne privolijo v dogovor oz. zavrnejo zakonski osnutek urada zveznega kanclerja, dokler v njem ne bodo odpravljene »diskriminacije slovenskih občanov« v omenjenih treh občinah. Vsem trem protestnim resolucijam so pobudniki priložili tudi obsežne sezname s podpisi občanov, ki niso zadovoljni z aprilskim dogovorom.

Pobudniki odpora v skupni tiskovni izjavi še posebej poudarjajo, da t.i. kompromis vsebuje tri točke, ki tako z ustavnega

npravnega vidika kot tudi iz vidika človekovih pravic niso sprejemljive, predstavniki koroških Slovencev pa da so pri tem »veliko popustili.« Načrtovana rešitev vprašanja pa kaže tudi na »še vedno izredno restriktivno držo Republike Avstrije in dežele Koroške do koroških Slovencev.«

Pobudniki protesta proti dogovoru oz. zakonskemu osnutku so tudi navedli konkretne primere diskriminacije pripadnikov slovenske manjšine oz. občanov v njihovih občinah. Tako naj bi zdaj v Dobrli vasi, kjer se že deset let po celi občini uporablja slovenščina kot uradni jezik, z ustavnim zakonom večini občanov vzeli pravico, katero že imajo. Enako velja za občino Škocjan, kjer je delež slovenskega prebivalstva na občinski ravni še višji kot v Dobrli vasi. Kar pa zadeva občino Hodišče, pobudniki protesta ugotavljajo, da v seznamu krajev, ki naj bi dobili dvojezično tablo, kraj Dobajna ni upoštevan, čeprav ima nad 20 odstotkov slovenskega prebivalstva in v pojasnilih zakonskega predloga piše, da so upoštevali vse kraje, ki imajo več kot 17,5 odstotka slovenskega prebivalstva. Obenem pobudni-

Prebivalci Dobrle vasi (nemško Eberndorf) slovenskega napisa kraja še nimajo

ARHIV

ki protesta še opozarjajo, da delovni občini Hodišče grozi, da jo bodo črtali iz seznama dvojezičnih občin, čeprav je iz seznama Statistik Austria razvidno, da bi še po ljudskem štetju 1971 bilo treba v desetih krajih občine Hodišče postaviti dvojezične napise, sedaj pa v Hodišah naj ne bi dobil dvojezične napise niti tisti kraj, ki ima še vedno nad 17,5 odstotka slovenskega prebivalstva.

Iz političnih organizacij koroških Slovencev so včeraj sporočili, da se bodo s

MANJŠINE
Položaj Madžarov v Sloveniji je dober

LJUBLJANA - Predsednik Državnega zbora Pavel Gantar je pred uradnim obiskom predsednika madžarskega parlamenta Laszla Köverja 25. in 26. maja v četrtek sprejel predstavnike madžarske manjšine v Sloveniji, ki so v pogovoru ocenili, da ima madžarska narodna skupnost v Sloveniji v nasprotju s Slovenci na Madžarskem dobro urejen status. Pogovora sta se udeležila predsednik Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti Ferenc Horvath in strokovna sodelavka Katja Gönc, sodeloval pa je tudi podpredsednik komisije za narodni skupnosti in poslanec madžarske narodne skupnosti Laszlo Göncz. Horvath je ocenil, da je položaj madžarske manjšine v Sloveniji dober. Da bi se njihov pravni status lahko še izboljšal in dosledno izpolnjeval, pa si želijo čim hitreje priprave in sprejetja krovnega zakona o avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti.

Ivan Lukan

OBRAČUNI - Jutri dopoldne bo v Zgoniku občni zbor Zadružbe kraške banke

Gospodarska kriza pustila sledove tudi v računih ZKB

V pogovoru s predsednikom Sergijem Stancichem o reševanju problematičnih terjatev

TRST - Leto je naokrog in Zadržna kraška banka (ZKB) bo svojim članom spet predstavila poslovni obračun oziroma lanske poslovne rezultate. Redni in izredni občni zbor bo jutri ob 10. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku, pred dogodkom pa smo se pogovorili s predsednikom Sergijem Stancichem. Ta je bil v družbi direktorja Alessandra Podobnika ravno na poti v Trento, kjer se danes udeležujeta skupščine zavoda Cassa Centrale, drugostopenjske banke sistema združnih bank, kateremu nudi vse skupne bančne storitve, kot npr. plačilni promet, kartice ipd.

Za začetek nas zanima splošna ocena lanskega poslovanja ZKB.

Ocena je absolutno pozitivna. Če upoštevamo gospodarske razmere, splošne in tudi pri nas, ki so privedle do rasti problematičnih terjatev, potem ni presenečenje, da imamo tudi mi kar nekaj izgub, vendar se končni rezultat kljub temu približuje lanskemu. Če pa ne bi prišlo do povečanja obdavčitev, ker so odpadle nekatere olajšave, ki smo jih imeli prej, bi bil dobiček enak kot iz leta 2009. Tako pa imamo približno 1,3 milijona evrov izgube, kar nas seveda navdaja z nelagodjem. Tolaži nas le ugotovitev, da je bilo naše lansko poslovanje kljub temu veliko boljše kot v marsikateri primerljivi banki.

Kako boste pokrili problematične terjatve?

V ta namen smo ustanovili nepremičninsko družbo - ZKB Nepremičninska družba, s katero smo prevzeli nepremičnine, ki so šle na dražbo, ker so bile zastavljene kot jamstvo za pridobljena posojila. Tako smo izgube omilili.

Je ta poteza za vas obogatitev?

Ne, ker mi kot zadržna banka ne moremo trgovati z nepremičninami. Družbo smo ustanovili samo zato, da zaščitimo svoje poslovanje. Ne moremo operirati s temi nepremičninami, lahko pa jih npr. dokončamo, če so v gradnji, potem pa jih moramo prodati in zaključiti operacijo oz. pokriti terjatev.

Nepremičninska družba je torej le začasna.

Da, dokler se problemi ne rešijo, nato pa jo bomo ukinili.

Kakšno pa je bilo lansko denarno poslovanje?

Obseg bančnih vlog smo povečali za približno dva odstotka, obseg posojil pa za okrog sedem odstotkov. Ob tem je treba povedati, da je za banke

Direktor ZKB
Alessandro
Podobnik in
predsednik Sergij
Stancich

ARHIV

vedno težje pridobivati denar, ker ljudje zaradi krize vse manj prihranijo, obenem pa so obrestne mere zelo nizke, zato nam je država s svojimi obveznicami velik konkurent.

Tukaj pa se začenja še en problem, ki bi se lahko pojavil, če se bo ta trend nadaljeval, in sicer problem likvidnosti. To pa zato, ker se razmerje med vlogami in posojili slabša. Obseg posojil se namreč veča, ker ljudje potrebujejo denar, vloge pa je, kot omenjeno, vse težje pridobiti. No, mi smo se že pred leti odločili za zelo previdno politiko, da namreč vrednost posojil ne sme preseči 90 odstotkov vrednosti zbranih vlog. To razmerje, ki ga nekatere banke ne spoštujejo, je namreč jamstvo za likvidnost.

Jutrišnji občni zbor bo imel redni in izredni del, na koncu pa bodo volitve.

Ja, občni zbor bo dolg, ker moramo sprejeti celo vrsto statutarних sprememb zaradi novih evropskih predpisov, državnih norm in določil našega združnega sistema. Izvoliti moramo tudi tri nove člane upravnega odbora, ki ga nekatere banke ne spoštujejo, je namreč jamstvo za likvidnost.

Člane naše bančne zadruge seveda toplo pozivam k udeležbi na občnem zboru, ki ga bomo po tradiciji zaokrožili z druženjem in okrepčilom.

Vlasta Bernard

DRUŽBE - Po sklenitvi dogovora

Cogeco bo kupila družbo Emilpack ISAC iz Bologne

GORICA - Družba Cogeco iz Skupine KB1909 je podpisala predhodni dogovor za nakup družbe Emilpack ISCA S.r.l., ki je eno vodilnih podjetij v Italiji na področju parkiranja kavnihih blazin in kapsul. Postopek nakupa se bo predvidoma zaključil do konca junija.

Družba Emilpack ISCA, ki ima sedež v Bologni, zaposluje 60 ljudi, za leto 2011 pa predvideva osem milijonov evrov dohodka iz poslovanja. Za Skupino Cogeco, ki jo vodi Robert Vidoni, pa je znaša predvideni konsolidirani dohodek 70 milijonov evrov, marža EBITDA pa 4,1 milijona evrov. S to potezo bo Skupina Cogeco dodatno utrdila svoj razlikovalen položaj na področju kavne industrije, položaj, ki ji ga zagotavlja prav raznolika ponudba proizvodov in storitev za trg.

V sklopu Skupine Cogeco, ki trži surovo kavo na italijanskem in mednarodnem trgu, delujeta še pra-

Robert Vidoni

ARHIV

žarni Vidiz & Kessler in Kavaimper ter družbi Grimac in C.S. Macchine per il caffè, ki proizvajata in tržita aparate za kavo.

PRIMERJAVA - Srečanje FIAIP Trg nepremičnin v FJK, Avstriji, Sloveniji in Hrvaški v analizi agentov in bank

TRST - Na italijanskem nepremičninskem trgu vladajo podobna pravila, kot v ostalih državah EU, razlike so le v primerjavi s Hrvaško, ki še ni članica unije. To je ena glavnih ugotovitev včerajšnjega izobraževalnega srečanja nepremičninskih agentov iz FJK, ki ga je v Trstu organizirala deželna sekcija italijanske stanovske organizacije FIAIP. Poleg agentov (iz Slovenije je bil navzoč Jernej Suša) so se dogodka udeležili notarji in predstavniki bank iz Italije, Avstrije, Slovenije in Hrvaške, ki so analizirali fiskalne vidike in kreditne podpore sektorju na posameznih trgih nepremičnin. Za deželno banko Carifvg iz Skupine Intesa SanPaolo je bil navzoč predsednik Giuseppe Morandini, za Banko Koper iz iste skupine Ezio Salvalai, Karl Pirker za avstrijsko Raiffeisen Bank, notarji Jolka Boškovič iz Hrvaške, Anita Prelec iz Slovenije in Johannes Locnikar iz Avstrije. Gostitelj je bil deželni predsednik FIAIP Antonio De Paolo.

Zbrane je pozdravila deželna odbornica za proizvodne dejavnosti Federica Seganti, ki je dejala, da je homogenost fiskalnih pravil za nepremičninska vlaganja v državah EU in še posebej v prostoru Alpe-Jadran sicer zaželjena, vendar lahko konkurenčnost in storitve, ki jih ponuja neko ozemlje, opravičijo različnost davčnega obravnavanja. Dežela FJK zato po njenih besedah veliko vlaga za dvig standardov kakovosti infrastrukture in turistične privlačnosti kot dodane vrednosti tudi za nepremičninski trg.

BANKE - Raziskava fundacije Nord Est za Carifvg

Gospodarska kriza zmanjšala privlačnost Triveneta za naložbe

VIDEM - Zaradi gospodarske krize se je privlačnost severovzhodnega dela Italije zmanjšala, izhaja iz raziskave, ki jo je fundacija Fondazione Nord Est izvedla za banko Cassa di Risparmio Friuli Venezia Giulia (Carifvg) iz skupine Intesa SanPaolo. Statistični vzorec je zajel 1017 podjetnikov iz severovzhodne Italije, od katerih jih 42 odstotkov ocenjuje, da je ta del Italije zaradi krize manj privlačen za nove proizvodne naložbe. Rezultate raziskave so predstavili včeraj v Vidmu.

Za 44,6 odstotka podjetnikov je privlačnost, razumljena v obliki naložb, dotoka ljudi in na splošno konkurenčnosti, ostala nespremenjena, povečala pa se je le za 13,3 odstotka vprašanih; kot omenjeno v začetku, se je poslabšala za 42 odstotkov podjetnikov, ki so sodelovali v raziskavi. Bolj črno-gledi so podjetniki s področja storitev za podjetja (za 55% teh se je privlačnost poslabšala), gradbeništva (54,3%) in manufakture (43,6%). Manj negativni pa so rezultati za podjetja, ki nudijo storitve za osebo, in trgovska podjetja.

Skoraj dve tretjini v raziskavi sodelujočih podjetnikov iz Veneta, Furlanije-Juljske krajine in Tridentinskega ocenjujeta, da so lahko velika infrastrukturna dela dejavnik pritegovanja naložb. To-

da mnenja tistih, ki priznavajo težo infrastrukturnih del, in tistih, ki jo zanikajo, so razdeljena na približno polovico. Podjetniki tudi menijo, da so prednosti njihovih podjetij pokliski usposobljenosti zaposlenih, proizvodna fleksibilnost in vlaganje v inovacije, medtem ko je negativna ocena dejavnikov, ki so povezani na sistem države, in torej birokracija, davki in cena energije.

Furlanija-Juljska krajina se ne bistveno ne razlikuje od Triveneta kot celote. Po mnenju 42,1 odstotka tukajšnjih podjetnikov, ki so sodelovali v raziskavi, se je privlačnost dežele zmanjšala, za 48,3 odstotka vprašanih je ostala enaka, za 9,7 odstotka pa se je povečala. Velika infrastrukturna dela so v FJK bolj cenjena kot drugje, saj so pomembna za kar 64,8 odstotka vprašanih, neprimerne pa so za 30,5 odstotka anketiranih, kar je za 4,4 odstotka manj kot v Trivenetu v celoti.

»Privlačnost pomeni sprejemati izzive konkurenčnosti med ozemlji, za FJK, ki je stisnjena med dve zelo konkurenčni ozemlji, kot sta Avstrija in Slovenija, pa je to temeljnega pomena,« je na predstavitvi opozoril predsednik Carifvg Giuseppe Morandini, za katerega je konkurenčnost podjetij sicer dobra, podpora okolja pa je še preskromna.

EVRO

1,4237 \$

-0,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
20. maja 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	20.5.	19.5.
ameriški dolar	1,4237	1,4265	
japonski jen	116,27	116,83	
kitajski juan	9,2429	9,2784	
ruski rubel	39,8982	39,9413	
indijska rupija	64,0840	64,1640	
danska krona	7,4565	7,4577	
britanski funt	0,87705	0,88130	
švedska krona	8,9324	8,9640	
norveška krona	7,8280	7,8725	
češka krona	24,476	24,468	
švicarski frank	1,2477	1,2616	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	268,80	267,97	
poljski zlot	3,9266	3,9236	
kanadski dolar	1,3799	1,3804	
avstralski dolar	1,3364	1,3387	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,1125	4,1163	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7093	0,7092	
braziljski real	2,3079	2,2939	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,2610	2,2438	
hrvaška kuna	7,4180	7,4130	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
20. maja 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,19575	0,26000	0,41000	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,12833	0,17833	0,25333	-
EURIBOR (EUR)	1,240	1,431	1,713	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

34.316,78 €

+424,28

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
20. maja 2011

vrstnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	10,50	+0,05
INTEREUROPA	1,940	+10,23
KRKA	60,20	-
LUKA KOPER	11,52	-1,79
MERCATOR	167,20	+0,63
PETROL	228,00	-0,87
TELEKOM SLOVENIJE	69,99	-0,72

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	37,00	-
AERODROM LJUBLJANA	14,60	+2,46
DELO PRODAJA	23,00	-
ETOL	67,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	14,00	-
ISTRABENZ	3,90	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	8,10	+1,00
MLINOTEST	4,45	-
KOMPAS MTS	7,20	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	7,80	+10,48
POZAVAROVNALNICA SAVA	7,25	+2,40
PROBANKA	21,49	-0,05
SALUS, LJUBLJANA	300,00	-
SAVA	38,35	+0,60
TERME ČATEŽ	179,90	-
ŽITO	104,00	-
ZAVAROVNALNICA TRIGLAV	15,17	-0,26

MILANSKI BORŽNI TRG
20. maja 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,155	-2,53
ALLIANZ	95,90	-1,49
ATLANTIA	16,50	-0,24
BANCO POPOLARE	1,865	-3,12
BCA MPS	0,891	-1,87
BCA POP MILANO	2,032	-4,15
EDISON	0,7665	-0,45
ENEL	4,682	-1,01
ENI	17,05	-0,29
FIAT	6,96	-
FINMECCANICA	9,275	-1,22
GENERALI	15,58	-1,64
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,938	-3,58
LOTTOMATICA	14,34	-1,31
LUXOTTICA	22,54	-0,70
MEDIASET	4,164	+0,68
MEDIOBANCA	7,52	-2,53
PARMALAT	2,602	-0,76
PIRELLI e C	6,79	-2,72
PRYSMIAN	14,57	-0,21
SAIPEM	36,54	+0,05
SNAM RETE GAS	4,136	-1,66
STMICROELECTRONICS	8,095	-0,92
TELECOM ITALIA	0,987	-0,60
TENARIS	16,53	+0,36
TERNA	3,352	-0,71
TISCALI	0,071	-2,74
UBI BANCA	5,46	-1,09
UNICREDIT	1,569	-3,80

SOD NAFTE

(159 litrov)

99,49 \$

+1,07

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
20. maja 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	771,07	-0,05
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.243,47	-0,59
BIRS	1.099,75	-0,63
FIRS, Banjaluka	2.246,28	+1,90
Belex 15, Beograd	787,33	+1,40
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	1.778,33	+0,49
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.592,03	+0,46
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.511,21	-0,75
Nasdaq 100	2.351,43	-0,77
S&P 500, New York	1.333,67	-0,74
MSCI World, New York	1.345,73	+0,28
DAX 30, Frankfurt	7.266,82	-1,24
FTSE 100, London	5.948,49	-0,13
CAC 40, Pariz	3.990,85	-0,92
ATX, Dunaj	2.725,30	-0,83
PX, Praga	1.255,20	+0,09
EUROSTOXX 50	2.853,98	-1,27
Nikkei, Tokio	9.607,08	-0,14
STI, Singapur	3.168,54	-0,13
Hang Seng, Hongkong	23.199,39	+0,16
Composite, Šanghaj	2.858,38	-0,04
Sensex, Mubaj	18.326,09	+1,02

SLOVENIJA TA TEDEN

Padarstvo in iluzionizem

VOJKO FLEGAR

Če je SCT zgradil 60 odstotkov slovenskih objektov, kot je ta teden izjavil prokurist največjega slovenskega gradbenega podjetja Aleksander Meze, potem bo najbrž nekaj narobe s precej razširjeno tezo, da je Slovenija ujetnica političnih strank. Slednjo je ta teden ponovil starosta France Bučar, predsednik prvega slovenskega demokratično izvoljenega parlamenta pred dvema desetletjema ter ob pisatelju Borisu Pahorju, pravniku Miru Cerarju in še nekaterih eden tistih, ki jih je predsednik ljudske stranke Radovan Žerjav ta teden predlagal za svet modrecev, nekakšen posvetovalni krog, ki bi političnim strankam pomagal poiskati pot iz vsesplošnega zastoja, v katerem se je znašla država.

Žerjavu, ki je v »visoko« politično prišel pred štirimi leti, ko je postal prometni minister v vladi Janeza Janše, dobrih namenov ob pobudi za ustanovitev sveta modrih gotovo ne gre odrekati, a dobri nameni v Sloveniji ne štejejo, naivnost pa je oteževalna okoliščina. Če kakšni izjavi, oceni ali predlogu ni mogoče na prvi pogled ničesar očitati, je po nekakšni družbeni konvenciji gotovo »zadaj« kakšen še posebej umazan (politični) interes. Tako je po razmeroma mladem predsedniku opozicijske ljudske stranke padlo z vseh strani, iz vladnih in opozicijskih vrst.

Kritiki Žerjavove pobude so v nečem gotovo imeli prav. Pobuda za »sklic« sveta modrecev zveni precej arhaično, z malo pretiravanja bi se dalo strinjati, da celo plemensko, in je tako posredno ena najhujših nezaupnic ustavnemu parlamentarnemu sistemu. Bolj po »ljudsko«

rečeno, Žerjav je kot predsednik ene izmed političnih strank z njo razglasil stečaj političnega razreda, ki je državo pripeljal tako daleč, da zdaj sam ne ve več ne kod ne kam in potrebuje pomoč telesa, ki ga sistem ne predvideva. Ali, kot je v Dnevniku zapisal kolumnist Vlado Mihelj: »V Sloveniji ne manjka modrecev in 'modrecev', ampak politične odgovornosti, racionalnosti ter temeljnega zaupanja v institucije sistema.«

Iz omenjene pobude kajpak ne bo nič (kar ni kakšna velika škoda), saj se stranke se ne bi mogle zediniti niti gleda sestave sveta, če bi se po kakšnem naključju vendar, pa bi se sporekli modreci in to že pri »diagnozi«. Pa smo spet pri uvodu. Če je eno samo gradbeno podjetje zgradilo tri petine vsega v državi (no, gotovo si je zgolj od nekako 13 milijard evrov velikega kolača pri gradnji avtocest odrezalo daleč največji kos), potem država ne more biti samo ujetnica političnih strank in morda še nekaj »pokvarjenih« posameznikov povrhu, marveč so njeni problemi verjetno malce bolj zapleteni.

Če, drugi primer, pravosodje (in organi pregona) že leta in leta, ne glede na barvo vlad, ne deluje, kot državljani pričakujejo, pa to najbrž na drugi strani niso težave, ki bi se jih dalo rešiti s spremembo ustave. Predlogi za ustavne spremembe ali kar povsem novo ustavo (kar je bistveni del še neuradnega predvo-lilnega programa največje opozicijske stranke, Janševe SDS) so na videz nekakšno »sistemsko« nasprotje svetu modrecev, saj bi ustavo spreminjali na način, ki ga predpisuje sistem, hkrati pa prav tako iz-

ražajo nemoč politične elite (SDS ni edina stranka, ki predlaga spremembo ustave). Izkušnje iz nekdanje (jugoslovanske) države, kjer je ustava vsakih nekaj let z dopolnili sledila domnevemu družbenemu razvoju, dokler država ni razpadla, so bile očitno hitro pozabljene.

Ustavni pravnik Andraž Teršek je te dni pred tovrstnim »iluzionizmom« ustavnih sprememb v štirinajstdnevniku Pogledi takole posvaril: »Poudarjanje domnevne potrebe po spremembi besedila ustave tudi ne sme pomeniti izkoriščanja slabe poučenosti državljanov o vsebini ustave in možnostih, da bi se s spremembo njene vsebine izboljšala kakovost družbenega sistema in življenja. Zato moramo biti še toliko bolj pozorni in kritični do vseh predlogov za neposredni poseg v besedilo ustave. Tudi do ideje o spreminjanju ustave kot take.«

Drugače rečeno, da je Slovenija v vse hujši vsestranski krizi, pričata tudi količina in narava omenjenih in številnih drugih »zdravilnih receptov«. Posnemanje težkega bolnika, ki se je v obupu nad uradno (šolsko) medicino zatekel po pomoč k padarjem, zdravilcem in šarlatanom, pa državi ne bo pomagalo nič bolj zbranje rotitvenih obrazcev, s katerimi naj bi priklicali (političnega) odrešenika (ali pa vsaj čudežnega dečka). Če je bilo eno od »gesel« slovenske osamosvojitve (katere dvajsetletnica bo prav v politično povsem nepredvidljivih dneh po trojnem referendumu 5. junija), da znamo sami svojo državo (bolj) razumno upravljati, potem bo počasi skrajni čas, da to dokažemo.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Celice bodočnosti

O človeških izvornih ali matičnih celicah smo lahko zasledili že veliko razprav, ki se še niso poleg-le in ki nam jih v valovih še prinašajo sredstva javnega obveščanja. Razprave so se največkrat dotikale zarodkovih matičnih celic. V zadnjem času pa je eno izmed najbolj zanimivih in spodbudnih tematik s tega področja obravnavanje celic iz placente (posteljice) in popkovnice, saj so te celice izvedenci že pred 23 leti začeli uspešno uporabljati za zdravljenje nekaterih redkih bolezni, zlasti pri otrocih. Spodbudno pa je tudi zaradi tega, ker ne gre za celice celega (še tako majhnega človeškega bitja) pač pa za del njegovega telesa, ki bi bil po porodu sicer zapisan propadu.

Poskusimo s preprostimi besedami opisati, za kaj gre. Tako pri naravnem porodu kot pri carskem rezu pride do postopka odvzema krvi iz že prerezane popkovnice v sterilnem okolju. Kri steče v posebno vrečko, ki je identificirana s kodno številko in ki bo za tem zamrznjena po posebnem postopku. Za tem preračunajo količino belih krvničk, ki naj bi v prostornini 60 ml znašala vsaj 800 milijonov enot, ko bo zamrznjena. Hkrati (in še enkrat po šestih mesecih) pa testirajo še materino kri, da bi ugotovili njen virološki status zlasti glede HIV-a, sifilisa in hepatitisa B in C. Za vse to so pripravljeni ponekod seti za odvzem krvi, ki jih dopolnjujeta Zdravstvena anamneza in Identifikacijski obrazec. Vse to namreč potrebuje biobanka, ki bo prevzela vzorec. Odvzem pa je mogoč do 48 ur po porodu.

V primeru, da je ta kri namenjena drugim prejemnikom, izvedejo še genotipizacijo HLA, to je kompatibilnosti prejemnika z dobljenim tkivom. Iz tako odvzete krvi odpravijo vse rdeče krvničke, nato pa kri ohranijo kriogensko (pri temperaturi od - 130 do - 196 stopinj Celzija) s pomočjo tekočega dušika, njegovi hlapi delujejo, tudi če bi prišlo do izpada električne energije. Tako lahko vzorec čaka na uporabo v bodočnosti, ko ga bodo odtalili, ga prefiltrirali, da bi izločili krioprotektante ter to kri ponovno uporabili pri pacientu, ki jo potrebuje. Lahko pa je kri iz novorojenčkove popkovnice namenjena za bodočo uporabo prav pri njem ali njegovi družini (avtologna uporaba). Čas shranjevanja kriogeno zamrznjenje popkovnične krvi teoretično ni omejen. Do polnoletnosti otroka imajo dostop do popkovnične krvi njegovi starši ali zakoniti skrbniki, po dopolnjenem 18. letu (ko pridobi polne pravne sposobnosti pa preide lastništvo nad popkovnično krvjo in dostop do nje na otroka). V laboratoriju imajo do prostora s shranjeno popkovnično krvjo dostop samo pooblaščen, tam zaposlene osebe.

Pri tem se zakonodaje v različnih državah nekoliko razlikujejo. V Italiji zakonska določila v ministrskem odloku iz leta 2009 odredajo, da je brezplačno shranjevanje matičnih celic iz popkovnice za avtologno uporabo možno le, če se ob rojstvu že kaže pri otroku neka patologija (patologije, ki pridejo v poštev, so našteje v dekretu priložen spisku) ali, ki je bila odkrita v predporodnem obdobju ali če novorojenčkov krvni sorodnik z ustrežno zdravstveno dokumentacijo dokaže, da ima bolezen, za zdravljenje katere je uporaba matičnih celic koristna. Tako »osebno« shranjevanje pa je dovoljeno tudi v primeru, da gre za starše z dokazljivo možnostjo in zdravniško pisno izjavo, da bi se jim lahko rodili otroci z genetsko boleznijo. V tem primeru je »poimensko« shranjevanje v italijanski biobanki brezplačno in na razpolago samo osebi, za katero so bile ugotovljeni zgoraj opisani pogoji.

V primeru nekaterih posebnih obolenj, ki še niso uvrščena v že iz-

gotovljeni spisek, vendar pa dokazane znanstvene ugotovitve kažejo, da bodo v bodoče lahko za njihovo zdravljenje uporabljali matične celice tudi v eksperimentalni namen, zakonska ureditev predvideva prav tako možnost bodisi splošnega kot osebnega shranjevanja.

V vsakem primeru pa od julija 2010 lahko starši sami prevzamejo stroške za odvzem krvi in hranjenje matičnih celic iz popkovnice v tujih biobankah. Za izvoz morajo pridobiti dovoljenje teritorialne deželne ali pokrajinske uprave.

Razvoj na področju tkiv in matičnih celic torej očitno prehiteta zakonodajo tako v Italiji kot v Sloveniji, čeprav sta obe državi članici Evropske unije, kjer naj bi se tudi različne zakonodaje s tega specifičnega področja morale uskladiti na osnovi Direktive 2004-23-ES z dne 31. marca 2004 o določitvi standardov kakovosti in varnosti, darovanja, pridobivanja, testiranja, predelave, konzerviranja, shranjevanja in razdeljevanja človeških tkiv in celic; Direktive 2006-86-ES z dne 24. oktobra 2006 o izvajanju Direktive 2004/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta o zahtevah po sledljivosti, obveščanju o hudih in neželenih reakcijah in pojavih ter nekaterih tehničnih zahtevah za kodiranje, predelavo, konzerviranje, shranjevanje in razdeljevanje človeških tkiv in celic ter Direktive Komisije 2006-17-ES z dne 8. februarja 2006 o izvajanju Direktive 2004/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih tehničnih zahtevah za darovanje, pridobivanje in testiranje človeških tkiv in celic. V Sloveniji je zakon o varnosti in kakovosti človeških tkiv in celic začel veljati novembra 2007, pa se vendar ne prilagaja dovolj hitro in učinkovito dejanski situaciji. V državi ima dovoljenje za odvzemanje in shranjevanje človeških celic ter nadzor nad njimi 22 ustanov. Nekateri od teh so usposobljene tudi za zasebno shranjevanje celic iz popkovnične krvi. Nekatera zakonska določila izhajajo iz dveh zakonov, se med seboj prepletajo in celo nasprotujejo, hkrati pa je za obstoječo zakonodajo še značilna določena mera ohlapnosti. Zato zdravstveni delavci in javnost pričakujejo, da bo ta resor v Sloveniji v kratkem uredil nov zakon.

Medtem pa se starši v matici lahko odločijo za shranjevanje matičnih celic iz popkovnice svojega novorojenčka v tujini (za kar odštejejo nekaj več denarja) ali v domovini (kar je za nekaj tisoč evrov ceneje).

Znanstveniki menijo, da je v izvornih (matičnih) celicah možnost, da se razvijejo v katerokoli celico, tkivo ali organ človeškega telesa. Z njihovo pomočjo bi lahko zdravili poleg genetskih še mnoge druge bolezni: Parkinsonovo in Alzheimerjevo bolezen, hrbtenične poškodbe in podobno. Metoda ni še dokončno izdelana, vendar raziskave potekajo v opisano smer in znanje ter možnosti o uporabnosti teh celic se čedalje večajo. Nekateri ustanove za shranjevanje matičnih celic shranjujejo bodisi celice iz popkovnične krvi kot matične celice iz mlečnih zob za zasebni namen - za otroka ali družino. Nekatera podjetja nato po odvzemu shranjujejo matične celice pri tujih biobankah.

To je resničnost, katero bi generacija, ki se je rodila v začetku prejšnjega stoletja, težko sprejela ali bi jo obravnavala kot čisto znanstveno fantastiko. Sedanje generacije pa morajo na osnovi te resničnosti, ki jim nudi celo vrsto novih priložnosti, odločiti o sebi in o bodočih rodovih. (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

Dva Slovenca na listi župana Zufferlija

Pred nekaj dnevi sem pisal o narodnosti Alžacčanov in ugotovil, da slovenski časniki pod vplivom italijanskega pogleda na stvarstvo vse manj razlikujejo med narodnostjo in državljanstvom.

Primorski dnevnik, ki me ne preseneča več, pa je 17. maja zapisal nekaj izredno čudnega: da sta v Dreki na listi župana Zufferlija »izvoljena tudi dva Slovenca«.

Moje poznavanje Beneške Slovenije je bolj papirnato, že vrsto let nisem bil v Benečiji, poznam pa nekaj strokovne literature. Tako se spominjam, da se v rezultatih popisa prebivalstva 1901 in 1911 v Dreki zabeležili skoraj izključno »slovansko« prebivalstvo in približno tako je bilo tudi okoli leta 1950. Ker po letu 1921 v videmski pokrajini ni bilo več uradnih in javnih popisov prebivalstva po jeziku, so leta 1972 v Švici živeči Furlani organizirali anketo. Vse župane v deželi so zaprosili, da ocenijo, koliko prebivalcev govori posamezne deželne jezike.

Župan Dreke je sporočil, da od 584 prebivalcev kar 450 prebivalcev govori slovensko, 75 prebivalcev govori furlansko in 59 prebivalcev govori italijansko. Torej je kar 77% prebivalcev govorilo slovensko, 12,8% furlansko in 10,1% italijansko. Zdaj pa naj bila na 13 občinskih mož samo dva Slovenca. Kako naj to razumemo? Da sta Miha Koren in Miha Hvalica državljana Republike Slovenije? Da sta pristaša ali celo kandidata Slovenske skupnosti? Da sta hodila v slovenske šole v Gorici ali celo v Trstu? Da obvladata slovenski knjižni jezik?

Nesrečni »zaščitni zakon« govori o »zgodovinski prisotnosti« sloven-

ske manjšine. Zato si lahko pri ugibanju, kaj je želel povedati časnika Primorskega dnevnika, pomagamo s kakim zgodovinskim dokumentom.

Vsi vemo, da smo bili pred dobrim stoletje premnogi Slovenci člani Družbe sv. Mohorja, ki jo ustanovil Anton Martin Slomšek. Leta 1909 je imela družba 85.514 članov, od katerih je 239 članov živelo v videmski nadškofiji, kjer je bil poverjenik družbe Ivan Trinko.

Člani Družbe sv. Mohorja v Beneški Sloveniji so imeli poleg drugih tudi sledeče priimke: Bukovac, Cuferli, Hvalica, Koren, Tomazetič, Trušnjak. Če sodimo samo po priimkih, bi utegnili biti Slovenci tudi tisti s priimki Čičigaj, Krajnik in Prapotnik ali skupno 10 od 13 občinskih mož: ravno 77%, kar se povsem sklada z oceno župana občine Dreka leta 1972.

Čakam na pojasnilo uredništva.

Samo Pahor
POJASNILLO UREDNIŠTVA: *Gospod Samo Pahor je lahko upravičeno začuden, da sta bila na listi novega župana v Dreki izvoljena samo dva Slovenca. Res je, da je v Benečiji večina prebivalstva slovenske narodnosti, res je pa tudi, da sta bila Michele Coren in Michele Qualizza (tako se namreč imenujeta in pišeta slovenska občinska svetnika v Dreki) edina dva kandidata (to velja tudi za druge kandidatne liste), ki sta se izrekla za Slovenca. To je edini razlog, da smo v dnevniku to tudi izrecno poudarili in nehote povzročili izredno začudenje gospoda Sama Pahorja. (Urr.)*

Doberdobski turnir odpade

Nogometna sezona se komaj izteka ampak organizatorji raznih turnirjev v malem nogometu, ki poteka-

jo predvsem v poletnem obdobju, se že trudijo, da bi bilo vse pripravljeno pravočasno. V Doberdobi je predlanskem, po nekaj letih premora, spet zaživel turnir, kljub temu da so se morali organizatorji (rekreacijski odsek Jezero) znajti pred nekaterimi težavami zaradi lokacije, ker so v tem obdobju gradili novo telovadnico, kjer je stalo prej nogometno igrišče. Po dveh letih uspešnega nogometnega turnirja bo letos v Doberdobi zopet leto premora.

Kljub dobri volji in trudu, odsek, ki nam jih je občinska uprava predočila, ni namreč zmogel ugoditi številnim obstoječim zakonskim predpisom, ki nam jih je občinska uprava predočila.

Iz našega vidika problem ne zadeva samo organizacijo turnirja, ampak na splošno vse manifestacije, aktivnosti, ki jih majhna društva, kot smo mi, hočejo organizirati. To zaradi tega, ker na žalost nimamo dovolj finančnih sredstev, da bi lahko izpolnili vse občinske zahteve, ki so letos številnejše.

Poudarili bi še radi, da s tem članom nimamo namena napasti občinske uprave, ampak se žal zavedamo, da večina še obstoječih tradicij ne more biti uresničena zaradi vedno večjih "restriktivnih norm" in seveda tudi nekaterih vaščanov, ki po nepotrebnem posegajo v raznorazne vaške aktivnosti.

Zaradi vseh teh težav bodo tradicije oziroma kulturno življenje vasi izumrlo, kar bi bila seveda velika izguba za bodočo generacijo.

Rekreacijski odsek društva Jezero, Doberdob

VOLITVE - Sinoči se je pojavil v dnevnikih TG1, TG2, TG4 in TG5 ter RAI Uno

Berlusconi sprožil medijsko protiofenzivo

Bersani se je polemično vprašal, ali smo v Belorusiji - FLI odobril volilno »neuvrščenost«

RIM - Silvio Berlusconi je včeraj pretrgal molk, v katerega se je zaprl po porazu v prvem krogu krajevnih volitev. A takoj je šel v drugo skrajnost, saj so sinoči objavili intervjuje z njim televizijski dnevnik TG1, TG2, TG4 in TG5 ter radijski dnevnik RAI Uno. Premier je namreč sklenil, da bo skušal popraviti volilne izide v drugem krogu krajevnih volitev s svojim neposrednim in kolikor mogoče pogostim nastopanjem v sredstvih javnega obveščanja, tako kot mu je v preteklosti že nekajkrat uspelo.

In kaj je Berlusconi povedal? Popolnoma je preslišal pozive k zmernosti in svoje politične nasprotnike frontalno napadel, podobno kot je že v četrtek začel delati njegov zaveznik Umberto Bossi. Županskega kandidata leve sredine v Neaplju Luigi De Magistrisa je označil za skrajneža, ki bo tokrat igral vlogo figovega lista, za katerim naj bi skril porazno dediščino, ki so jo zapustile levosredinske uprave v Kampaniji. Še bolj pa je napadel županskega kandidata leve sredine v Milanu Giuliana Pisapio, češ da je človek skrajne levice in socialnih centrov, kot naj bi dokazovale zastave s srpom in kladivom, s katerimi so njegovi privrženi praznovali uspeh v prvem krogu.

Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani se je vprašal, ali smo v Belorusiji. »Ponavlja se zgodba, ki smo jo že nič kolikokrat videli, da namreč Berlusconi vedri in oblači z javnimi občili,« je dejal in od jamstvene oblasti za komunikacije AGCOM zahteval, naj nemudoma poseže. Dejal je, da je osebno pripravljen na tv soočenje s premierjem. Sicer pa je Bersani izrazil prepričanje, da desni sredini tokrat ne bodo pomagali niti Berlusconijevi nastopi, saj premier izgublja zaupanje ljudi.

Isto mnenje je izrazil prvi mož stranke levice, ekologija in svoboda Nichi Vendola. »Berlusconi še vedno živi v utvari, da ima čudežno moč, a sedanje volitve so že pokazale, da ni več tako,« je dejal. Vendola je poleg tega poudaril, da so volivci na sedanjih volitvah postavili temelje novi levici, ki lahko sodeluje tudi s centrom, vendar ne tako, da bi izgubila svojo identiteto.

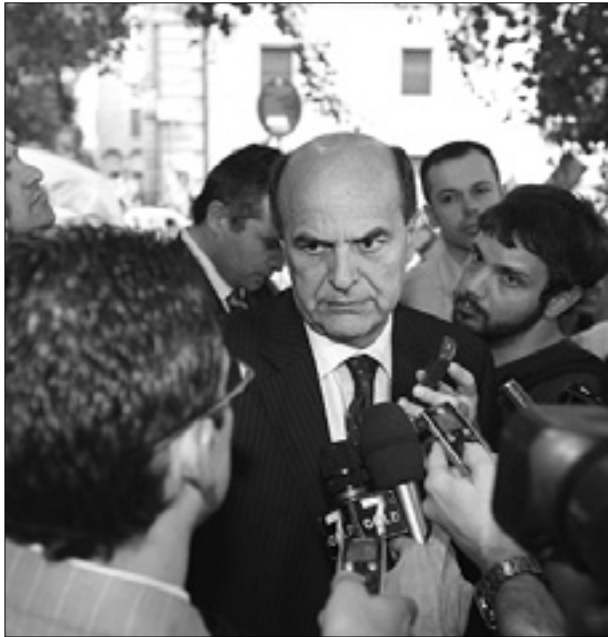
Sicer pa je tretji blok že sklenil, da se v drugem krogu sedanjih krajevnih volitev ne bo povezal ne z levo ne z desno sre-

dino. To stališče je včeraj potrdila nacionalna skupščina Finijeve stranke Prihodnost in svoboda za Italijo. Podpredsednik Italo Bocchino je v uvodnem poročilu dejal, da se bo nova desna sredina rodila iz sedanjega tretjega bloka, in ne iz Berlusconijevega rebra. Stališče o »neuvrščenosti« v drugem krogu je nacionalna skupščina odobrila praktično soglasno, saj so se vzdržali le trije člani, disidentska poslanca Andrea Ronchi in Adolfo Urso pa sta sejo zapustila pred glasovanjem, saj menita, da bi morala stranka podpreti desnosredinske kandidate.

Neapeljski županski kandidat De Magistris je medtem sporazumno s šefom svoje stranke, voditeljem Italije vrednot Antoniom Di Pietrom, sklenil, da se pred drugim krogom ne bo povezal z nobeno stranko. »Neapelj mora začeti od začetka in samo Italija vrednot lahko ponudi takšno izhodišče,« je dejal nekdanji javni tožilec. To stališče v ostali levi sredini neti polemike.

Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani odgovarja na novinarska vprašanja

ANSA

DELO - Ob 12-letnici uboja

Sindikati so se enotno poklonili spominu D'Antone

RIM - Včeraj je minilo 12 let, odkar so rdeče brigade v Rimu ubile strokovnjaka za delovno pravo Massima D'Antona, ki si je veliko prizadeval za posodobitev industrijskih odnosov v Italiji. Pred ploščo, ki spominja na njegovo žrtev, so se včeraj zbrali voditelji sindikatov, predsednik senata Renato Schifani, voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani in drugi.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je v priložnostni poslanici sindikalni zvezi CGIL, s katero je D'Antona veliko sodeloval, izrazil potrebo po ureditvi takšnega delovnega prava, ki bi ščitilo pravice najšibkejših, sicer pa je sindikate tudi pozval k večji enotnosti.

In dejansa so se po slovesnosti generalni sekretarji CGIL Susanna Camusso, CISL Raffaele Bonanni in UIL

MASSIMO D'ANTONA

ANSA

Luigi Angeletti po dolgem času zbrali. Priložnost za to jim je dala predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia, ki bi hotela doseči skupen dogovor o nekaterih novih delovnih pogodbah. A dobra volja ni bila dovolj, saj so kmalu prišle do izraza za zdaj nepremostljive razlike.

MILAN - Za prizivno sodišče dejanja ni bilo

Dell'Utri oproščen mafijskega izsiljevanja

MILAN - Senator Ljudstva svobode (PDL) Marcello Dell'Utri ni skušal izsiljevati z mafijskimi prijemi podjetnika Vincenza Garaffe. Tako je včeraj razsodilo prizivno sodišče v Milanu in oprostil senatorja Dell'Utrija ter mafijskega vodjo Vincenza Virgo (slednji je že v zaporu, obsojen na dosmrtno ječo zaradi svojega mafijskega delovanja).

Javni tožilec je za oba obtoženca zahteval dve leti zapore. Po njegovi oceni naj bi podjetnik Garaffa v 90. letih od Dell'Utrija dobil večje finančno pokroviteljstvo za svojo košarkarsko ekipo iz Trapanija. Dell'Utri naj bi mu preko Publitalie, ki jo je takrat vodil, »na črno« dal milijardo in 700 milijonov lir. Kasneje naj bi od njega zahteval, da mu vrne polovico vsote: ker Garaffa tega ni

MARCELLO DELL'UTRI

ARHIV

storil, naj bi ga izsiljeval in ustrahoval. Podobno naj bi, na Dell'Utrijev ukaz, storil tudi Virgo.

Za milansko prizivno sodišče, ki mu je predsedovala sodnica Marta Malacarne, pa Dell'Utri ni zagrešil kaznivega dejanja. Utemeljitev razsodbe bo znana v prihodnjih mesecih.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

So krajeвне volitve sprožile plaz, ki bo Berlusconi zbrisal s političnega prizorišča?

SERGIJ PREMUR

Novica tedna iz Italije je seveda izid krajevnih volitev, ki je po dolгих letih negativen za Berlusconi in njegovo koalicijo. Na dokončni razplet bo treba počakati do balotaže naslednje nedelje, vsekakor že sam rezultat prvega kroga kaže, in to po soglasnem mnenju vseh tujih opazovalcev, da se je sprožil plaz, ki bi Berlusconija utegnil zbrisati z italijanske politične scene. Poročanje različnih medijev je v glavnem podobno, in to tako na straneh progresistično usmerjenih medijev kot konservativnih, ki niso nič kaj naklonjeni italijanskemu desnemu taboru.

The Economist piše, da je Berlusconi doživel pravi poraz na upravnih volitvah. Porazen pa je tudi berlusconizem, piše londonski finančni tehnik, »njegov poseben, njemu prilagojen, agresiven in čezmeren nastop.« Vendar je še prezgodaj, da bi lahko rekli, da ga je področje, »opozarja *The Economist*, ki objavlja posrečeno didaskalijo pod sliko Berlusconi, ki se rokuje z Morattijevo: »To ni več Midasovo rokovanje,« piše z značilnim britanskim humorjem na račun človeka, ki je nekoč spreminjal v zlato vse, česar se je dotikal, danes pa očitno spreminja v nekaj manj žlahtnega ...

Podobne so tudi ocene na drugi strani oceana. *Financial Times* navaja, da

je sam premier predstavil tokratne upravne volitve kot referendum o svoji priljubljenosti, in tako sam dokazal, da »Ljudstvo svobode in Severna liga nista več v srcu volivcev« in se Berlusconijevo zaveznitvo maje. O »bučni klofuti« premierovi županski kandidatki pa piše *The New York Times*, tako da bo sedaj Morattijeva morala skušati dohiteti tekmeča. O klofuti piše tudi francoski levičarski *Libération*, ki ocenjuje, da izid prvega volilnega kroga v Milanu pomeni pravo zausnico Berlusconi. Konservativni *Le Figaro* meni, da je »na milanskih voliščih zaupanje v Berlusconi na kocki« in da bo »izid volitev v glavnem mestu Lombardije odločilnega pomena za vsedržno vladno«. Progresistični *Le Monde* poroča, da sta bila Berlusconi in italijanska desnica poražena in da je Ljudstvo svobode izgubilo v skoraj vseh glavnih italijanskih mestih, predvsem pa, da bo »prvič po 15 letih desna sredina morala na balotažo v Milanu.«

»Volilni izid je kaznoval Berlusconi v njegovem milanskem fevdu« in »Prvič v zadnjih 18 letih levice izenačila glasove premierove stranke«, poroča španski *El País*. Madridski dnevnik meni, da »poraz v milanskem fevdu odpira prepad med Berlusconi in Bossi-

jem,« kar bi lahko privedlo do razbitja vladne koalicije. *El Periódico* iz Barcelone pa ocenjuje, da je zapihal »un venticillo del norte«, severni vetrček: »Najpomembnejši rezultat upravnih volitev je nazadovanje Ljudstva svobode in Severne lige v deželah italijanskega severa«, piše katalonski dnevnik.

Nemški *Die Tageszeitung* ugotavlja, da je Berlusconi, kljub številnim spodslajem, zaradi katerih bi vsak drug državnik odstopil, užival široko podporo, ki je očitno zdaj splahnela. Pojavila se je prepričljiva alternativa kandidata, ki z leve ne škili konservativni sredini, pač pa se predstavlja kot župan z naprednim programom. *Süddeutsche Zeitung* pa pripisuje tokratni poraz Berlusconijevi ošabnosti, kar je svoj čas privedlo do »milanskega čudeža« v mestu, ki je osrednjega pomena za državo in za samega premiera. Tu se je začela pot, ki ga je privedla do poslovnega in potem političnega uspeha, sedaj pa kaže, da se bo prav v Milanu zgodil tudi njegov padec.

Za konec pregleda ocen tujih medijev o nedeljskih volitvah v Italiji pa še pomenljivo opozorilo *Economista* glede na »naraščajočo plimo odpora proti Berlusconi«, ki za nekatere napoveduje njegovo skorajšnje slovo od politike. »To je

možno, vendar ne gre pozabiti, da je že v preteklosti plima narasla, a samo zato, da je potem usahnila.« Drugače povedano, »zaušnica« v Milanu še ni »brca«, s katero bi ga odstranili z italijanske politične scene.

Blížnjevzhodna agencija *Global Arab Network* poroča, da sta na srečanju v Kairu egipčanski zunanji minister Nabil el-Arabi in njegov italijanski kolega »France Fratimi« - verjetno Franco Frattini - dosegla dogovor, na podlagi katerega se bo Italija odpovedala svojim kreditom do Egipta, ki jih bodo investirali v razvoj domače ekonomije. Dogovor z ministrom za delo, ki naj bi bil »Maurizio Sacconion« - verjetno Sacconi - pa predvideva, da bodo odprli posebno italijansko predstavništvo v Egiptu za urejevanje prošnje tistih, ki bi radi poiskali delo in se legalno priselili v Italijo.

Ostanimo kar v t.i. državah v razvoju. V Indiji načrtujejo pomembno povečanje gospodarskih odnosov z Italijo, piše *The Calcutta Telegraph*. Generalni konzul v Kalkuti Joel Melchiori (mimogrede, leta 2006 je diplomiral na fakulteti za diplomatske vede v Gorici) je povedal, da je Italija 5. evropski partner in 12. investitor v indijski podcelini. Izmenjava Italije in Indije je strmo narasla leta 2007,

upadla zaradi splošne recesije v letih 2008 in 2009, v tekočem dveletju 2010-2011 pa kaže na ponoven 22-odstotni porast. Konzul Melchiori je tudi napovedal, da bodo v glavnem mestu zahodne oz. indijske Bengalije priredili več pobud za okrepitev kulturne in splošne dvostranske izmenjave.

V Šangaju pa so odprli Specchi Italian Café and Restaurant, kot poroča *The Shanghai Daily*. »Vse podrobnosti lokala izražajo italijanski okus«, piše dnevnik kitajske gospodarske prestolnice. »Specchi izvira iz zgodovinskega pristaniškega mesta Trst. Mesto je znano kot središče trgovine s kavo, vključno z Illyjem, ki je med najbolj znanimi proizvajalci kave na svetu,« piše šangajski dnevnik.

»The pinot grigio effect«, to se pravi učinek sivega pinota, naslavlja londonski *The Telegraph*, ki izpostavlja dejstvo, da so v Veliki Britaniji italijanska bela vina prehitela francoske in ameriške tekmece. Na policah supermarketov je vedno več steklenic lahkega italijanskega vina, ki ga potrošniki cenijo zaradi kakovosti in ne prevelike okusne prečvnosti. Še posebej cenijo vina z našega konca, kot so prosek, chardonnay in beli sauvignon, prodaja samega sivega pinota pa je lani narasla za 17 odstotkov.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VOLITVE - Na soočenju o vprašanih istrskih beguncev

Dvojezičnost v središču Trsta »vdrla« v volilno kampanjo

Antonione: Leva sredina talec komunistov - Cosolini: To so natolcevanja in laži

Takozvani bilingvizem se je pojavil v volilni kampanji za tržaškega župana. Zgodilo se je na včerajšnjem soočenju o vlogi ezulov v tržaški stvarnosti, na katerem je Roberto Antonione očital Robertu Cosoliniju, da ima v koaliciji stranko, ki ima v programu dvojezičnost in dvojezične table v središču Trsta. To je po Antonionejevih besedah Stranka komunistične prenove, ki bo skupaj s SEL Nichija Vendole - tako kandidat Ljudstva svobode - s skrajnih in komunističnih stališč negativno pogojevala morebitno Cosolinijevo županovanje. To ni prvič, da je Antonione očital svojemu tekmecu »komunistično pogojevanje«, je pa prvič, da je v predvolilno soočenje vpletel dvojezičnost in s tem Slovence.

Ta zadeva je dala polemični naboj sicer umirjenemu in konec konec tvornemu soočenju o Istranih in njihovem množičnem odhodu iz Istre, ki ga je priredila Zveza ezulskih združenj. Zastopal jo je predsednik Renzo Codarin, srečanje pa je vodil novinar Telequattro Umberto Bosazzi.

Polemiko o komunistih in dvojezičnosti ni sprožil Antonione, pač pa nekdanji poslanec MSI Renzo de' Vidovich, ki je aktiven v ezulskih združenjih. Očital je levi sredini, da je svojčas prižgala zeleno luč vstopu Sloveniji v Evropsko unijo, Cosoliniju pa, da ima za seboj tiste, ki so podprli Osimski sporazum. Antonione je pogodbo med Italijo in Jugoslavijo označil za nasilje na ramenih Trsta. Ob tem je kandidat Ljudstva svobode nekajkrat tudi pozval tekmeca, naj se ne sramuje svoje komunistične preteklosti in da je bil pokrajinski tajnik Zveze komunistične mladine Italije (ZKMI).

Cosolini, ki ga ni sram svoje politične preteklosti, je rekel, da mu ni do preprirov in osebnih obračunavanj; na soočenju v hotel Savoia je prišel, da bi govoril o ezulih in pozitivni vlogi istrskodalmatinske kulture pri razvoju Trsta. Dodal je, da se ne bo »ujel v milansko past«, ki mu jo nastavlja županski kandidat Berlusconijeve stranke. Drugače sta se kandidata v glavnem strinjala, da tragične zgodovine Trsta ne gre izkoriščati v volilne namene in da je treba nameniti pozornost stvarim, ki združujejo, in ne tistim, ki razdvajajo tržaško skupnost.

Predsednik FJK odkrito kritičen do Berlusconi

Zaostrena volilna kampanja, ki jo Ljudstvo svobode vodi na državni ravni, pomeni hudo napako. Tako razmišlja predsednik FJK Renzo Tondo, ki je včeraj pozval Silvia Berlusconija, naj prisluhne tistim, ki dnevno živijo in delajo na teritoriju, ter ne tistim, ki živijo v bunkerjih. Tondo je pozval vse stranke, ki podpirajo deželno vladu, naj se zedinijo v podporo Giorgioju Retu in Robertu Antonioneju. Njegov poziv je namenjen Severni ligi, UDC in FLI Gianfranca Finija.

Bandelli še čaka na Antonionejev klic

Franco Bandelli je sinoči še čakal na telefonski klic Roberta Antonioneja glede možne volilne povezave. Rok za sklenitev volilnih zavezništva zapade jutri opoldne in je zelo malo možnosti, da se bo Bandellijevo gibanje L'Altra Trieste v zadnjem momentu formalno povežalo z Antonionejem in z Giorgiom Retom. Drugo vprašanje pa je, kaj bodo na balotazi naredili pretežno desno usmerjeni volivci, ki so v prvem krogu glasovali za Bandellija in na pokrajinskih volitvah za Francesca Cervesija.

S.T.

(Od leve) Renzo Codarin, Roberto Antonione, Umberto Bosazzi in Roberto Cosolini

KROMA

VOLITVE V RAJONSKE SVETE - Marko Milkovič, 532 preferenc

Obiskal kakih 800 hiš

Uspeh sad petletnega dela in vztrajne domače volilne kampanje s pomočjo žene, sestre in nečakinje

Dosedanji predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta Marko Milkovič, kandidat Slovenske skupnosti na listi Demokratske stranke, bo gotovo potrjen za predsednika. Prejel je morje preferenc: 532. Največ med vsemi 120 novoizvoljenimi rajonskimi svetniki v tržaški občini. Po tolikšni poplavi osebnih glasov mu predsedniško mesto na valu ljudske volje ne more uiti.

Kako vam je uspelo prejeti toliko preferenc?

Enostavno: s petletnim vsakodnevno delom.

Kaj je bilo odločilno za tolikšen uspeh?

Skrb za ozemlje, za potrebe ljudi, bitka proti prostorskem načrtu. Mislim, da so ljudje cenili, ko sem se takrat zoperstavil drhali na oblasti v Trstu.

Marko Milkovič

KROMA

Kako ste vodili volilno kampanjo?

V glavnem sem obiskal naše ljudi, od hiše do hiše. Prisluhnil sem jim, zvedel sem, kaj se godi.

V koliko hiš ste stopili?

Kakih 800.

Koliko rok ste stisnili?

Dosti. Gotovo več kot tisoč.

Ali vam je kdo pomagal?

Moja žena, moja sestra in moja 10-letna nečakinja.

Koliko pomoč vam je dala stranka?

Morda bi bilo bolj umestno, ko bi vprašanje drugače zastavili: Koliko sem jaz pomagal stranki!

Koliko volilnih podobnic in letakov ste porazdelili?

Osem tisoč podobnic, poslal sem 2.500 pisem, nalepil sto lepakov.

Ali ste se poslužili volilne kampanje po medijih?

Facebooka nisem izkoristil, ker se mi zdi, da ni prav izkoriščati socialno omrežje v te namene. Udeležil sem se volilne tribune na televiziji, in to je bilo tudi vse.

Koliko ste porabili za volilno kampanjo?

Nekaj sto evrov.

Koliko ur ste vložili v kampanjo?

(Zapiše v beležnico, op. av.)

5 x 365 x 24.

Nekateri trdijo, da ste odščipnili preference strankarskemu kolegu v rajonskem svetu Marku De Luisi. Pred petimi leti jih je prejel 185, letos 92.

Nekaj gotovo. A ni samo to. Nekateri naši tradicionalni volivci niso šli na volišča. Nekaterih ni več. Med obiski po hišah sem spoznal ljudi, ostarele, ki živijo v slabem stanju, zapuščeni in ne morejo iz hiše.

Ali so tudi Italijani volili za vas?

Dosti jih je bilo.

Približno?

Dvesto.

Koliko čestitk ste prejeli ob izvolitvi?

Precej.

Najlepša čestitka?

Objem moje nečakinje!

Katero bo vaše nadaljnje delo?

Sedaj se bom šel zahvaliti ljudem za izraženo zaupanje in jih bom zaprosil še za dodatno darilo.

Katero?

Pozval jih bom, naj se udeležijo drugega kroga volitev in naj prepričajo še koga, ki je ostal v prvem krogu doma, naj tokrat pride na volišče.

M.K.

VOLITVE
2011

Senator Spetič drevi na prazniku Zveze levice pri Sv. Sergiju

Danes ob 19. uri bo v Ljudskem domu v naselju Sv. Sergija v okviru praznika Zveze levice govoril senator Stojan Spetič, ki bo obrazložil razloge za štirikratni »da« na referendumih, ki so napovedani za 12. in 13. junij. Gre za ohranitev vode kot javne dobrine, glas proti uporabi jedrske energije in proti tako imenovanemu »legitimnem zadržanju«, ki bi omogočilo obtožencem, da se izognejo sojenju. Obenem bo senator poudaril pomen množične udeležbe na balotazi za tržaško občino in pokrajino in v tem okviru izvolitve Cosolinija in Poropatove. Praznik se bo nadaljeval jutri s koncertom Gina D'Elisa.

Retovi podporniki danes v Sesljanu

Ljudstvo svobode iz Devina-Nabrežine podpira župana Giorgio Reta v boju za predsednika Pokrajine. Krajevni predstavniki Berlusconijeve stranke bodo danes in jutri med 9. in 12. uro v Sesljanu (volilna točka Ljudstva svobode) delili občanom Retov volilni program ter jih seveda pozivali, da ga podprejo na balotazi 29. in 30. maja.

Liga: S Cosolinijem denar za priseljence

Pokrajinski tajnik Severne lige Massimiliano Fedriga posnema Umberta Bossija in očita Robertu Cosoliniju, da bo v primeru zmage dal prednost (tudi finančno) Romom in priseljencem. Nekdanji tržaški županski kandidat očita Cosoliniju, da bo v primeru izvolitve politični talec Zveze levice in stranke SEL Nichija Vendole. Svetniki teh dveh strank (skupaj jih bo pet) naj bi ob Cosolinijevi zmagi negativno pogojevali mestno upravo, je prepričan poslanec Fedriga.

Cosolini sredi mesta, jutri na Opčinah

Roberto Cosolini bo danes ob 18.30 pod svojim volilnim sotorom na Borznem trgu govoril o participaciji občanov pri upravljanju Trsta. Jutri ob 9. uri se bo županski kandidat leve sredine srečal z Openci (pred kavarno Vatta).

Vsi na tekmo Triestine

Roberto Cosolini, Giorgio Ret in Maria Teresa Bassa Poropat javljajo, da si bodo danes ogledali nogometno tekmo Triestina-Vicenza. Upamo, da bodo tržaškemu nogometnemu klubu, ki realno tvega nazadovanje v C ligo, prinesli srečo.

volitve@primorski.eu

Prihodnji teden bomo v uredništvu gostili Mario Tereso Bassa Poropat in Giorgio Reta, ki se potegujeta za Pokrajino Trst, in županska kandidata Roberta Antonioneja ter Roberta Cosolinija. Bi jim radi postavili kako vprašanje?

Do jutri imate čas, da nam jih posredujete na spletni naslov volitve@primorski.eu. Izbrali bomo najboljše in jih postavili kandidatom!

PLANINSTVO - Društvo CAI izpolnilo obljubo

Dvojezični smerokazi na Krasu v devinsko-nabrežinski občini

Prvi je na problem enojezičnih tabel opozoril nabrežinski občinski svetnik Forčič

Komisija za pešpoti (v it. Commissione giulio-carnica sentieri), ki deluje pod okriljem italijanskega planinskega društva CAI, je postavila nove dvojezične table in smerokaze na Krasu v devinsko-nabrežinski občini. Komisija, kot je povedal njen vodja Danilo Bettin, je enojezične (le v italijanščini) smerokaze nadomestila z dvojezičnimi. Vsega skupaj gre za 21 novih tabel z italijanskimi in slovenskimi imeni naselij, vrhov in ledinskih imen na območju med Medjo vasjo, Praprotom in Trnovco. V bližnji prihodnosti naj bi omenjena komisija dvojezične smerokaze postavila tudi na območju Bazovice in Doberdoba, podobno »dvojezično akcijo« pa je že izvedla v Benečiji v dogovoru s Planinsko družino Benečija.

Komisija CAI je v razmeroma kratkem času izpolnila obljubo, za katero se je v našem dnevniku obvezal Bettin. Postavitve le enojezičnih tabel na obronkih Grmade, Kolišča in vzhodnega kraškega območja devinsko-nabrežinske občine je označil kot nerodnost in kot napako, ki je posledica nepoznavanja stvarnosti s strani tistih, ki so bili »na terenu« zadolženi za smerokaze. Nobenih predhodkov do Slovencev, je takrat poudaril Bettin, njegova organizacija pa je v teh dneh prav glede tabel navela stike s tržaškim slovenskim planinskim društvom (SPDT). Komisija za pešpoti pri CAI, ki sodeluje tudi s Planinsko zvezo Slovenijo, snuje čezmejni evropski načrt, s katerim bi Bruselj financiral dvojezične planinske table na celotnem bivšem mejnem območju od Trbiža do Milj.

Na problem enojezičnih planinskih smerokazov v Devinu-Nabrežini je prvi opozoril tamkajšnji občinski svetnik stranke Slovenske skupnosti Edvin Forčič, ki je protestiral pri županu Giorgiu Retu in ga pozval, naj poseže pri CAI za spoštovanje dvojezičnosti. Župan je to res naredil in stvar se je kmalu zatem uredila, tudi po zaslugi odgovornega za table, smerokaze in markacije Bettina.

Zadeva s planinskimi tablamami na nabrežinskem Krasu ni prerasla v afero, podobno tisti, ki v zvezi z istim vprašanjem, a z drugačnimi razsežnostmi, že nekaj časa pretresa Južno Tirolsko. Pri nas je na srečo prevladala zdrava pamet.

S.T.

Eden od novih dvojezičnih smerokazov na Krasu v devinsko-nabrežinski občini

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Četrtekovi aperitivi Mladike in ZTT

Novinar in pesnik Marij Čuk rad seže po Prešernu in Žižku

S Čukom se je pogovarjala Martina Kafol, glasbeno spremljavo je nudil Janoš Jurinčič

KROMA

ČRNA KRONIKA

Aretirali tihotapca z 200 zavoji cigaret

V zgodnjih jutranjih urah v sredo je tržaška mejna policija na Fernetičih zasegla 200 zavojev cigaret in avtomobil, ki jih je prevahal. Tovor je tihotapil ukrajinski državljani Y.Y., ki so mu oblasti natakile lisice in ga odpeljale v koronejski zapor. Policija je avtomobil mazda 626 s češko registrsko tablico, ki je prihajal iz Slovenije, ustavila za rutinsko čezmejno kontrolo, takoj pa je opazila spremembe na avtomobilski strukturi, kjer je tihotapec skrival cigarete. 32-letnik je bil obtožen tudi kršitve norm za priseljence, saj ni imel vizuma za vstop v Italijo.

V zadnjem letu je tržaška mejna policija zasegla preko 3 tisoč zavojev cigaret iz Ukrajine in aretirala 8 priseljencev, 5 in en Italijan pa jih je osumljenih na prostosti.

Moldavska varuška kradla denar s kreditno kartico

Tržaško tožilstvo je včeraj prijavilo pristojnim organom moldavsko državljanko V.T., ki je neupravičeno uporabljala kreditno kartico osebe, ki jo je varovala. Vnuk stare premožne gospe je opazil, da je slednja preko prenosnega telefona prejela več sporočil o nakupih s kreditno kartico. Stara ženska pa teh operacij s kartico ni nikoli opravila. Vnuk in starša sta zato poklicala tržaško pošto policijo, ki je po hitri preiskavi obsodila 39-letno varuško starke. Policija je izterjala blago (oblačila in nakit) v vrednosti približno 10 tisoč evrov. V teku je preiskava o morebitnih drugih transakcijah, s katerimi bi se lahko ukradeni znesek dodatno povečal.

Na tokratnem aperitivu v Tržaški knjigarni, ki je bil na sporedu v četrtek popoldne, smo poklepetali z Marijem Čukom, pesnikom in glavnim urednikom novinarske redakcije Deželnege sedeža RAI v Trstu. Gast tokratnega srečanja, ki ga sicer pripravljajo Založništvo tržaškega tiska, Mladika in Tržaška knjigarna, ni govoril o svojih knjigah, temveč o avtorjih in temah, ki so mu najljubši.

In po kakšnih knjigah v prostem času sega Marij Čuk? To vprašanje je gostu zastavila voditeljica Martina Kafol, ki je občinstvu med drugim predstavila tudi mladega kitarista Janoša Jurinčiča. Ta je na srečanju zaigral tri slovenske narodne pesmi, ki jih je priredil Marko Feri.

Po prvi glasbeni točki je spregovoril Marij Čuk, ki je uvodoma hudomušno dejal, da njegovo branje v zadnjem času »šepa«, saj ima zelo malo prostega časa, a ko ga ima, v roke vedno rad vzame Prešernove poezije. Čuk je mnenja, da imamo vse preveč nastopov o Prešernu, veliko Prešernovih proslav, nagrad itd., Prešerna pa nikjer. Prešerna, ki je za marsikoga mit, Marij Čuk smatra za človeka, h kateremu se lahko vedno zatečemo.

Četrtekov gost sicer ni govoril o literarni in filozofski vrednosti in pomenu Prešernovih del, govoril je zlasti o Prešernovi bivanjski poeziji. V njegovi poeziji Marij Čuk med drugim vidi tudi sredstvo, ki nam pomaga pobegniti iz samote. Gast tokratnega aperitiva bi se najbrž strinjal, da

je bila Prešernova podoba vse prepogosto olepšana, vendar gre za osebnost, kakor je dejal Čuk, katere razpoloženje je stalno nihalo, in še dodal, da je Prešernova poezija brez dvoma daljnosežna, saj so v njej prisotne moderne ideje. Gre pa tudi za pesnika, ki je znal biti avtoironičen, je dodal Marij Čuk in za popestritev prijetnega kramljanja prebral eno Prešernovo pesem, ki se njemu zdi hudomušna in duhovita. Prislulihni smo pesmi Prva ljubezen.

Drugi avtor, ki ga Čuk zelo rad prebira, pa je eden najbolj poznanih mislecev in najpogostejše citiranih avtorjev našega časa - Slavoj Žižek, avtor, ki je iz filozofije naredil pop in iz popa filozofijo, je nekoč nedko zapisal. Čuk si je kot izhodišče za predstavitve Žižka izbral njegovo knjigo Nasilje, ki je po Čukovem mnenju zelo provokativna. V njej namreč avtor konkretne oblike nasilja interpretira s pomočjo različnih filozofskih in teoretskih konceptov, ki si jih »sposoja« od najrazličnejših mislecev. Marij Čuk se je ustavil pri eseju, v katerem Žižek analizira volitve, predvsem vprašanje, kaj pomeni to, da človek ne hodi volit, in zakaj gre vzdržnost od glasovanja dlje od politične negacije. »Včasih je največje nasilje prav v tem, da ne storimo ničesar,« meni v knjigi Žižek, ki se je sicer v tej publikaciji dotaknil še tem, kot so nasilje jezika, nasilje religije, fundamentalizem ... Z omenjenim citatom pa je je Marij Čuk tudi zaključil srečanje na aperitivu v Tržaški knjigarni, ki bo ponovno na sporedu prihodnji četrtek ob 18. uri. (sč)

Poletne delavnice slovenščine za otroke

V okviru projekta Jezik-Lingua prirejajo tudi delavnice slovenščine za otroke od 9. do 12. leta: v slovenščini o glasbi, filmih, računalništvu, o mladinskih revijah, o slovenskimi pop in rock pevcih, o hrani, o oblačilih, predmetih in o drugem, kar je mladim všeč, ter o šoli in neformalni slovenščini.

Delavnice bodo potekale od 13. junija do 1. julija v prostorih Slovenskega dijaškega doma Srečka Kosovega (Ul. Ginnastica 72), vsak torek in četrtek od 9.30 do 11.30. Informacije: te-co01@jezik-lingua.eu.

Oaza WWF: jutri brezplačen ogled

22. maj je dan oaz, ki jih v Italiji upravlja svetovna organizacija WWF. Med temi je tudi miramarska morska oaza, ki bo jutri med 10. in 18. uro odprla vrata gradiča v Miramarskem parku vsem obiskovalcem. Ogled razstavnih prostorov bo brezplačen, ob 10. uri pa je pred gradičem predvideno tudi zbirališče za strokovno vodstvo po stezi Natura, ki vodi do Kontovela.

Do 29. maja pa je mogoče tudi podpreti prizadevanja WWF za rešitev treh velikih italijanskih gozdov (Marzagaglia, Valpredina in Force dell'Arrone). Kdor želi, lahko pošlje SMS ali telefonira s stacionarnega telefona na številko 45507 (v prvem primeru bo moral odšteti 2€, v drugem pa 2 ali 5€).

Margherita Hack o svoji knjigi Il mio infinito

V knjigarni Lovat (nad veleblagovnico Oviessie na Drevoredu 20. septembra) bodo danes gostili priznane astrofizikarico Margherito Hack. Ob 17.30 bo obiskovalcem knjigarne spregovorila o svoji najnovejši knjigi »Il mio infinito. Dio, la vita e l'universo nelle riflessioni di una scienziata atea«.

Kosovelova večera

Tudi letos prireja Skd Vigred v sodelovanju s KD Tomaj in Razvojnim društvom Pliska dva Kosovelova večera v okviru pobud Festival prijateljstva. Prvi bo v Šempolaju, v Štalci, v torek, 24. maja, ob 19.30. Magdalena Svetina – Terčon bo predstavila drugo številko Kraškega tolmuna, nato pa bodo nastopili učenci osnovne šole Dutovlje in podružnice Tomaj, člani damskega odseka in pevske ter glasbene skupine Skd Vigred.

Drugi Kosovelov večer 2011 bo v ponedeljek, 30. maja, ob 19.30 v Kulturnem domu v Tomaju, tu bodo sodelovali tudi učenci COŠ Stanko Gruden.

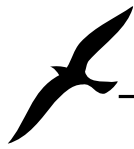
TPPZ vabi v Bolnico Franja

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič prireja v četrtek, 2. junija, izlet v Cerkljo in bolnico Franja. Vabljeni so člani in prijatelji zbora, ki se bodo v Cerklnem najprej sestali s predstavniki Zveze borcev, nato pa si ogledali nekdanjo partizansko bolnico. Prijave zbirajo na elektronskem naslovu info@tppz.net ali na telefonskih številkah 380 3584580 in 349 2577630.

Nabrežinski vrtec se zahvaljuje ZKB

Otroci nabrežinskega vrtca so v prejšnjih tednih doživeli veliko presenečenje. Nabrežinska Zadruga Kraška banka jim je na prošnjo staršev podarila zelo koristen učni didaktični pripomoček: »MINI HI-FI SYSTEM«.

Otroci se bodo lahko ob glasbeni spremljavi novega predvajalnika učili pesmi, poslušali pravljice ter plesali. Starši, otroci in vzgojiteljice se pristočno zahvaljujejo za lep dar Zadrugi kraški banki, ki se vedno pozitivno odziva na potrebe naših šol.

TRŽAŠKA KVESTURA - Predstavitev

Skupaj za večjo varnost: danes praznik policije

Kvestor Padulano o razvejanem in uspešnem delovanju policijskih sil

Tržaška policija bo danes pod geslom Skupaj zmoremo večjo varnost proslavila 159-letnico italijanske policije in obenem 30-letnico nove državne policije. Tržaški prefekt Alessandro Giacchetti in kvestor Giuseppe Padulano bosta ob 9. uri položila spominski venec ob obeležje padlim policistom v veži tržaške kvesture, malo pred poldne pa se bo začela osrednja slovesnost na Velikem trgu.

Kvestor Padulano je včeraj na tiskovni konferenci predstavil obračun delovanja policijskih organov od 1. aprila lani do 31. aprila letos. Pregled kaže na splošen upad kaznivih dejanj. Število kaznivih poškodb, groženj in žalitev se je znižalo za četrtno, od 201 primera na 155. Znižalo se je tudi število tatvin: od 2.397 na sedanjih 2.356. Upadlo je število tatvin v trgovinah (od 386 na 350) in tatvino v vozilih (od 170 na 125). Število tatvin v stanovanjih pa je ostalo nespremenjeno: 324.

Tudi število ropov je upadlo: od 51 na 46. Prav tako so zabeležili manj primerov prekupčevanja (od 30 na 27) in izsiljevanja (od 14 na 6).

Policija je posvetila posebno pozornost pregonu tihotapcev in prekupčevalcev mamil. Število kaznivih dejanj, povezanih z mamili, se je znižalo od 77 obravnavanih primerov v obdobju pred 1. aprilom 2010 na 55. Policisti so aretirali v treh uspešnih preiskavah 40 mednarodnih tihotapcev mamil in zasegli skoraj 20 kilogramov kokaina in heroina.

Policijski agenti so prijaviili sodstvu skupno 1.605 oseb, od teh so jih 342 aretirali (več kot polovica le-teh, 185 so bili tuji državljani). Agenti urada za hitro javno pomoč so opravili 8.438 posegov, izdali 161 glob za cestne prekrške in 167 za druge prekrške. Telefonska služba 113 je zabeležila 87.710 klicev. Izdanih je bilo 7.889 potnih listov in 4.826 potrdil za mladolletne. Urad za priseljenice je izdal priseljencem 8.225 dovoljenj za začasno bivanje in izvedel 87 izgonov tujih državljanov. Urad za orožje je izdal 196

Desno tržaški kvestor Giuseppe Padulano; levo plakat z geslom o večji skupni varnosti

orožnih listov za športno dejavnost in zasegel 199 primerkov orožja.

Poštna policija je pregledala 7.567 spletnih strani povezanih s pedofilijo, prijavila 50 oseb in opravila 20 hišnih preiskav.

Prometna policija je prijaviila 127 oseb zaradi prometnih prekrškov, zasegla 556 vozniških dovoljenj, aretirala 25 oseb in zasegla 32 vozil. Agenti prometne policije so posegli pri 356 težkih prometnih nesrečah.

Obmejna policija je izsledila 359 nezakonitih priseljencev, od katerih jih

je 239 izgnala. Zasegla je 665 kilogramov tujega tobaka, izsledila 65 mladičev, ki so jih hoteli tihotapci pretihotapiti v državo. Obmejni agenti so zasegli 48 vozil, ki so jih nameravali prekupčevalci izvoziti v tujino. Obravnavali so številne primere tatvin bakra in zasegli kar 2.500 kilogramov bakra ter izsledili 1.300 oblačil z lažno znamko.

Železniška policija je opravila 2.667 posegov, aretirala 12 oseb in jih prijaviila 91 ter opravila 460 nadzorov na vlakih.

Na Opčinah o italijanski mafiji

V mali dvorani openskega Prosvetnega doma bo v ponedeljek govor o italijanski mafiji. SKD Tabor in Slovenski klub sta namreč povabila v svojo sredo novinarko RTV Slovenija Mojco Širok, dopisnico iz Rima in avtorico knjige Oblast brez obraza - Zgodbe o italijanski mafiji. Srečanje, ki ga bo vodil novinar Sandor Tence, se bo pričelo ob 20.30.

Jutri Radio brez meja

Radio Trst A bo jutri ob 12. uri predvajal oddajo Radio brez meja, ki bo tokrat posvečena prostovoljstvu. Svet Evropske unije je namreč leto 2011 razglasil za Evropsko leto prostovoljnih dejavnosti za spodbujanje aktivnega državljanstva, s čimer želi EU poudariti pomembnost prostovoljskega dela in intenzivneje skrbeti za njegov razvoj.

Oddajo, ki je sad sodelovanja med Radiom Trst A, Izobraževalnim programom Radia Slovenija in slovenskim programom ORF iz Celovca, bodo sooblikovali gostje v treh različnih studijih. O svojih izkušnjah bodo spregovorili: Marija Besednjak, prostovoljka v okviru neprofitne organizacije Pravična trgovina iz Trsta, Štefan Tomsič, predsednik Društva krvodajalcev iz Sovodenj ob Soči, Boris Šturm, prostovoljec pri avstrijskem Rdečem križu in predsednik Slovenskega prosvetnega društva Edinost iz Pliberka, mag. Hanzej Rosenzopf, rektor župnije sv. Cirila in Metoda v Celovcu in predsednik društva Iniziativ Angola, Tereza Novak, direktorica Slovenske filantropije - Združenja za promocijo prostovoljstva, ter Eva Gračanin, prostovoljka v vrstah Slovenske filantropije in mentorica.

Pogovor bo vodila urednica oddaje Ines Škabar (ponovitev v ponedeljek ob 14.10).

Delovanje policije od 1. aprila 2010 do 31. aprila 2011

Klici na št. 113	87.710	Število ropov	46
Aretacije	342 ljudi	Primeri prekupčevanja	27
Prijave sodstvu	1605 ljudi	Primeri izsiljevanja	6
Zaseg mamil	19,933 kg	Pregledi pedofilskih spletnih strani	7.567
Zaseg vozil	80 vozil	Prijave zaradi pedofilije	50 ljudi
Zaseg bakra	2.500 kg	Hišne preiskave zaradi pedofilije	20
Zaseg tujega tobaka	665 kg	Zaseg vozniških dovoljenj	556
Obravnava tatvin	2.356	Aretacije voznikov	25
Tatvine v trgovinah	350	Izsleditev nezakonitih priseljencev	359 ljudi
Tatvine vozil	125	Izgon nezakonitih priseljencev	239 ljudi
Tatvine v stanovanjih	324	Nezakonit uvoz mladičev	65
Vrnjeni ukradeni predmeti	200.000 evrov		

TRST - Tržaško dogajanje v arhivih agencije Giornalfoto

Reporterska fotografija nezamenljiva pričevalka preteklosti

Na dobro obiskanem srečanju v palači Gopčević so v sredo popoldne obiskovalci preko fotografij doživeli zgodbe našega mesta. Fotografijnj Občine Trst Alessandra Relli je z besedo in sliko predstavila fotoarhiv agencije Giornalfoto, ki je v Trstu delovala med letoma 1950 in 1989, in ki je vse večje časopisne hiše zaglaga s posnetki aktualnih ter športnih dogodkov. Izvedeti je bilo mogoče, da je Občina Trst na pobudo direktorja Mesntnih muzejev za zgodovino in umetnost Adriana Dugulina odkupila agencijo leta 1994 in s to potezo tudi oplemenitila svojo bogato kulturno dediščino.

Iz skromnih začetkov od ustanovitve agencije leta 1950 je arhiv prerasel v bogato fototeko, ki zajema raznoliko gradivo in ki predstavlja dragocen vir, je bilo slišati v sredo popoldne, ko smo si lahko tudi v živo ogledali nekatere zanimive posnetke. Rellijeva nam je zaupala, da je terensko delo bistveno za fotografije, ki v svoj objektiv zelo radi ujamejo vremenske razmere. Na fotografijah je bilo moč občudovati poplavljeni Trst v za-

Posnetek s predstavitve

četku šestdesetih let prejšnjega stoletja, divjanje orkanske burje nekoč in danes, ljudi, ki v poletnih mesecih iščejo zavetje pred žgočim soncem, pa poledenele ceste, zmrznjeno cvetje, med fotografijami pa so bile tudi tiste, ki so jih fotografi posneli letos marca, ko je v Trstu divjala rekordno močna burja, v objektiv pa jim je

uspelo ujeti tudi ogromen lebdeži žerjav Ursus, ki se je strgal s priveza. Osnovna naloga fotografov, ki delajo za različne časopisne hiše, je zbrati čim več zanimivega slikovnega gradiva, je povedala Alessandra Relli in dodala, da gre za reportersko fotografijo, ki bo nekoč pričevalce preteklih časov. (sč)

KNJIGA DANIELE DURISSINI

Srednjeveški Trst iz ženskega vidika

Utrinek s predstavitve knjige Daniele Durissini

KROMA

Istrsko društvo za arheologijo in nacionalno zgodovino je v torek popoldne v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević predstavilo eno svojih zadnjih založniških izdaj *Ženske v Trstu med 14. in 15. stoletjem*. Avtorica Daniela Durissini, zgodovinarica srednjega veka in strokovnjakinja paleografije, v knjigi raziskuje in preučuje poseben pogled na tržaško družbo med letoma 1300 in 1400. Pred tem je to temo že orisala v svoji knjigi *Gospodarstvo in družba v Trstu med 14. in 15. stoletjem*.

Avtorico je uvedla Giovanna Paolin, docentka zgodovine žensk na tržaški univerzi, ki je dejala, da čeprav knjiga ni debela, vsebuje ogromno informacij. Raziskovalno delo avtorice za publikacijo se je pričelo že pred mnogimi leti. Tu pa tam se je ukvarjala tudi z drugim tako, da se je delo zavleklo. *Ženske v Trstu med 14. in 15. stoletjem*, želi

predstaviti javnosti žensko podobo mesta Trst v srednjem veku, ki so se ženske morale boriti, da bi pridobile kolikor toliko pomembno vlogo v spreminjajoči se družbi. Avtorica je vzela v poštev številne dokumente, od oporok in inventur do dote, iz prvih let 14. in zadnjih let 15. stoletja. Primerjala je prakso in zakonske odločbe, ki so ščitile žensko, a so ji tudi v veliki meri omejevale dejavnosti. Po zgledu toskanskih in beneških žensk, ki so živele v Trstu zaradi možev trgovcev, so si tudi Tržančanke z velikim trudom poskušile izboriti aktivno vlogo v mestnem gospodarstvu.

Zanimiv je pregled poročnega in hišnega pohištva, ki uvršča Trst v manjša mesta, obenem pa kaže izrazit promet, ki je v Trst pripeljal luksuzne predmete, ki so si jih lahko privoščile zgolj nekatere družine, še posebno v 15. stoletju.

Andreja Farneti

KRUT - Zaključek ciklusa predavanj Pomembna skrb za zdravje in dobro počutje

Med zadnjim predavanjem krožka Krut

Prejšnji torek se je zaključil Krutov cikel predavanj na širšo zdravstveno tematiko s konferenco »Terapija CRM – Kako vzbuditi terapevtski potencial naših možganov«. Številni in pozorni publikli je zdravnica dr. Rosa della Fortuna, master II. stopnje v nevropsihofizični optimizaciji, skušala na čim bolj enostaven način predstaviti terapijo CRM. To je tehnika zdravljenja, ki jo je odkril in izdelal Institut Rinaldi – Fantoni, ki deluje v sklopu Univerze v Firencih. Gre za učinkovito me-

todiko zdravljenja, ki pripomore h kvaliteti življenja in k izboljšanju zdravstvenega stanja. Zdravnica je predvsem obrazložila, kako naš organizem sam določa prioritete, tudi mimo tega kar sami smatramo, da ima prednost oziroma, da je naš trenutni glavni zdravstveni problem. Poudarila je, da je terapija povsem neinvazivna in primerna vsem starostnim obdobjem. Izrecno zgovoren je bil zaključni del s praktičnim prikazom, kako učinkovita je lahko že ena sama stimulacija.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 21. maja 2011
FELIKS

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.36 - Dolžina dneva 15.08 - Luna vzide ob 24.22 in zatone ob 9.07

Jutri, NEDELJA, 22. maja 2011
MILAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,4 stopinje C, zračni tlak 1018,9 mb ustaljen, veter 4 km na uro severo-zahodnik, vlaga 67-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 21. maja 2011
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Mazzini 43 (040 631785), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 (040 302800).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.30, 22.00
»Pirati dei Caraibi - Oltre i confini del mare«.

ARISTO - 17.00, 18.45, 21.00 »Il ragazzo con la bicicletta«.

R. KRPAN Nagrade za pesniški natečaj

Kulturno-športno društvo Rojanski Krpan je tudi letos ob Valentinovem in nato ob svetovnem dnevu poezije razpisalo pesniški natečaj na temo ljubezni, v četrtek, 26. maja, pa bodo nagradili najuspešnejše udeležence. Večer poezije, glasbe in vina se bo pričel ob 20. uri na slikovitem prizorišču kmečkega turizma Andreja Ferfoglie »Pri Cesarici« pri Lajnarjih pri Piščancih nad Rojanom.

Tudi ob letošnji tretji izvedbi je pobuda naletela na zadovoljiv odziv, poezije so ocenjevali profesorica Vera Tuta Ban, gledališka igralka Mairim Cheber in besedni ustvarjalec Tomaž Scarcia ter trije člani Krpanovega odbora. Nominiranci za glavno nagrado so Ida Semenič iz Orehove vasi, Alenka Skupek iz Podnanosa, Vojnimir Rutar iz Tolmina, Ivanka Kostantino iz Šmihela in zmagovalka prve izvedbe natečaja Jana Kolarič iz Ljubljane. Za nagrado v dijaški kategoriji pa se bodo potegovali dijaki tržaškega liceja Franceta Prešerna Barbara Ferluga, Nicola Pinzani, Irina Tavčar, Igor Valič in Štefan Žužek. Svojo prisotnost je zagotovil lanski zmagovalec Bor Seušek, ki napoveduje kar pevski nastop, spored pa bo popestrila glasbena točka.

se boste okrepčali bo na voljo organiziran prevoz nazaj. Start pohoda bo v nedeljo, 22. maja, ob 14.30.

NEBOJ SEGA organizira celodnevni avtobusni izlet »Cantine Aperte 2011« v Valdobbiadene v nedeljo, 29. maja. Vpis in informacije: 348-5861205.

POZOR, POZOR! AŠD SK Brdina organizira 12. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno samo ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 od 20. do 21. ure do 30. maja. Informacije: 335-5476663 (Vanja). **SPDT** priredi v nedeljo, 29. maja, pohod na Mijo (Hrib Mija - 1237 m) v Nadiški Dolini. Dobimo se ob 6.30 na trgu v Sesslanu, odhod z društvenim kombijem in osebnimi avtomobili, pot je zmerno naporna in traja približno 6 ur. Vse potrebne informacije na Tel 040-220155 Livio.

SKD PRIMOREC - TREBČE predstavlja cikel izletov »Trebče v svet«: izlet Po Balkanu... zgodovina, kultura in kulinarika od 2. do 5. junija - Sarajevo, Medugorje, Mostar in Beograd ter družinski izlet v Gardaland 11. junija (še zadnja mesta!). Informacije na tel. št. 338-4482535 (Giuliana). Vabljeni vsi Trebčani in prijatelji, pohitite z vpisi!

TPPZ P. TOMAŽIČ organizira za člane in prijatelje v četrtek, 2. junija, izlet v Cerkno in bolnico Franjo. Prijave in informacije na tel. 380-3584580 in 349-2577630 ali info@tppz.net

KRAŠKO GOZDARSKO DRUŠTVO iz Sežane organizira izlet na Poljsko, odhod 1. in povratek 5. junija. Ogleдали si bomo: Auschwitz, Wadowice, rojstni kraj papeža, Kalvaria Zabrzdydowska, Zywiec, muzeja pivovarstva Zywiec, Korbiew, naravni park, Krakow, duhovni center Poljske ter nekdanjo prestolnico in še mnogo drugega. Še nekaj prostih mest. Informacije: Dušan (+38) 6 41 634 750 ali elektronska pošta: dpavlica@volja.net

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni! Tel. št.: 040-299442.

GABRIEL PERTOT (Špišl) je odprl osmico v Nabrezini, stara vas 10. Vabljeni! **OSMICO** je odprl Ferfolja, Medja vas 6. Toči belo in črno vino in nudi domač prigrizek. Tel. št.: 040-208726.

V KOLUDROVCI je SKUPEK odprl osmico.

V RICMANJIH št. 84 sta odprla osmico Zoran in Evina.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Zgoniku št. 34. Vabi vas na obisk! Tel. 347-2511947.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah. Vabljeni! Tel. 349-7158715.

**SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE**
Osnovni abonmajski program
G. Boccaccio/ I. Ratej/
M. Krajnc/ M. Lazar

Dekameron

režija: Boris Kobal
danes, 21. maja ob 20.30
(red B)
v nedeljo, 22. maja ob 16.00
(reda C, K)

Blagajna SSG je odprta vsak delavnik od 10. do 15. ure in uro in pol pred pričetkom predstave tel. št. 800214302 ali 040 362542.

Čestitke

Danes praznuje SONIA 40. rojstni dan. Vse najboljše ter mnogo zdravja in sreče ji voščijo Dario, Edes, Carol in Evelyn.

Draga KATJA, za tvoj 40. rojstni dan mnogo zdravja in veselja, to je najina iskrena želja. Vse najboljše ti želita sestra Jerneja in Robi.

Draga novoporočenca ANJA in MARJAN, na vašini skupni pustolovščini vama želimo, da bi vedno z navdušenjem in pozitivno energijo gledala na prihodnosti ter si zgradila dom sreče, zdravja in topline. Ana, Jani in Sanja.

MARICI in ŠANDROTU ob zlati poroki! Srečen dan je bil za Vaju, bilo je to 20. v mesecu maju...Včeraj minilo je točno 50 let, odkar sta skupno odkorakala v svet. Iskreno Vama čestitamo in za naprej želimo še obilo lepih trenutkov in nepozabnih občutkov! Lukčevi

Dragi MARIO URŠIČ! Za tvoje življenjsko delo ti iz srca čestitava, Breda in Ladko.

Naša draga mama, nona in teta MARIJA SONCE iz Kontovela bo danes prav res vesela: za njen 99. rojstni dan ji vsa žlahta iz srca želi zdravih in mirnih, lepih dni!

Šolske vesti

MALČKI OTROŠKEGA VRTCA PALČIČA-RICMANJE vas vljudno vabijo na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo v nedeljo, 22. maja, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV S.Š. SV. CIRILA IN METODA organizira poletne taborne in delavnice: naravoslovni Živijo Kekec v Kranjski Gori od 19. do 26. junija (od 8. do 11. leta); jahalni Krpanova kobila v Sevnem od 26. junija do 1. julija (od 4. razreda dalje); kulinarčni Mizica, pogrni se! v Sevnem od 26. junija do 1. julija (od 4. razreda dalje); kemijski Čarobni napoj v Ljubljani od 3. do 9. julija (od 3. razreda dalje); biološki Morska zvezda v Piranu od 10. do 15. julija (od 3. razreda dalje); raziskovalni Časovni stroj v Trstu od 18. do 22. julija (od 4. razreda dalje); angleški Jezikajte! v Postojni od 21. do 26. avgusta (od 2. razreda dalje); delavnico Miškat v Trstu od 29. avgusta do 2. septembra (od 2. razreda dalje) računalnik, šah; delavnico Poglej ptička! v Trstu od 5. do 9. septembra (od 2. razreda dalje) biologija in fotografija. Informacije in prijave: 320-2717508 (Tanja), zscirilmetod@gmail.com. Prijave sprejemamo do zapolnitve mest oz. najkasneje do 30. maja.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it) objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic učnega osebja slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem z ustreznimi prilogami. Rok za predstavitve prošnje zapade 9. junija 2011.

21. 05. 2011

Anja Štrekelj in Marjan Milič

Danes vsi v Zgonik hitimo, da usodni DA ne zamudimo. Tako kratka, a tako pomebna besedica bo mladoporočenca še dodatno združila in vse nas neskončno razveselila! Jasmina, Igor, Vlasta, Sonja, Boris, Mario, Verica, Zmaga in Marica

Anja in Marjan

stopata danes v Zgoniku na skupno življenjsko pot.

"Živijo ohcet" jima kliče

žlahta iz Zgonika, Bazovice in s Katinare

Danes se poročita

Giulia Granello in David Štokelj

Ljubezni, sreče in zdravja na skupni poti jima želimo

vsi domači

Pri Šklausevih na Opčinah praznujemo danes 80. rojstni dan naše drage mame

Ivanke

Še na mnoga zdrava in brezskrbna leta ji kličemo

hčerki Eda in Sonja, sinovi Andrej, Ivan in Igor ter vsi, ki jo imamo radi.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 122

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesslan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Poslovni oglasi

PRODAM 5-SEDEŽNI MITSU-BISHI L200 v dobrem stanju.

Tel.: 333-2368993

VIA VALDIRIVO v strogem središču mesta v zadnji, pred štiri-desetimi leti zgrajeni palači, obokani z marmorjem, v petem nadstropju, STANOVANJE, uporabno tudi za pisarno, v odličnem stanju: lep vhod, prostoren salon (7.00x3.50), oba s podom iz marmorja, samostojna kuhinja z možnostjo njenega prenosa v salon in s tem pridobitev ene sobe, velika spalna soba (5.50x3.00) z balkonom na dvorišče, kopalnica, stranišče, shramba, popolna klimatska in alarmna naprava, protivlomna vrata, novo centralno plinsko ogrevanje s plačilom uporabe.

Podzemna garaža v isti palači z vhomom iz dveh ulic: velik box za dva avtomobila, luč in voda.

Prodajam direktno.

Cena eur 310.000,00

Kontaktna številka

345/6407888 ob večernih urah

BABY PARKING IŠČE diplomirano (pedagoške vede) osebo m/ž z izkušnjo na področju dela z otroki.

Poslati curriculum na

pikapoka6@yahoo.it

Mali oglasi

IZKUŠENA GOSPA nudi pomoč ostareli ali bolni osebi 24 ur na dan. Tel. št.: 329-6055490.

IZKUŠENA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica. Klicati v večernih urah tel. št. 327-9969360.

IZKUŠENA GOSPA srednjih let išče delo kot negovalka starejših oseb tudi čez noč. Tel. 0038651-852892.

NA DOBERDOBSKEM KRASU prodajam zazidljivo zemljišče; informacije po tel. 331-1232901 v večernih urah.

NA OPČINAH prodajam hišo z 2.000 kv.m. zazidljivega zemljišča. Tel. št.: 333-6194326.

POŠTENA, IZKUŠENA GOSPA srednjih let išče zaposlitev, kot negovalka starejših oseb 24 ur dnevno. Za informacije klicati tel. št. 040-228658.

PRODAM TRAKTORSKO PRIKOLICO - klicati ob uri obedov tel. št. 040-231592.

PRODAM garažna lesena vrata silvelox, 240 x 240 cm. Tel. št.: 040-228424.

V RICMANJIH prodajam hišo, 80 kv.m., ne takoj vseljivo z majhnim dvoriščem, cena po dogovoru. Tel. št.: 366-3952808 (12.30-13.30 ali po 18.30).

Obvestila

OBČINA ZGONIK vabi na pobudo »Odpрте osmice Samatorca 2011«, danes, 21. maja, turnir v briškoli (vpisovanje v soboto ob 15.30 na balinišču) in ob 20.00 v cerkvi sv. Urha koncert učencev Glasbene matice; v nedeljo, 22. maja, ob 14.30, v Pliskovici start Pohoda prijateljstva (za

Pliskovico avtobus na relaciji Samatorca - Pliskovica, od 14.00 do 21.00). **KRUT** obvešča člane, da se bodo terapije, masaže in druge individualne storitve nadaljevale še meseca maja in junija.

MAJA V OBČINI ZGONIK: do nedelje, 22. maja, v Samatorci »Odpрте osmice 2011«; 25. maja, ob 19.00, v Društveni gostilni v Gabrovcu odpрте razstave Branke Sulčič o gradiščih; od 27. do 29. maja »47. Razstava vin«. Toplo vabljeni!

NA POVPRASEVANJE UDELEŽENECV se bo z nedeljo, 22. maja, začetkom ob 16. uri ponovno pričel ciklus skupinskih srečanj, ki jih organizira Združenje A.M.A. (auto-mutuo aiuto/ samopomoč). Srečanja, ki so brezplačna, so namenjena osebamsingle, posameznikom ali parom z mladoletnimi otroki. Med potekom srečanj je s pomočjo animatork poskrbljeno tudi za varstvo otrok. Srečanja bodo potekala v prostorih, ki so jih prijazno dale na razpolago Šolske sestre pri Sv. Ivanu, Ul. Docce 34, v Trstu. Za podrobnejše informacije: Kristina (389-0549306) in Adam (389-0549233), mail: adamse@tin.it. Vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita v ponedeljek, 23. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 na okroglo mizo o preganjanju kmetov in o kmečkih ter političnih uporih v prvih povojnih letih v Sloveniji. O omenjenih vprašanih bodo ob izidu dveh pomembnih zgodovinskih del spregovorili zgodovinarji Jože Dežman, Irena Uršič in Mateja Čoh ter direktor Mohorjeve v Ljubljani Martin Lisec. Začetek ob 20.30. **STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE** Krožek Kras - Goat in Zveza levic vabi člane in simpatizerje na sestanek v ponedeljek, 23. maja, ob 20.30 na sedežu SKP v Nabrežini na trgu.

TPPZ P.TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 24. maja, ob 20.45 na sedežu na Padričah generalka za nastop, ki bo v Izoli v sredo, 25. maja, ob 19.30 na večeru posvečenemu dnevu mladosti (odhod avtobusa iz Padrič ob 18. uri).

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE: »Kdor trpi, zgreši. Znebimo se nepotrebnega trpljenja.« Predavanje, ki ga organizira društvo Noè v sodelovanju in s pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina, bo v torek, 24. maja ob 20.30 v Grudnovi hiši v Nabrežini. Predavatelj: Gianluigi Giacconi, psiholog, naturopat.

ZDRUŽENJE JUSARSKIH UPRAVIČENCEV s Proseka obvešča vaščane jusarske upravičence, da je v teku priprava občnega zbora združenja, ki bo v torek, 24. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. S tem v zvezi jih vabi naj dvignejo in oddajo pristopno izjavo, ki jim je na razpolago v krožku FC Primorje vsak ponedeljek in četrtek od 19. do 20. ure.

ZDRUŽENJE JUSARSKIH UPRAVIČENCEV vljudno vabi na občni zbor, ki bo v drugem sklicanju 24. maja ob 20.30 v prostorih Kulturnega doma Prosek-Kontovel, s sledečim dnevnim redom: poročilo, pregled članstva, dopolnitev statuta, volitve, razno.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vljudno vabi na predavanje »Duhovnost v času odhajanja« v torek, 24. maja, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8 v Trstu. Govorila bo psihologinja in psihoterapevtka dr. Marzia Rucl.

47.RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: sredo, 25. maja, ob 19.00, v Društveni gostilni v Gabrovcu odpрте razstave o gradiščih. Pripravila Branka Sulli - Sulčič, predstavitev Lidija Rupel; četrtek, 26. maja, ob 20.00, v vinoteki, odpрте slikarske razstave Alessandra Starca; petek, 27. maja, Frušovca - odpрте 47.razstave vin, na županstvu, odpрте razstave »Teraneli« Marijana Miklavca in risb osnovnošolcev, odpрте kioskov, ples z ansamblom Navihani lisjaki; sobota, 28. maja, turnir v briškoli, odpрте kioskov in ples z ansamblom Kraški muzikanti; nedelja, 29. maja, mednarodno srečanje Ferrari GT, mimohod Alfa Romeo po Zgoniku, nastop srbske folklorne skupine Vuk Karadžić, nagrajevanje vinogradnikov in oljkarjev, ples z ansamblom Happy day.

BRANJE SVETEGA PISMA: (Nova zaveza), poslušanje in premišljevanje bo potekalo v cerkvi pri Sv. Jakobu ob

sredah in sicer: 25. maja, 1., 8. in 15. junija, od 16. do 17. ure s sodelovanjem vseh mestnih slovenskih župniških občestev. Vabljeni!

JUS TREBČE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 26. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju, v Ljudskem domu v Trebčah.

KULTURNO-ŠPORTNO DRUŠTVO ROJANSKI KRPAn vabi v četrtek, 26. maja, ob 20.00 na kmečki turizem pri Piščancih nad Rojanom na večer poezije, glasbe in vina, na katerem bodo nagradili zmagovalce tretjega društvenega pesniškega natečaja na temo ljubezni.

SHINKAI KARATE CLUB vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo 26. maja, ob 20. uri v zgonski telovadnici.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO - Skupina Fortunato Pavis vabi ob 100-letnici obiska Rudolfa Steinerja v Trstu na dve srečanji: v petek in soboto, 27. in 28. maja, ob 20. uri predava Sergio Maria Francardo v Kulturnem društvu Ivan Grbec, Škedenska ulica 124.

NORDIJSKA HOJA SPDT prireja tečaj nordijske hoje, to je oblika rekreacije v naravi, ki se izvaja s pomočjo palic in pravilno tehniko hoje. Vadba je primerna za vsakogar. Krepi mišice cellega telesa, razbremeni kolke, kolena gležnje in hrbtenico. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 27. maja, od 16.30 do 18.30 ure, zbirališče bo pri spomeniku na Proseku ob 16.15. Za informacije in prijave tel. št. 040-220155, Livio.

SPD MAČKOLJE prireja 49. »Praznik čenjenj«, od petka, 27. do ponedeljka, 30. maja, v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru »Na Metežici«. Program: v petek, 27. maja, od 20.00 dalje ples s skupino Alter Ego; v soboto, 28. maja, od 20.00 dalje ples s skupino 3 Prašički; v nedeljo, 29. maja, od 18.00 dalje zabavna glasba godbe Sveti Anton, od 20.00 dalje ples s skupino Alter Ego; v ponedeljek, 30. maja, od 20.00 dalje ples s skupino Žunja band. Odpрте kioskov: vsak dan ob 18.00, v nedeljo ob 16.00. Prirčno vabljeni!

INTERCAMPUS 2011 - ZSKD in JSKD v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb razpisujeta 7. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus, ki bo v Dijaškem domu v Kopru od 17. do 24. julija. Rok za prijavo zapade 31. maja. Vabljeni godbeniki med 10. in 18. letom. Informacije na tel. št.: 040-635626 (tržaški urad), 0481-531495 (goriški urad) in 0432-731386 (čedajski urad), ali po mailu trst@zskd.org.

POLETNI PLESNI CENTER za otroke od 4. do 10. leta starosti v organizaciji AŠD Cheerdance Millenium bo od 22. avgusta do 2. septembra v prostorih telovadnice OŠ Bevk na Opčinah. Za informacije in vpisovanje: info@cheerdancemillenium.com ali 349-759763.

ARTEDEN/11 - Skd Lonjer-Katinara in Društvo za umetnost Kons prireja od ponedeljka, 4. do petka, 8. julija, v Lonjerju, likovno delavnico za osnovnošolske otroke, ki jo bo vodila umetnica Luisa Tomaseti. Informacije in prijave na naslov jana@arteden.org ali pa na tel. št. 333-5062494 (proti večeru).

NK KRAS organizira »Nogometni kamp 2011« za deklice in dečke letnikov 1998 - 2006 od 13. do 17. junija, na nogometnem igrišču v Repnu. Vpis je možen od 9. junija, tel.: 328-9518440 (Maurizio), 328-0350533 (Srečko), 040-2171044 (ob delavnikih od 10. do 12. ure).

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL organizira od 4. julija do 5. avgusta poletni center za otroke, ki obiskujejo jasli in vrtec. Od 13. junija do 5. avgusta pa bo Poletni center namenjen otrokom od 6. do 12. leta. Uradi so na razpolago za prijave in informacije od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure, na tel. št. 040-573141.

EASY GUITAR, glasbena delavnica za otroke od 6 do 12 let, v organizaciji KD Festival Kras in Glasbene Matice Trst in v sodelovanju s Skladom M.Čuk, v sklopu 13. Mednarodnega Festivala kitare Kras, bo potekal od 20. do 24. junija (z urnikom 8-14) v novem središču Sklada M. Čuk (Repentabska 66, Opčine). Igranje na kitaro, spoznavanje angleškega jezika s pomočjo petja, športa, igre... Vabljeni k vpisu do srede, 15. junija! Informacije: www.festivalkras.com, info@festivalkras.com, tel. 347-2576505.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo poletni center, namenjen otrokom od 3. do 10. leta, odvijal od 4. julija do 26. avgusta v prostorih otroškega vrtca U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanje bo možno do 18. junija. Informacije: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 328-4559414.

METAMORPHOSIS socialna zadruga z waldorfsko pedagogiko, organizira poletni center od 20. junija do 29. julija za otroke od 3 do 10 let v Zgoniku št. 44 (sedež zadruge). Informacije: tel. št. 040-229474 ali 366-9300300.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE - ZSKD v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb vabi osnovnošolce na poletne ustvarjalne delavnice, ki bodo v Gornjem Tarbiju od 22. do 27. avgusta. Rok prijave je 30. junij. Vse informacije dobite na tel. št. 040-635626 (tržaški urad), 0481-531495 (goriški urad) in 0432-731386 (čedajski urad), ali po mailu trst@zskd.org.

POLETNO SREDIŠČE Sklada Mitja Čuk bo v novem Polivalentnem središču na Opčinah, Repentabska ul. 66 od 4. julija do 9. septembra. Namenjeno je otrokom in mladostnikom od 3. do 14. leta. Informacije v dopoldanskem času na Skladu Mitja Čuk Proseška ul. 131 - tel. 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

Prireditve

MOVS LIPA IZ BAZOVICE vabi na 7. revijo moških vokalnih skupin in zborov Fantje pojejo na vasi, ki bo danes, 21. maja, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici. Nastopajo: Barski oktet (Terska dolina), MoVS Sv. Jernej (Opčine) in Oktet Zven (Črnuče - Ljubljana).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM organizira mesec predstav za otroke in mlade po srcu. V nedeljo, 22. maja, bo ob 20.00 na vrsti igrice Mala princeška v izvedbi Slovenskega odr.

UČENCI OŠ J. RIBIČIČ - K. ŠIROK vabijo na ogled razstave »Povodni mož«, ki bo odprta do nedelje, 22. maja, v prostorih mladinskega oddelka občinske knjižnice Quarantotti Gambini v Ul. Delle Lodole 6 v Trstu. Urnik: ponedeljek, torek in četrtek od 15. do 19. ure; sredo, petek, sobota od 9. do 13. ure.

SKD TABOR IN SLOVENSKI KLUB vabita na srečanje z novinarko RTV Slovenija Mojco Širok, avtorico knjige »Oblast brez obraza - Zgodbe o italijanski mafiji«. Srečanje bo v ponedeljek, 23. maja, ob 20.30 v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

GLASBENA MATICA prireja zaključni akademiji, ki bosta v torek, 24. maja, (klavirski večer in nagrajevanje učencev) ter v četrtek, 26. maja, (solisti, komorne skupine in otroški pevski zbor) ob 20. uri v baziliki Sv. Silvestra v Trstu. Vabljeni!

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na ogled kratkometražnih filmov »Tomas Riders in Wake Up Jack« režiserja in avtorja Daniela Radettija. Filmi so bili nagrajeni na video natečaju Ota-Hrovatin. Prisoten bo avtor, ki nam bo pokazal tudi druge filmčke. Vabljeni v torek, 24. maja, s pričetkom ob 20.30.

SKD VIGRED, KD TOMAJ IN RAZVOJNO DRUŠTVO PLISKA vabijo na »Kosovelova večera 2011«. Prvi bo v Šempolaju v Štalci v torek, 24. maja, ob 19.30. Program: predstavitev »Kraškega Tolmuna«, nastop učencev OŠ Dutovlje in podružnice Tomaj, dramskega odseka OPZ in Mladinske glasbene skupine Vigred. Drugi bo v KD v Tomaju v ponedeljek, 30. maja, ob 19.30.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 26. maja, na odpрте razstave likovnih del Štefana Turka in ogled filmov Martina Turka. Oba bo predstavila novinarka Ivana Godnik. Začetek ob 20.30.

OTROŠKA DRAMSKA SKUPINA BREG pod okriljem SKD Slovenec, SKD Vodnik in SKD Prešeren vabi v petek, 27. maja, ob 20.30 v gledališče F. Prešeren na premiero predstave »Drejek, trije marševski in vesela družčina« v režiji Bože Hrvatič.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave Sare Conestabo »Življenje sanj«, ki bo v Kavarni Gruđen v petek, 27. maja, ob 19. uri.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 27. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odpрте fotografske razstave Silvana Pittolija »Spomini«. O avtorju in delih bo spregovorila Lorella Klun. Glasbeno kuliso večera bo ustvaril harmonikar Manuel Figheli. Prirčno vabljeni!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 29. maja, ob 18. uri na proslavo ob 50-letnici otvoritve Marijinega doma in 60-letnici rojanskega cerkvenega pevskega zbora. Na sporedu bodo dokumentarni video, nastop rojanskega zbora in glasbenikov ter spomini in pričevanja Aleksandra Korošca. Prireditve bo v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29).

SKD IGO GRUDEN vabi na ponovitev igre »Odkritosrčna lažnivka« v izvedbi domače Gledališke skupine mladih in v režiji Gregorja Geča. Predstava bo v nedeljo, 29. maja, ob 18. uri v KD Igo Gruđen v Nabrežini.

FOTOVIDEO TRST 80 prireja v torek, 31. maja, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. Sv.Frančiška 20) »Srečanje s člani in prijatelji fotografije«. Na večeru bo dolgoletni član Vili Lavrenčič pokazal nekaj svojih fotografij. Vabljeni!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na ogled razstave Iconothea Valvasoriana v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Urnik ogleda: ponedeljek in petek od 17. do 19. ure; torek, sredo, četrtek od 10. do 12. ure.

Prispevki

V spomin na Ladija Rebulo daruje Nadja Obad 30,00 evrov za Hospice Nabrežina.

V spomin na Savino Rupel daruje Nadja Obad 30,00 evrov za Center za raziskavo rakastih obolenj AIRC. Namesto cvetja na grob drage Zofije Križmančič in v spomin na Argea Covacha daruje Marina Milkovic (Fajgljeva) 50,00 evrov za Gospodarsko zadruogo Skala.

Ob 5. obletnici boleče izgube nepozabne Adriane Dovgan-Smotlak darujeta mama Silva in Danica 50,00 evrov za nonet Primorsko.

V spomin na drago Grozdano Verginella vd. Šulčič darujejo Alba, Pierina in Mario Kobau 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Ladija Rebulo darujeta Jušta in Bogdan 30,00 evrov za SLPD Doberdob.

V spomin na Savino Rupel darujeta Mira in Zdenka z družinama 30,00 evrov za MPZ V. Mirk.

21.5.2002

21.5.2011

Ivan Verša

Vedno v najinih srcih.

Lina in Ivana

Maša zadušnica bo danes ob 19.00 v cerkvi na Proseku.

21.5.2006

21.5.2011

Adriana Dovgan por. Smotlak

Tebi, ki si odšla, smo odprii najsvetlejši kotichek našega srca - in v naših mislih boš vedno z nami, Adriana.

Vsi tvoji

Mačkolje, 21. maja 2011

IZSELJENCI - Jutri razstava v SKD Iga Grudna v Nabrežini

Kipar Janez Gruden je s svojimi deli okrasil številne javne parke, trge in velike palače v Argentini

Spomeniki in kipi, ki še danes krašijo javne trge in palače v Buenos Airesu, Mar del Plati, Rosariu in Montevideu, so sad truda, nadarjenosti in dela primorskega Slovenca, Janeza Grudna, ki se je iz rojstne Nabrežine v drugi polovici 20. let izselil v Argentino in tam deloval kot kipar v sodelovanju z najbolj priznanimi arhitekti in kiparji, ki so načrtovali pomembna javna dela. S svojim delom ni ne obogatel ne zaslovel, saj je delal pogodbeno in nikoli kot samostojni umetnik: zaradi tega ne najdemo njegovega imena pod nobenim od izdelanih kipov v argentinski prestolnici ali pod orjaškima morskima levoma, ki sta postala simbol Mar del Plate.

Grudnova življenjska in poklicna zgodba pri nas do pred kratkim ni bila poznana. Odkrila jo je kiparjeva nečakinja, prof. Vera Caharija, ki se je odpravila na potovanje v južnoameriško državo in tam stopila v stik s kiparjevim sinom Edvardom. Klobčič spominov in zanimivih spoznanj se je tako pričel odmotavati. S srečanjem, ki ga je pred nedavnim v prostorih SKD Iga Grudna, po pozdravu predsednice Marize Skerk, vodila prof. Caharija, je Grudnova zgodba postala del kolektivnega spomina krajevne in širše skupnosti. Razstava - ki so jo ob tej priložnosti postavili v Nabrežini in pri kateri so poleg Vere Caharije sodelovali Aleš Breclj, Paola Benes, Zulejka Paskulin in

Janez Gruden

Henry Mannino -, bo na ogled v nedeljo, 22. in 29. maja, od 10. do 12. ure.

Gruden se je rodil leta 1897 v družini posestnika, gostilničarja in kamnarskega podjetnika. Po 1. vojni se je usposobil za učitelja risanja in klesarstva ter hkrati soupravljal družinski kamnolom. Leta 1927 se je odločil, verjetno zaradi povečanega pritiska na Slovence pod fašizmom in pa zaradi spodbudnih novic, ki so krožile o boljših življenjskih perspektivah v Južni Ameriki, da se izseli v Argentino. Tam se je družil z rojaki in tudi s pomočjo že uveljavljenega arh. Viktorja Sulčiča navezal stike z znanimi arhitekti in kiparji. Zaradi gospodarske krize se je kmalu začasno preselil v sosednji Urugvaj, kjer je sodeloval pri okras-

nih delih za parlamentarno palačo v Montevideu. Po povratku v Buenos Aires je delal na številnih pomembnih gradbiščih: izklesal je grbe nad vhodom v palače raznih ministrstev in reliefne dekoracije na Palači Pini in spomeniku generalu J.J. de Urquiza; oblikoval je modele za bronaste kipe odkriteljev in osvajalcev Amerike - Spomenik Španiji in kapitela za Centralno banko. Zadnje delo, kateremu je Gruden v sodelovanju z drugimi vtisnil svoj pečat, je slavni Spomenik argentinski zastavi v Rosariu.

Zgodovinski okvir evropskega in slovenskega emigrantstva je na srečanju podal Aleksij Kalc. Od 70. let 19. stoletja do 2. svetovne vojne se je s Stare celine veliko ljudi izselilo v Ameriko. Na Primorskem je bil klic ZDA, v primerjavi s Furlanijo, Venetom in drugimi slovenskimi deželami, manjši, ker so mnogi naši predniki imeli možnost uveljavitve v bližnjem Trstu, Gorici in Trzinu. S Primorske so šli v času do 1. svetovne vojne prvi slovenski izseljenci v Argentino, Urugvaj in Brazilijo. Ko je fašizem pritisnil z nasilno asimilacijo, političnimi, gospodarskimi in socialnimi vzvodi, se je veliko primorskih Slovencev odločilo za odhod: večina jih je odšla v Jugoslavijo, 30 tisoč pa v Argentino. V nasprotju s tem, kar se je dogajalo v drugih italijanskih deželah, kjer je fašizem pospeševal večanje prebivalstva, je pri nas režim iz narodnih razlogov spodbujal izseljevanje: do največjega odhoda prebivalstva iz Julijske krajine v Južno Ameriko je prišlo konec 20. let.

Po simbolnem povratku v rojstni kraj, po katerem naj bi Gruden vse življenje hrepenel, saj mu tujina ni prinesla sreče, želi razstava predstavljati spodbudo za odkrivanje podobnih zgodb primorskih emigrantov. Nabrežincem je svoj pozdrav na srečanju posredoval tudi avtorjev sin.

Organizatorji želijo, da bi se kak študent ob pisanju diplomske naloge posvetil raziskovanju dela kraškega kiparja. Prireditve se je sklenila z ubranim petjem članov moškega pevskega zbora KD Vesna iz Kriza. Razstava bo ljubiteljem tovrstnega gradiva v Nabrežini ponovno na ogled poleti ob praznovanju vaškega zavetnika, sv. Roka. (Mch)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Še danes in jutri

Happy Days: odličen ritem

Muzikal v produkciji Compagnia della Rancia

Sredi sedemdesetih let je uspešni ameriški režiser in producent Gary Marshall ustvaril televizijsko nanizanko Happy Days, ki je z velikim odmerkom nostalgije in v idilični luči prikazovala življenje ameriške province v 50. letih: prikupni portret srečne družine, v kateri edini konflikti zadevajo uro, ob kateri se morajo otroci vrniti domov, in enako spokojna slika okolja, v katerem živi, je kar enajst let navduševala množice televizijskih gledalcev ne samo v Ameriki, temveč po svetu, in v kolektivnem domišljijem svetu ustvarila ustaljeno podobo petdesetih in zgodnjih šestdesetih let, ki marsikdaj zakriva resnično vzdušje dobe.

Kakorkoli že, ob popularnosti nanizanke je nastal tudi muzikal na pobudo samega Garyja Marshalla, ki je libreto in glasbo zaupal Paulu Williamsu in glasbeno priredbo Johnu McDanielu. V letošnji sezoni je muzikal Happy Days prispel na italijanske odre in sicer v produkciji skupine Compagnia della Rancia, ki je v Italiji v bistvu pobudnica uspeha tovrstnega žanra, in v režiji Saveria Marconija, italijanskega mojstra muzikala. Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine je predstavo vključilo v abonmajski niz, tako da je do jutri na sporedu v veliki dvorani Rossettijevega poslopja.

Zgodba, ki jo muzikal pripoveduje, je skoraj pravilčno enostavna. Kot sicer tudi nanizanka, je dogajanje postavljeno v Milwaukee v državi Wisconsin in tudi nastopajoči liki so štirje člani dru-

žine Cunningham: oče Howard, mama Marion, starejši sin Richie in mlajša hči Joanie; poleg njih Richievi prijatelji Ralph in Potsie, Alfred, lastnik lokala, v katerem se zbirajo mladi, in seveda sloviti Fonzie, ki se je v nanizanki pojavil kasneje, a se je s svojim latinskim osvajalskim šarmom še najbolj vtisnil v spomin. In še Fonziejev mlajši bratranec Chachi, Fonziejev ženski alter ego Pinky Tuscadero, ki v musicalu dokončno osvoji srce nemirnega osvajača deklinskih src, in šampiona wrestlinga brata Malachi, ki se spopadeta s Fonziejem v srečanju za zbiranje prispevkov, da bi rešili Alfredov lokal, ki ga hoče tuje podjetje spremeniti v supermarket.

Predstava je postavljena s skrbnostjo in odličnim ritmom, ki sta značilna za skupino Compagnia della Rancia in režiserja Saveria Marconija. Nastopajoči so prepričljivi tako v pevskih in plesalskih točkah kot z igralske plati, tako da je predstava lahkoten užitek, če le gledalec od nje ne zahteva globlje sporocilnosti. Karizmatičnega Fonzieja igra Riccardo Simone Berdini, ki je po rodu Rimljan, a je odrasel v Trstu. Kot za ostale je tudi zanj režiser poskrbel za precejšnjo fizično podobnost z junaki iz nanizanke, vendar so se vsi posrečno izognili togi imitaciji in v vloge vlili nekaj svoje izvirnosti. Pri oblikovanju predstave so sodelovali scenografka in kostumografka Carla Ricotti in koreografka Gillian Bruce. Z razliko od napovedanega pa predstave ne spremlja ansambel v živo. (bov)

TOMIZZEV DUH

Afroeuropa

MILAN RAKOVAC

Mediterran je naš ambijent, u našoj (europskoj, napose mediteranskih naroda) civilizaciji, kulturi, mitologiji čvrsta su oporišta i na njegovim afričkim obalama; Hanibal, Saraceni, alžirski gusari koji se zalijeću sve do Istre, Lepant, Sueski kanal, Aleksandrija, Tripolitani, antikolonijalni rat u Alžiru, neslvrstani, došli ovdanjsi Židovi u Izraelu. Dakako, dobrim dijelom posrijedi su negativni stereotipi; "ja ću prija u more skočiti, nego črnega Mora ljuba biti", piva ona naša Mare ča je vitar u more ponija krunu – a bila se je ubećala, naša Mare, da će poj za unega ča je najde krunu, ma naša je krunu propio Črni Moro... I sada kada arapska urbana mladež ustaje za svoja prava od Magreba do Levanta, kako da ne kapimo, ča se to tamo miša.

Me par da je Europa jur pozabila na jenu dobru Srakozyjevu ideju, rečenu propio a la francese, cio e a la grande; načiniti savez mediteranskih držav, a la EU. Francuska, valja se domisliti, je jedina eksolonijalna sila koja, ča z solda ča z Legijon stranaca, održava stalan kontakt sa svojim bivšim kolonijama. Gledamo uvu brižnu afričansku mladost u Lampedusi, kako ih šalju nazda u Afriku, potle ča

su sve ča su imali platili Tunizinu za prevoz preko mora; e te vien in mente, ma no se dovessi, po, e no se podessi cussi con 'sta povera gente. Ma cossa l'Europa, che ga sempre piu bisogno de man d'opera, no la podessi far de piu?

Ma ča je to tamo ta misteriozni arapski svit?

Aleš Gaube v Dnevniku sintetizira: „Priklanjajo se drugemu bogu. Jedo z rokami. Uporabljajo čudne začimbe. Sumljivi so, ker ne pijejo alkohola. Vsi so potencialni teroristi. Do svojih žena se obnašajo nespoštljivo. Človekove pravice so jim tuje. Občutek za čistočo ni njihova najmočnejša stran. Njihova glasba je žalitev in predstavlja zdravstveno nevarnost za bobniče slehernika. Bodo papežu zaradi zločinov proti človeštvu sodili na haškem sodišču?

S srednjeveškimi nesmisli se v času globaliziranega sveta ni vredno ukvarjati. Osredotočimo se na dejavnike, ki nas združujejo. Politična ideja integracij je že ena od njih. Arabci v nasprotju z evropskim kontinentom premorejo dve regionalni organizaciji. Arabska liga združuje prostor od mediteranskih obal do iranskih meja. Z zgolj šestimi ustanovnimi člani

cam (Egiptom, Irakom, Transjordanijo, Libanom, Savdsko Arabijo in Sirijo) je luč sveta zagledala leta 1945. Šest let preden so Francija, Zvezna republika Nemčija, Italija, Belgija, Luksemburg in Nizozemska, ustanovile Evropsko skupnost za premostitev in jeklo... Slaba štiri desetletja po ustanovitvi Arabske lige je savdski kraljevi dvor dokončno ugotovil, da svojih nacionalnih interesov, ozemeljske suverenosti in naravnih virov ne bo mogel zaščititi v 22-članskem debatnem krožku... Z Bahrajnom, Kuvajtom, Omanom, Združenimi arabskimi emirati in Katarjem so leta 1981 ustanovili Svet za zalivsko sodelovanje (GCC). Uradni cilj je bil podoben evropski združiteljni ideji... Medsebojno so si ukinili vizne režime. Evropski koncept prostega pretoka blaga, ljudi in storitev se je obnesel tudi na arabskih tleh. Novi posli so stekli z naoljeno hitrostjo. Kraljevi dvor Savdov je ustanovitev GCC razumel predvsem kot investicijo za prihodnost... Četrto stoletje pozneje kraljevemu dvoru Savdijcev njihovi rojalistični arabski kolegi ne zamerijo več regionalne pax saudiane. Bahrajn je marca dobrih 1500 vojakov GCC pričakal kot dobrodošlo okrepitev pri zatiranju pro-

ativladnih demonstrantov. Arabska pomlad je otoški kraljevini zapadla v globoko zimo. Zaporu so se napolnili s protivladnimi protestniki. Zdravniki, ki so pomagali ranjenim demonstrantom, so začeli izgubljati službe. Iz predavalnic so odslavili profesorji, ki so na ulicah podobno kot njihovi študentje zahtevali odprto družbo. Revolucionarno padanje domin arabskih avtokratov je trčilo ob kontrarevolucijo. ZDA in Evropska unija so po petih mesecih rušenja mednarodnim odnosom všečno predvidljivega statusa quo na Bližnjem vzhodu zapadle v revolucionarno utrujenost.

akšen občutek za Evropo ne predstavlja nove izkušnje. Širitvena utrujenost je v kombinaciji z neskončno odisejato iskanja evropske identitete že dobrega pol desetletja lepo zasidrano opravičilo tukajšnjih voditeljev za stopicanje na mestu...

Za učinkovitost širitvene ideje se mora Evropska unija te dni ozreti na Arabski polotok. Brez velike birokracije je Savdska Arabija ponudila članstvo v Svetu za zalivsko sodelovanje Jordaniji in Maroku. To je navdušujoča ideja. Čez Gibraltar vrata bo EU poslej mejila na

Perzijski zaliv. Ko gre za preživetje obstoječih režimov, so geografske ovire nepomembne. Zakonodaje Rabatu in Amanu ne bo treba usklajevati. Prav nasprotno, demokratske reforme bodo v klubu avtokratskih monarhov imele zgolj status opazovalke...

No, ne glede na to da gre v ti skupini držav za najbolj avtokratične, rojalistične, konzervativne režime; to vero našu bejatu EU (che vol dir l'America!) prav nič ne skrbi; škoda da je Srakozy poša u rikverc, ima čovik ideje a la Bonaparte, ma je kapac manje nego De Gaulle hi realizirati! Škoda, pravim, osebno bi zelo veselo sodeloval v kristijansko-muslimanski uniji narodov...

Se domišljan kako Albert Camus u romanu „Prvi čovjek“ plastično postavlja stvarnosno tu AFROEUROPU, opisujoči skupni život u Alžiru svih tih Arapa, Francuza, Španjolaca, Talijana, Židova; ma ča ni jur doba da hitimo u škovace našu eurocentričnost i kristijanocentričnost, jur kad smo sve toliko civilizirani kako volimo pensati? Lampedusa je slika svijeta; cijeloga svijeta, poput Noine arke, i ona okuplja sam goli ljudski život, i nad time se moramo zamisliti!

ZDA - Izraelski premier v neposrednem soočenju odklonil predlog predsednika Obame

Netanjahu zavrača pozive na vrnitev za meje pred l. 1967

Obama je ocenil, da bi Izrael arabsko pomlad moral izkoristiti za napredek v mirovnem procesu

WASHINGTON - Izraelski premier Benjamin Netanjahu je včeraj v Beli hiši odkrito zavrnil ameriškega predsednika Baracka Obama, da bi se moral Izrael vrniti na meje pred letom 1967. V dramatičnem nastopu je tudi opozoril, da se bo "mir, ki bi temeljil na utvarah, na koncu raztreščil na čereh realnosti Bliznjega vzhoda". "Edini mir, ki bo zdržal, bo tisti, ki bo temeljil na realnosti, na trdnih dejstvih. Mislim, da bodo morali Palestinci sprejeti nekaj osnovnih realnosti, če želimo, da bo mir," je dejal Netanjahu po pogovorih z Obamo, ki so se zavlekli na približno dve uri.

Kljub očitni košarici četrtkovemu pozivu Obame, da bi moral Izrael za pogajalsko izhodišče sprejeti meje izpred leta 1967, je Netanjahu dejal, da to ne pomeni, da se Izrael umika iz pogajanj in da bo še vedno sodeloval z ameriškim predsednikom. A po drugi strani je tudi opozoril, da bo moral palestinski predsednik Mahmud Abas izbrati med novim zavezništvom z gibanjem Hamas in med mirom z Izraelom. "Upam, da bo naredil pravo izbiro," je še dejal Netanjahu v izjavi v Ovalni pisarni Bele hiše.

Obama ga je medtem ravnoodušno opazoval s stola, z roko na ustih. Pred tem je tudi sam dejal, da imata ZDA in Izrael "nekaj razlik" v pojmovanju, kako bi morali napredovati na Bliznjem vzhodu. "A to se dogaja med prijatelji," je dejal predsednik ZDA, ki tokrat sicer ni omenjal meja izpred šestdnevne vojne leta 1967, ko je Izrael okupiral vzhodni Jeruzalem, Zahodni breg in Gazo.

Obama je ocenil, da bi Izrael arabsko pomlad moral izkoristiti za napredek v mirovnem procesu. A hkrati je izrazil razumevanje, da so procesi v arabskih državah za Izrael lahko tudi tveganje. Hkrati se je tudi strinjal z Netanjahujem, da bodo "Palestinci morali odgovoriti na nekaj zelo težkih vprašanj glede dogovora, ki je bil sklenjen med Fatahom in Hamasom".

Vseeno je Obama prepričan, da Izraelci in Palestinci ob posredovanju ZDA lahko dosežejo dogovor, po katerem bo judovska država lahko varovala svoje meje in ne bo ranljiva. A ravno na tej točki mu je Netanjahu pojasnil, da meje izpred leta 1967, ki jih je predlagal Obama, niso take in jih Izrael ne bi mogel braniti. "Izrael je pripravljen na velikodušne kompromise, toda ne more se umakniti nazaj na meje iz leta 1967," je še dejal izraelski premier.

Na Netanjahujeve besede pa se je medtem v Ramali že odzval palestinski predsednik Abas in pozval Obamo ter bliznjevzhodno četverico, naj pritisnejo na izraelskega premiera, da bo sprejel meje palestinske države izpred leta 1967. "Netanjahujevo sta

lišče je uradna zavrnitev pobude predsednika Obame, zavrnitev mednarodne skupnosti in mednarodnega prava," je pojasnil Abasov tiskovni predstavnik Nabil Abu Rudejna.

Obama je sicer v četrtek v pozivu Izraelu, naj se umakne za meje pred letom 1967, opozoril, da Izrael nikoli ne bo mogel živeti v resničnem miru in varnosti, dokler bo država temeljila na nenehni okupaciji. Predlagal je tudi, da bi prišlo do zamenjave ozemelj, da večje judovske naselbine ne bi ostale odrezane od Izraela. Obama se je znašel v škripcih, saj njegova prizadevanja za obnovo neposrednih mirovnih pogajanj med Izraelom in Palestinci doslej niso prinesla rezultatov. Največja ovira je bilo nadaljevanje izraelske gradnje na zasedenih ozemljih, zaradi česar se Palestinci niso želeli pogajati. Namesto tega v mednarodni skupnosti narašča podpora priznanju palestinske državnosti v ZN še letos, česar pa Obama kot predsednik najtrdnjše zaveznice Izraela ne more sprejeti, saj tega ne sprejema Izrael. V svojem govoru v četrtek je zato palestinska prizadevanja za razglasitev državnosti označil za simbolična dejanja, ki ne bodo prispevala k miru. (STA)

Izraelski premier Benjamin Netanjahu in ameriški predsednik Barack Obama

ANSA

SIRIJA - Po petkovih molitvah

V protivladnih protestih tudi včeraj smrtne žrtve

DAMASK/BEJRUT - Sirske varnostne sile so včeraj ubile najmanj 34 ljudi, med njimi otroka, ki so se udeležili protivladnih protestov. Protesti proti režimu predsednika Bašarja al Asada, ki trajajo že dva meseca, so se včeraj po vsej državi zvrstili po petkovi molitvi, varnostne sile pa so se nanje ponovno ostro odzvale.

V protivladnih protestih je bilo 12 ljudi, med njimi otrok, ubitih v mestu Homs, 15 ljudi pa v mestu Maret al Naman v bližini mesta Idlib na zahodu Sirije, so povedali aktivisti. Dva sta življenje izgubila v provinci Dara, žarišču demonstracij, ki so Sirijo zajele 15. marca. En protestnik je umrl v predmestju Damaska Daraji, eden v mestu Latakija, dva v mestu Deir Ezor in eden v mestu Hama. Protesti so potekali tudi v drugih regijah, vključno z mestom Baniyas, kjer so varnostne sile po navedbah prič streljale na množico protestnikov. Ali je tudi tam prišlo do smrtnih žrtev, še ni jasno. Demonstracije naj bi izbruhnile tudi v središču glavnega mesta Damask, a je vojska zbrane protestnike hitro pregnala. Protesti so potekali tudi v regiji Ain Arab na severu države, kjer živijo pretežno Kurdi, ter v mestih in vaseh na

severovzhodu Sirije. Po podatkih organizacij za človekove pravice in Združenih narodov naj bi v Siriji v dveh mesecih umrlo najmanj 850 ljudi, okoli 8000 pa naj bi jih končalo v zaporih.

Mednarodna človekoljubna organizacija Human Rights Watch je pozvala Libanon, naj Sircev, ki bežijo pred nasiljem, ne zapirajo niti ne vračajo v Sirijo. Kot so poudarili v sporočilu za javnost, jim morajo podeliti vsaj začasni azil. Pojasnili so, da so libanonske varnostne sile od 15. maja priprle vsaj devet Sircev in enega otroka zaradi nezakonitega prehoda meje. Agencija ZN za begunce UNHCR je sporočila, da je minuli teden v Libanon zbežalo najmanj 1400 Sircev, med njimi veliko žensk in otrok. Libanon pa je sporočil, da je od konca aprila na sever države prišlo kakih 5500 sirske beguncev.

ZDA so zaradi nasilja nad protestniki v sredo proti nekaterim najvišjim predstavnikom Damaska s predsednikom al Asadom na čelu uvedle najnovejši niz sankcij. Ameriški predsednik Barack Obama pa je v četrtek v govoru o vstajah v arabskem svetu sirskega predsednika pozval, naj popelje državo v demokracijo ali pa se umakne s poti. (STA)

FINANCE - Državni dolg

Bonitetna hiša Fitch znižala oceno Grčije

PARIZ - Bonitetna hiša Fitch je oceno na dolgoročni dolg Grčije včeraj znižala z BB+ na B+, oceno na kratkoročni dolg pa je ohranila pri B. Agencija se je za znižanje ocene odločila zaradi številnih izzivov, ki čakajo Atene na poti do zdravih javnih financ. Fitch sicer pričakuje, da bo Grčija dobila dodatno pomoč in se tako izognila prestrukturiranju dolga.

"Znižanje ocene odraža težo naloge, ki čakajo Grčijo pri uresničevanju radikalnih fiskalnih in strukturnih reform, ki so potrebne, če želi zavarovati solventnost države in temelje za vzdržno gospodarsko okrevanje," je agencija zapisala v sporočilu za javnost.

Ob tem je dodala, da bodo potrebni dodatni varčevalni ukrepi, če bo želela Grčija proračunski primanjkljaj letos znižati na 7,5 odstotka bruto domačega proizvoda. Fitch sicer pričakuje, da bosta EU in Mednarodni denarni sklad (IMF) Grčiji namenila do-

Dominique Strauss-Kahn za zdaj ostaja v zaporu

NEW YORK - Odvetniki nekdanjega generalnega direktorja Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Dominiquea Strauss-Kahna so včeraj plačali milijon dolarjev varščine za njegovo izpustitev do konca sojenja zaradi spolnega napada, vendar se je malce zapletlo z njegovim bivališčem in Strauss-Kahn je do popoldneva po lokalnem času ostal v zaporu.

Varščino za izpustitev, ki jo je v četrtek odredil sodnik Michael Obus, so plačali njegovi odvetniki. Denar je dala soproga Anne Sinclair, ki je založila tudi hišo v Washingtonu za zavarovanje varščine v višini pet milijonov dolarjev. Sodnik je v četrtek odločil, da lahko 62-letni Strauss-Kahn zapusti zapor Rikers Island pod določenimi pogoji.

Med drugim bo moral nositi elektronsko napravo za spremljanje gibanja in ostati v hišnem priporu stanovanja, ki ga je najela žena na Manhattnu. Poleg tega bo moral biti nenehno pod nadzorom oboroženih varnostnikov in to bo moral plačati sam. Newyorški mediji poročajo, da ga bo to stalo okoli 200.000 dolarjev na mesec.

Problem pa je nastal potem, ko je vojska novinarjev začela oblegati stanovanjsko zgradbo Bristol Plaza na 65. ulici med drugo in tretjo avenijo in so se drugi stanovalci pritožili, da ne mislijo za drage najemnine živeti v cirkusu. Sodnik je za včeraj razpisal še eno zaslišanje, do takrat pa Strauss-Kahn ostaja v zaporu, kjer je od ponedeljka naprej. (STA)

ŠPANIJA - Vladajočim socialistom premiera Joseja Luisa Zapatera se obeta hud poraz

Jutrišnje občinske in deželne volitve v senci protestov, na katerih tisoči povečini mladih zahtevajo spremembe

MADRID - V Španiji bodo jutri občinske in regionalne volitve, na katerih se vladajočim socialistom obeta hud poraz. V dneh pred volitvami so sicer v ospredju vse bolj množični protesti, na katerih tisoči povečini mladih zahtevajo spremembe v španski družbi.

Demonstranti, ki so se odzvali na pozive, objavljene na spletnih socialnih omrežjih, se zbirajo na osrednjih trgih domala vseh večjih mest in ne nasprotujejo zgolj socialistični vladi premiera Joseja Luisa Zapatera, temveč vsem uveljavljenim strankam.

Čeprav je španska volilna komisija v četrtek ocenila, da protesti tik pred volitvami niso zakoniti, demonstranti pravijo, da bodo na ulicah vztrajali do nedeljskega glasovanja, torej tudi danes, ko bo sicer veljal volilni molk. "Nismo politiki in nismo del volilne kampanje," je za francosko tiskovno agencijo AFP pojasnil eden od organizatorjev Juan Cobo.

Največ jih je na osrednjem madridskem trgu Puerta del Sol, kjer je nastala

prava vas s šotori, kuhinjo, stranišči in ambulanto.

Nekdanji dolgoletni španski premier, socialist Felipe Gonzalez, je proteste v časniku Financial Times primerjal z arabskimi vstaji. "Tam zahtevajo pravico do volitev, tukaj pa pravijo, da volitve nimajo smisla," je dejal.

Gibanje M-15, poimenovano po 15. maju, ko so se protestniki prvič pojavili na ulicah, opozarja na težave, s katerimi se soočajo številni Španci. Državo je gospodarska kriza močno prizadela, brezposelnost presega 21 odstotkov, med mladimi do 25 let pa jih je brez dela celo 44 odstotkov.

Zapaterova vlada je lani jeseni v odgovor na krizo in da bi preprečila, da bi bila tudi Španija prisiljena zaprositi za mednarodno finančno pomoč, sprejela ostre varčevalne ukrepe, s katerimi želi znižati proračunski primanjkljaj.

Med drugim je za pet odstotkov znižala plače državnih uslužbencev in zvišala upokojitveno starost ter olajšala pogo-

je za odpusčanje, zato so med protestniki na španskih ulicah poleg brezposelnih mladih tudi državni uradniki in celo upokojenci.

Neprihljubljeni ukrepi, ki so mnoge Špance spravili na kolena, bodo na nedeljskih volitvah očitno usodni za socialiste, ki so v državi na oblasti že drugi zaporedni mandat, a se bodo morali verjetno po parlamentarnih volitvah spomladi prihodnje leto od vladanja posloviti.

Javnomnenjske raziskave, katerih rezultate povzemajo tuje tiskovne agencije, napovedujejo, da bodo socialisti večino izgubili celo v svojih tradicionalnih utrdbah Kastilji-La Manchi in Extremaduri. Opozicijska Ljudska stranka naj bi slavila tudi na Balearih, dobro ji kaže v Barceloni in Sevilii, že doslej pa je v trdno v rokah držala Madrid. "Socialisti so na robu katastrofe," je ta teden zapisal desnosredinski časnik El Mundo.

Številni ekonomisti pa, kot poroča bruseljski spletni bilten EUobserver, opo-

zarjajo še na eno nevarnost. Pričakovane spremembe na čelu več regij bi namreč utegnile razkriti secej "skritega dolga", s čimer bi se lahko sedanji že tako visok uradni španski javni dolg še povečal.

Čeprav naj bi opozicija na volitvah slavila, demonstranti na ulicah Madrida, Barcelone, Granade, Seville, Bilbao, Burgusa in drugih mest nanjo niso nič manj jezni kot na vlado. Opozarjajo na razširjeno korupcijo med politiki vseh barv. Prek sto kandidatov na nedeljskih volitvah se namreč sooča s postopki, povezanimi s korupcijo. V manifestu, ki so ga pripravili organizatorji protestov, je poziv k strogi omejitvi mandатов in odpravi finančnih privilegijev politikov. "Politiki so odgovorni za stotine vsakodnevnih dram navadnih ljudi," je slišati med demonstranti.

Prek 34 milijonov španskih volivcev bo v nedeljo izbiralo 8116 županov, 68.400 mestnih svetnikov in 824 članov regionalnih parlamentov v 13 od 17 španskih regij, ki sicer uživajo različne

stopnje avtonomije.

Volitve so pomemben preizkus pred parlamentarnimi prihodnje leto. V opoziciji pa celo računajo, da se bo Zapatero, ki je že napovedal, da se ne bo potegoval za nov mandat na čelu vlade, v primeru hudega poraza na lokalnih volitvah odločil za razpis predčasnih volitev.

Nedeljske lokalne volitve bodo posebej zanimive v severni pokrajini Baskiji, kjer naj bi po napovedih nekaterih javnomnenjskih raziskav skoraj petina volivcev glasovala za stranko Bildu, ki zagovarja samostojnost Baskije.

Špansko ustavno sodišče je stranki, za katero španska vlada trdi, da je povezana s prepovedanim političnim krilom baskovske teroristične organizacije Eta, šele v začetku maja dovolilo sodelovati na volitvah. Tako bodo lahko tokrat glas oddali tudi tisti Baski, ki na zadnjih nekaj volitvah, od kar je bilo prepovedano politično krilo Ete, v znamenje protesta niso glasovali.

Sergeja Kotnik Zavrl (STA)

ŠTANDREŽ - Začenja se zadnja faza gradnje prvega mostu

Jekleno ogrodje za štandreško krožišče

Velika loka bodo namestili sredi junija - Vsi mostovi ob avtocesti bodo »trikolorni«

Ob štandreškem krožišču sestavljajo jeklena loka (levo); s pomočjo žerjavov jih bodo namestili sredi junija

BUMBACA

Štandreško krožišče je z gradbenega vidika najzahtevnejši objekt nove avtoceste Gorica-Vileš. S pripravljalnimi deli za njegovo gradnjo so začeli že lanskega junija, v zadnjih mesecih so uresničili njegove betonske temelje, zdaj pa je na vrsti namestitev jeklenih lokov, na katerih bo slonela težja prvega od dveh avtocestnih mostov.

Štandreško krožišče bosta kot znano sestavljala dva mostova, njuna gradnja pa poteka izmenično. Najprej gradijo most ob veleblagovnici Smart, nato pa bo na vrsti njegov dvojček na strani nekdanjega mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba. Zadnji del gradnje prvega mostu se bo predvidoma začel v drugi polovici junija. Na gradbišče pravkar dostavljajo jekleno ogrodje novega mostu, za kar bo skupno potrebnih trideset voženj velikih tovornjakov. Teža mostu bo slonela na dveh jeklenih lokih. Na zunanji strani krožišča bodo zgradili lok, ki bo dolg 52 metrov in bo pritrjen na cestišče. Na notranji strani krožišča se bo lok dvigal več metrov v zrak in bo skupno dolg 64 metrov. V prihodnjih dneh bodo varilci povezali posamezne dele jeklene strukture, nato pa bodo na gradbišče krožišča pripeljali žerjave, s pomočjo katerih bodo loka dvignili in ju pritrdili na temelje krožišča. Zatem bodo med loka namestili velike betonske bloke, po katerih bo speljano cestišče. Komaj bo most dograjen, ga bodo odprli prometu, istočasno pa bodo zaprli severno-vzhodni del krožišča in ga začeli obnavljati. Štandreško krožišče bo pred zaključkom gradbenega posega dobilo tudi novo, sodobno razsvetljavo. Današnji rdeče-beli drog, ki se dviga visoko v zrak sredi krožišča, bodo odstranili; namesto njega bodo namestili več led žarnic, ki bodo postavljene vse naokrog novega krožišča in tudi na kablilih, ki bodo pritrjeni na oba nosilna loka.

Svojčas je predsednik deželne vlade Renzo Tondo skupaj z deželnim odbor-

nikom Riccardom Riccardijem in goriškim županom Ettorejem Romolijem napovedal, da bo krožišče dokončano do konca letošnjega leta, medtem ko naj bi se gradnja avtoceste zaključila spomladi leta 2013. Iz podjetja Autovie veneta so včeraj sporočili, da je doslej gradnja avtoceste potekala po predvidenem časovnem

planu, saj so bile vremenske razmere ves čas zelo ugodne. Tudi pri Sovodnjah poteka gradnja po predvidevanjih, tako da naj bi delavci predor zgradili še pred napovedanim 11. julijem. Nosilna struktura predora je že dokončana in ravnokar zaključujejo z nameščanjem betonskih blokov, ki bodo tvorili predorov strop.

SOVODNJE Za območje nad predorom pripravljen načrt

Sovodenski občinski upravitelji so si v prejšnjih dneh skupaj s predstavniki podjetij, ki gradijo novo avtocesto Gorica-Vileš, ogledali gradbišče in območje, ki so ga izvajalci del dolžni urediti ob zaključku gradbenega posega.

»Izvajalci del so že pripravili osnutek načrta za ponovno ureditev območja nad novim avtocestnim predorom, zato pa smo si skupaj z njimi ogledali gradbišče. V prihodnjih dneh se bomo sestali še z novimi pokrajinskimi upravitelji, saj ureditvena dela zadevajo tudi pokrajinsko cesto št. 8,« pojasnjuje sovodenska županja Alenka Florenin in poudarja, da so izvajalci del sestavili osnutek načrta na podlagi navodil občinske uprave. V glavnem načrtu predvideva ureditev pokrajinske ceste št. 8 in pločnikov pred občinsko telovadnico, na drugi strani pa nov dostop do javnega parka, ki pa ni zaobjet v tem projektu. »V prvi fazi bodo območje samo sčistili in posejali s travo, saj so izvajalci del zadolženi le za to, da uredijo, kar so dejansko uničili. Vse ostalo bo predmet dogovarjanja in trkanja na vrata dežele,« razlaga Floreninova in napoveduje, da bo treba rešiti vozni lastništva parkirišča pri osnovni šoli, izvajalci del pa bodo ravnali na tem območju obvoznico nekoliko približali šolskemu poslopiju, tako da bo cesta spoštovala določila občinskega regulacijskega načrta.

Županja Alenka Florenin poleg tega razlaga, da so povabili nekaj arhitekturnih studiov k pripravi načrta za novo šolsko poslopje, na njihove elaborate pa še čakajo. (dr)

Posebnost vseh mostov čez novo avtocesto Gorica-Vileša bo njihova »trikolorna« barva. Jeklene strukture bodo rdeče, beton bo bel, posajeno zelenje pa bo seveda zeleno. Izbira barv ni bila ključna, pojasnjujejo iz podjetja Autovie venete, pač pa je šlo za zavestno odločitev načrtovalcev. (dr)

GORICA - Gherghetta

V drugi mandat s trijezično prisego

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

Enrico Gherghetta, ki so ga volivci prejšnji konec tedna potrdili na čelu goriške pokrajinske uprave, je včeraj prisegel v italijanščini, furlanščini in slovenščini ter na ta način začel svoj drugi mandat. Gherghetta je svojo zaprisego prebral na videmskem sedežu dežele ob prisotnosti predsednika deželne vlade Renza Tonda.

»Predsedniku goriške pokrajine Enricu Gherghetti voščim veliko uspehov v njegovem drugem upravnem mandatu. Volilni uspeh potrjuje njegovo korektnost, ki mi jo je Gherghetta vedno izkazal tako na osebni kot institucionalni ravni,« je povedal Tondo in zagotovil popolno institucionalno podporo goriški pokrajini in njenim zahtevam. »Prebivalci goriške pokrajine imajo pred sabo pomembne izzive, od katerih je odvisna prihodnost cele Furlanije-Juljske krajine,« je poudaril Tondo in pri tem omenil procese internacionalizacije in razvoj logistike. Posebno pozornost je namenil tudi projektu bančnega zavoda Unicredit za širitev tržiškega in tržaškega pristanišča. »Vzpostaviti bo treba čim boljše sodelovanje, saj projekt v veliki meri zadeva ravno pristanišče v Trzinu,« je opozoril Tondo, ki ga je Gherghetta povabil na čim prejšnji uradni obisk v goriški pokrajini. Predsednik pokrajinske vlade je tudi napovedal, da se bo v kratkem odpravil v Bruselj, kjer bo evropsko službo za konkurenco in davke opozoril na težave, ki jih ima goriško gospodarstvo zaradi konkurence iz Slovenije. »Deželo prosim za podporo, saj velika razlika med davčno stopnjo, ki velja za mala in srednja podjetja v goriški pokrajini in Sloveniji, oškoduje naš teritorij,« je poudaril Gherghetta.

Pred slovesom je predsednik Tondo poudaril, da je sodelovanje med krajevnimi upravami nujno potrebno, saj Italija potrebuje več enotnosti, le-ta pa mora temeljiti na spoštovanju različnih političnih idej. Po Tondovih besedah Furlanija-Juljska krajina mora biti za zgled tovrstnega sodelovanja, ki je osnova za nudenje čim boljnjih javnih storitev.

ŠTARANCAN - Nesreča

Mlad mopedist zapeljal s ceste

V Ronkah trčila avtomobil in kolesarka

V Laškem sta se včeraj dopoldne zgodili dve prometni nesreči. V prvi se je poškodoval 15-letni voznik motornega kolesa iz Begliana, v drugi pa 39-letna kolesarka. 15-letnik se je okrog 7.30 s svojim motornim kolesom vozil po Ulici Marconi, ki vodi iz Štarancana proti Škocjanu. Iz še nepojasnjenih razlogov je zapeljal s ceste, padel na tla in se poškodoval; na kraj je prihitelo osebje službe 118, ki je na pomoč poklicalo helikopter. Z njim so poškodovanca najprej prepeljali v katinarsko bolnišnico pri Trstu, nato pa v pediatrično bolnišnico Burlo Garofalo, kjer je ostal na opazovanju.

Druga nesreča se je pripetila okrog 9. ure na Trgu Sv. Štefana v Ronkah. Morda zaradi izsiljene prednosti sta trčila 20-letni avtomobilist M.A. in 39-letna kolesarka P.A., ki je padla na tla in se lažje poškodovala. Na kraju nesreče ji je nudilo prvo pomoč osebje službe 118; prevoz v bolnišnico ni bil potreben.

Korzo Verdi

BUMBACA

GORICA - Korzo Verdi od torka enosmeren

Trgovci bodo nadzirali potek gradbenih del

Trgovci bodo nadzirali potek gradbenih del za obnovo Korza Verdi in bodo v stalnem stiku z občinsko upravo in z izvajalcem gradbenega posega, podjetjem Demo. Tako so določili med včerajšnjim srečanjem na goriškem županstvu, ki so se ga udeležili župan Ettore Romoli ter trgovci in gostinci s Korza Verdi, katerega obnova se bo pričela v torek, 24. maja. Gradbišče bo zasedlo odsek med poslopjem goriške posojilnice in Ulico Petrarca, na katerem bo začasno uveden enosmerni promet. Voziti bo mogoče v smeri od križišča z Ulico Diaz proti ljudskemu vrtu, gradbeni delavci pa se bodo najprej lotili obnavljanja pločnika na strani pred poslopjem goriške posojilnice. Obnavljanje te strani

Korza Verdi naj bi se zaključilo pred koncem oktobra, nato pa bo na vrsti še druga stran. Prihodnjo pomlad se bo gradbišče selilo v smeri proti severu, saj bo takrat na vrsti obnova še enega dela Korza.

Med včerajšnjim srečanjem so trgovci zahtevali zagotovila glede časovnega plana posega in pojasnila glede kolesarskih stez. vzdolž pločnikov iz nabrežinskega kamna, ki bodo visoki le dva centimetra in široki približno dva metra, bosta obeh straneh cestišča speljani kolesarski stezi, ki bosta tlakovani s porfirnimi ploščicami. Trgovci so se dogovorili, da bodo imenovali dva svoja predstavnika, ki bosta v stalnem stiku z občinsko upravo in z izvajalcem del. (dr)

GORICA - Že na prvi dan festivala množičen obisk dogodkov

èStoria, festivalski zastor dvignili z umazano vojno

Premierno prikazali dokumentarni film o obdobju od nastopa fašizma do eksodusa

Dvignil se je zastor nad sedmo izvedbo mednarodnega festivala zgodovine èStoria, ki je letos posvečen vojniam. S potekom prvega dne čedalje bolj odmevne prireditve, ki se ta konec tedna odvija v Ljudskem vrtu na Verdijevem korzu in na drugih prizoriščih, so organizatorji lahko zadovoljni: obiskovalci, med katerimi je v jutranjih urah bilo mnogo dijakov, so se v velikem številu odzvali raznim srečanjem z avtorji in drugim zanimivim dogodkom, ki jih spored festivala letos ponuja.

Med včerajšnjimi dopoldanskimi dogodki je bilo zelo dobro obiskano debatno srečanje z naslovom »Meja - Guerre di confine«, med katerim so v Italiji premierno predvajali televizijski dokumentarec, ki na objektivni način govori o slovensko-italijanskih odnosih od nastopa fašizma do povojnega odhoda istrskih begunccev. Delo, ki traja skoraj eno uro, je za RAI Educational uresničil Giuseppe Giannotti in so ga doslej predvajali na raznih festivalih v tujini. V razpravi, ki jo je pred predvajanjem in po njem vodil Dario Mattiussi in pri kateri so sodelovali režiser ter zgodovinarja Marco Cuzzi in Boris Gombač, so poudarili, da gre za delo, ki prikaže Italijane, »ki ne nastopajo kot žrtve, pač pa kot krivniki«. Dogodek je potekal v sodelovanju z raziskovalnim centrom Leopoldo Gasparini iz Gradišča, s skladom Dorče Sardoč in radiotelevizijo RAI.

V dokumentarcu se omemba zgodovinskih dogodkov prepleta s pričevanji oseb, ki so le-te doživeli. O škodi, ki jo je fašizem povzročil slovenskemu in hrvaškemu prebivalstvu, v delu med drugim pripovedujejo Giacomo Scotti, Boris Pahor, Marta Verginella, Anton Vratuša, Boris Gombač, Alessandra Kersevan, Franco Miccoli in ljudje, ki so doživeli nasilje italijanske okupacijske vojske. Gledalci se tako seznani s požigom Narodnega doma, z delovanjem posebnega sodišča, s prisilnim zaprtjem slovenskih in hrvaških šol, z napadom na Jugoslavijo, Gramozno jamo, z ubijanjem in preganjanjem slovenskega civilnega prebivalstva in delovanjem taborišč v Gonarsu, Viscu in na Rabu, v katerem je umrlo več kot 1.400 ljudi. Drugi del dokumentarca obravnava vprašanje fojb, istrskega eksodusa ter se sklone s prikazom vstopa Slovenije v EU in omembo dejstva, da ni italijanskim generalom zaradi dogajanja v Ljubljanski pokrajini po vojni nihče sodil. Avtor v delu tudi poudarja, da si obe strani, kljub odpravi meje, nista še priznali krivd.

Zaradi dopadljivega pripovednega sloga, primerne prepleta starih in aktualnih posnetkov ter same vsebine je občinstvo pozorno sledilo dokumentarcu - nadaljevalki v sklopu niza »La Storia siamo noi«. V razpravi, v kateri so podčrtali, da bi Rai končno le morala prikazati dokumentarec širši javnosti, je Cuzzi, ki poudarja zgodovino na milanski univerzi, opozoril, da ni delovanje italijanske vojske na Balkanskem polotoku prisotno v širši zavesti. Po njegovem tedu zaradi tega, ker je šlo za »umazano vojno«, o kateri vojaki ob vrnitvi niso radi pripovedovali; več je vsekar razlogov za potlačitev spomina. V oceni strateških vzrokov, ki naj bi bili odločilni za napad na Ljubljansko pokrajino, je zgodovinar omenil tekmovalnost z Nem-

ci za širjenje svoje interesne sfere in odpravo katerekoli državne entitete, ki bi lahko za na Primorskem prisotno manjšino predstavljala nekakšen povezovalni mit. Gombač se je pohvalno izrazil o samem dokumentarcu, je izpostavil italijansko-nemške razlike pri soočanju z lastno preteklostjo in obžaloval dejstvo, da se je v minulem desetletju v italijanski javnosti obravnavalo skoraj izključno vprašanje fojb. Glavne ovire za dialog med obema narodoma se bo odpravilo, ko bodo tudi neprijetna poglavja prešla v učbenike in se bodo torej z njimi lahko seznanili mladi. (Mch)

O vojnah na meji (levo); radovednost vzbuja tudi veliki pano s prikazom zanimivosti Gorice in Nove Gorice kot enega mesta, na prizorišče festivala ga je postavilo uredništvo revije Isonzo Soča (desno)

BUMBACA

èSTORIA - Zgodovinski festival na radijskih valovih

Radio1 RAI v živo o Slovencih

Enrica Bonaccorti skupaj s poslušalci ugotavlja, da se v mestu večata vpis v slovenske šole in zanimanje za učenje slovenščine

V Ljudskem vrtu so uredili radijski studio, v katerem se je včeraj pred številnim občinstvom Enrica Bonaccorti pogovarjala z gosti o preteklem in sedanjem času v Gorici; radijski studio spremlja ves potek festivala

BUMBACA

Med letošnjimi medijskimi partnerji festivala èStoria je tudi Radio1 RAI, ki je včeraj predvajal festivalsko dogajanje v živo. V Ljudskem vrtu so uredili radijski studio, v katerem se je popoldne pred številnim občinstvom Enrica Bonaccorti pogovarjala z raznimi gosti. Tema pogovorov je bila zgodovina Gorice, do izraza pa je prišla tudi slovenska prisotnost v mestu in pomembna vloga, ki jo imajo Slovenci v vseh sferah mestnega življenja. Bonaccortijeva je med drugim ugotavljala, da se v Gorici večata število vpisanih v slovenske šole in sploh zanimanje za učenje slovenščine, kar so ji potrdili tudi udeleženci iz publike. Povedano je bilo, da se je v zadnjih letih klima v Gorici zelo spremenila, nezaupanja do Slovencev ni skorajda več, ljudje se ne več zgražajo, če tu pa tam vidijo kak dvojezični napis. Bonaccortijeva je med drugim povedala, da ima strica iz Pulja in sorodnike v Trstu. »Dolga leta nisem razumela, zakaj me stric imenuje "Kikica", potem pa sem odkrila, da gre za pomanjševalnico vzdevka Chicca, s katerim so me poznali ostali sorodniki,« je v živo povedala Bonaccortijeva.

Radio1 RAI posluša dnevno več milijonov Italijanov, tako da je bila oddaja pomembna promocija za goriško večjezičnost in prisotnost Slovencev v mestu. V živo so iz Gorice oddajali tudi ponoči, danes dopoldne pa bosta zgodovinskemu festivalu posvečeni dve oddaji, ravno tako v neposrednem prenosu. Med 10.35 in 11.30 bo v etru oddaja »La Terra«, med 12.30 in 13. uro pa oddaja »Il Trucco e l'Anima«, ki jo vodi Federico Pietranera. Festival so uradno odprli sinoči ob prisotnosti župana Ettoreja Romolija ter predstavnikov krajevnih uprav in pokroviteljev. (dr)

èSTORIA - Fotografije v Slovikovih prostorih

Finis Jugoslaviae

Pred dvajsetimi leti je tudi na »naši« meji potekala vojna za osamosvojitev Slovenije

Pred dvajsetimi leti je potekala vojna za osamosvojitev Slovenije. Da bi se spomnili takratnega dogajanja, so se organizatorji festivala èStoria, ki je letos posvečen vojniam, odločili za postavitev fotografske razstave z naslovom »Finis Jugoslaviae«. Prikazali so fotografije, ki so jih v tistih dneh v glavnem na mejnih prehodih posneli pretežno italijanski obmejni fotografi. Posnetki Giovannija Montenera, Massima Cetina, Andrea Lasorteja, Davorina Križmančiča, Sebastiana Visentina in Maura Scrobonie so še danes in jutri med 9. in 19. uro na ogled v Slovikovih prostorih KB centra, v neposredni bližini osrednjega festivalskega prizorišča.

Po pozdravnem nagovoru organizatorke Dalie Vodice je na včerajšnjem odprtju znanstvena direktorica Slovika, Matejka Grgič, izpostavila, kako pred-

stavlja razstava začetek dobrega sodelovanja s festivalom. Župan Ettore Romoli se je spomnil dogajanja izpred dvajsetih let pri Rdeči hiši, »ko se je vojna odvijala pri nas doma«, in izrazil zadovoljstvo, da ji je festival posvetil pozornost. V imenu razstavljalcev je Montenero obudil spomin na spopade pri Škofijah, kjer so po njegovem ubili vojaka JNA z namenom, da bi ga fotografij ujeli v svoj objektiv. Kritično je tržaški fotograf tudi spregovoril o tem, kako je takrat italijanski tisk poročal o dogajanju na drugi strani t.i. vzhodne meje. O sodobnem čedalje večjem prepletu med spektaklom, informiranjem in fotografskim delom je na odprtju svojo povedal tudi italijanski novinar Fausto Biloslavo. Skok v KB center vsekakor ponuja osvežitev spomina na vroče dogajanje, ki se je pred dvema desetletjema razpletalo v naši neposredni bližini. (Mch)

Z včerajšnjega odprtja razstave

BUMBACA

BRAČAN - Uradno odprtje slovenskega šolskega središča

Vzgajali bodo otroke za Evropo in nove izzive

»Na Plešivem smo pustili košček srca, a smo tu že kot doma« - Skupaj načrtujejo evropski vrtec

Številnim staršem in gostom so otroci osnovne šole in obeh vrtcev zapeli trijezično dobrodošlico: »Uno due tre quattro cinque sei, ciao!« »Un doi tre cuatri cin sis, mandil!« »Ena dva tri štiri pet šest, živio!« In roke gor!

BUMBACA

Stavka na TV Primorka

Zaposleni na televiziji Primorka so vodstvu podjetja pred kratkim napovedali stavko, nakar so v dogovoru z direktorico nadaljevali s pripravo nekaterih oddaj v upanju, da bo vodstvo v tednu dni izpolnilo stavkovne zahteve. Na včerajšnjem sestanku so ugotovili - sporočajo zaposleni -, »da nobena od stavkovnih zahtev ni bila izpolnjena, zato začenjamo s popolno stavko, honorarni sodelavci, ki zaposlene podpiramo, pa prekinjamo z delom. Ob napovedi stavke smo zahtevali izplačilo plač in honorarjev, do tega ni prišlo. Zato se bodo od danes (petka, op.ur.) dalje predvajale le oglasne vsebine.« (km)

Dve jamstveni obvestili

V okviru preiskave zaradi zaprtja zavoda Ospizio marino v Gradežu je goriško državno tožilstvo izdalo dve jamstveni obvestili zaradi izsiljevanja in goljufije v obtežljivih okoliščinah z namenom pridobitve javnih prispevkov. Doseglo je tudi 6-mesečno odložitev roka za zaključek preliminarne preiskave. Tožilstvo sporoča, da preiskava ne ovira ponovnega odprtja zavoda.

»Far-East-Border Land«

»Far-East-Border Land« je naslov prvenca Giulie Candussi, mlade goriške fotografinje, ki živi in dela v Londonu. Knjiga je osebnostna vizualna pripoved o goriški in novogoriški stvarnosti. Jutri ob 11. uri jo bo v utici revije Isonzo-Soča pri goriškem Ljudskem vrtu in v okviru prireditve »Štória predstavil Aldo Rupel, ki je v knjigi prisoten s trijezičnim predgovorom.

Otroško petje v Sovodnjah

»Danes si želimo ...« je naslov koncerta, ki ga prireja kulturno društvo Sovodnje danes ob 19.30 v domačem Kulturnem domu. Na odru bodo nastopili pevci otroškega pevskega zbora kulturnega društva Sovodnje. Zbor, ki ga sestavljata skupini otrok iz vrtca in osnovne šole, šteje 35 pevcev in ga vodi Jana Drasič.

Mladi na odru v Doberdobu

Nocoj bo v Doberdobu premierno nastopila mladinska gledališka skupina Hrast. Mladi igralci in igralki - med 11. in 13. letom - bodo svojo prvo predstavo uprizorili ob 20.30 v domači župnijski dvorani. Doberdobsko različico povesti Frana Milčinskega Butalci je pripravila Jasmin Podversič, pevsko kuliso pa bodo oblikovali Veseljaki pod vodstvom Lucije Lavrenčič. (ač)

S Petermela na Korado

Planinsko društvo Brda prireja jutri tradicionalni spominski pohod s Petermela na Korado. Start bo ob 8. uri pri Peternelu, kjer bo ob njegovem zaključku svečanost v spomin na kruto maščevanje nemških okupatorjev.

Ogled vrtnic v mestu

V okviru 6. festivala vrtnic bo danes in jutri potekalo strokovno vodstvo po najlepših rožnih nasadih Nove Gorice. Zbirno mesto bo ob 11. uri pred restavracijo Vrtnica ob občinski stavbi. (km)

GORICA - Franco Dugo v centru Lojze Bratuž

Likovne kontemplacije

Razstava obsega dela iz zadnjih 40 let, hkrati je poklon slikarju ob njegovi 70-letnici

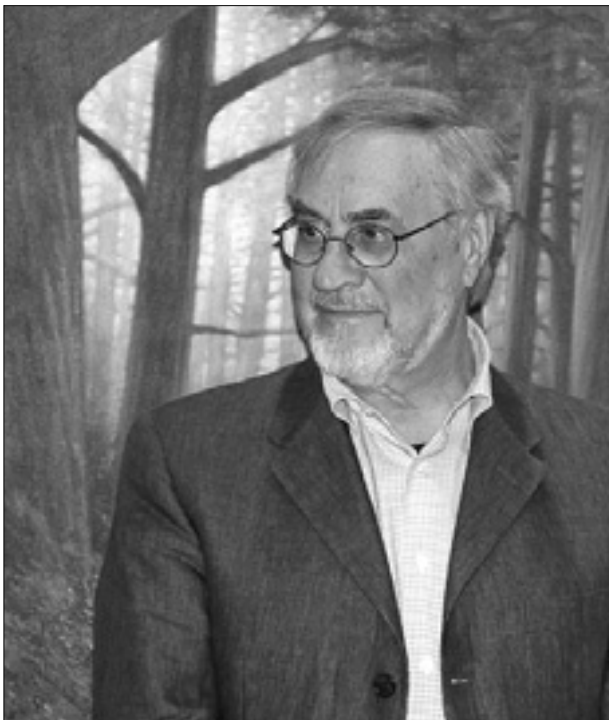
Odprtje antološke razstave del goriškega slikarja Franca Duga je v četrtek privabilo v atrij Kulturnega centra Lojze Bratuž neobičajno veliko ljudi iz vse Goriške in ne samo. Med njimi so bili prefektnja Maria Augusta Marrosu, Enrico Gherghetta, ki je bil potrjen na mestu predsednika pokrajinske uprave in je zato prejel prsčren aplavz, kar nekaj kolegov-slikarjev in res veliko ljubiteljev prefinjene Dugove umetnosti.

Gosta kot »enega najbolj reprezentativnih umetnikov našega mesta« in vse prisotne je uvodoma pozdravila predsednica centra Bratuž, Franka Zgavec. Povedala je, da razstava obsega dela iz zadnjih 40 let slikarjevega ustvarjanja, hkrati pa je tudi poklon ob 70-letnici, ki jo bo praznoval v kratkem. Duo Lavrenčič (mali violinist Aleš, gojenec prof. Jurija Križniča na centru Emil Komel, ob klavirski spremljavi očeta Hilarija) je na začetku in koncu z glasbeno točko še dodatno oplemenitil dogodek.

Glavno besedo je imel umetnostni kritik Giancarlo Pauletto, ki goriškega slikarja spremlja že štiri desetletja. Težko je podati ustrezno sintezo o taki antološki razstavi, je dejal, saj zajema zelo različne cikle. Že pred 40 leti je ugotovil, da ima Dugo kot umetnik veliko povedati in da lahko s časom to svojo sposobnost samo razvija. Njegova umetnost gledalca vabi k razmišljanju in je zato uglašena na evropski simbolizem. Sploh pa je otrok naše zemlje in srednjeevropskega prostora, za katerega je tako značilno sporočanje prek simbolov. Umetnikove cikle je Pauletto povzel s tremi bistvenimi podobami, ki najbolj »omogočajo«, kot je zapisal tudi v svojem eseju za priložnostni katalog, »da vstopimo v veliko in kompleksno stavbo Dugovega opusa«. Prva podoba - Odisej (poklon Umbertu Sabi) - je nastal leta 1979 in ga lahko razumemo kot emblem prvega slikarjevega soočenja s temo podobe kot vprašanja o identiteti. S tem da Dugo ponazarja umetnost in umetnike preteklosti ter z njimi tekmuje, nam sporoča, da hoče biti in da je tudi sam umetnik, ki vidi sebe v svetu, se tega odnosa zaveda in se vanj tudi pogloblja. Lik Ubežnika se pojavi v ciklu Meduza. Ubežnik je pri Dugu utelešenje umetnika, ki doživlja protislovja, strahove, napetosti, ki umetnost oblikuje; ta je obenem smrtna nevarnost in rešilo sidro. Med drugimi ciklusi, ki jih je Pauletto omenil, je morda najbolj ganljiv tisti o Možu pred kostanjevim gozdom. Te slike so nastale v letu 1999: na njih je hrbtno ali v profilu upodobljen mož, v ozadju ka-

Franco Dugo (desno) na odprtju antološke razstave svojih del v Kulturnem centru Lojze Bratuž (spodaj)

BUMBACA

tere se razprostira impozanten kostanjev gozd. Umetnik doživlja naravo kot stvarnost, kjer vse obstaja, kot izvor in konec, vse in posameznik. V primerjavi s prejšnjimi ciklusi, kjer je Dugo nastopal kot tekmovalec, dela o možu in gozdu govorijo o kontemplaciji. V ciklu Pred gozdom člo-

veški lik predstavlja človeškost v širšem smislu, nakazuje pa obenem enigmatično nerazložnost, v katero smo vsi namenjeni po smrti. Slike iz zadnjega obdobja vodijo gledalca v mojstrsko izdelane pragozdove, žive prostore, kjer človek lahko samo osuplo opazuje.

»Uno due tre quattro cinque sei, ciao!« »Un doi tre cuatri cin sis, mandil!« »Ena dva tri štiri pet šest, živio!« In roke gor! Otroci slovenske osnovne šole Ludvik Zorzut ter italijanskega in slovenskega vrtca so s trijezično pesmico pričakali številne goste, ki so včeraj prišli v Bračnu na uradno odprtje slovenskega šolskega središča in na prikaz tega, kako so se v novo okolje živeli. Šolsko dvorišče se je napolnilo, dobra volja otrok pa se je z odra prenašala na publiko. V prvih vrstah so sedeli ravnateljica Elizabeta Kovic in gostje, predvsem tisti, ki so v imenu krajevnih uprav, šolskih oblasti in manjšinskih organizacij prispevali k pridobitvi prostorov v Bračnu. Med njimi je bila bivša ravnateljica Miroslava Bratni, ki je »prebila led in nam odprla pot,« je povedala Kovičeva. »Šola je v prvi vrsti posredovalka narodovega kulturnega spomina - tako ravnateljica -, istočasno je hiša znanja in medčloveške odprtosti ter je lahko uspešna uresničevalka svojega poslanstva v zanj zavzetem okolju in v prostorih, ki so primerni za učenje. Na Plešivem smo pustili košček svojega srca, a smo z novim šolskim centrom v Bračnu zares zelo zadovoljni.« Zahvalila se je vsem, ki so jim stali ob strani tudi ob težkih odločitvah, in posebej omenila ravnateljico krminske večstopenjske šole Giovannija Matteia in župana Luciana Patata. Ta je dejal, da je občina uresničila dolgoletno zahtevo o ureditvi slovenskega šolskega centra na Krminskem, in dodal prepričanje, da bo šola v Bračnu rasla. Ravnatelj Mattei pa je poudaril, da se bodo tu vzgajale generacije, ki bodo pripravljene za Evropo in za nove izzive. »Imamo sanje in cilj: tu želimo uresničiti evropski vrtec, kjer bo pouk potekal v slovenščini, italijanščini, furlanščini in angleščini. Projekt bo že s prihodnjim letom postal otipljiv,« je še napovedal. (ide)

TRŽIČ - Predstavili razstavo

Argentinska dediščina nabrežinskega kiparja

Izselil se je v Argentino, da bi si ustvaril boljše življenje, a hkrati, da bi zbežal pred fašistično represijo. V svoji novi državi, oddaljeni več tisoč kilometrov od Nabrežine, kjer se je rodil leta 1897, je Janez (Nini) Gruden sodeloval pri oblikovanju pomembnih spomenikov. S svojim delom pa ni ne obogatel, ne zaslovel, saj je delal pogodbeno in nikoli kot samostojni umetnik, zato njegovega imena ni najti pod nobenim spomenikom. Življenju in delu Janeza Grudna je kulturno društvo Igo Gruden posvetilo razstavo, ki bo na ogled jutri in v nedeljo, 29. maja, od 10. do 12. ure v društvenih prostorih v Nabrežini in ki so jo v četrtek predstavili tudi v Trzinu. O Janezu Grudnu je spregovorila kustosinja razstave Vera Caharija, prisoten pa je bil tudi njegov sin Edoardo.

Prisotne je nagovoril tržiški župan Gianfranco Pizzolitto, ki je izpostavil prisotnost v dvorani Italijanov, Furlanov, Slovencev in Argentinec. »To dokazuje trud, ki smo ga v zadnjih letih v Trzinu posvečali odpiranju v svet. Mladi se danes preko interneta povežejo s celim svetom, to pa jim nedvomno pomaga, da širijo svoja obzorja, da druge ljudi spoznavajo, ne pa, da se jih bojijo,« je povedal Pizzolitto in se zahvalil svoji ženi Veri Cahariji in vsem ostalim, ki so sodelovali pri pripravi razstave. »Z Argentino je tudi Tržič navezal prijateljske stike; tam smo spoznali predvsem Furlane, vendar veliko je tudi Slovencev, ki so se odselili z upanjem v boljše življenje. Vsi skupaj pa so pripomogli k rasti države,« je zaključil Pizzolitto.

KROMBERK - Največja sončna elektrarna na Primorskem

Okolju prijazna fotovoltaika namesto strupenega azbesta

Sončne energije s svoje strehe podjetje Meblo Jogi ne bo koristilo, namenjena bo za prodajo

V Kromberku so včeraj slovesno predali namenu največjo sončno elektrarno na Primorskem, ki je tudi ena izmed večjih v Sloveniji. Njena namestitev na streho proizvodne hale podjetja Meblo Jogi ima dvojen pomen za okolje: poleg tega, da gre za način pridobivanja električne energije, ki ne onesnažuje, se je pred njeno izgradnjo izvedla tudi prepotrebna sanacija strehe objekta, s katere je bilo odstranjenih 120 ton dotrajane azbestne kritine, ki je predstavljala grožnjo za okolje. »Sončna elektrarna Meblo Jogi je v tehničnem pomenu pravi biser in vsekakor predstavlja mejnik pri izrabi obnovljivih virov energije v regiji,« zagotavljajo pri podjetju Topsol iz Vrtojbe, ki se ukvarja s postavljanjem sončnih elektrarn na strehe že obstoječih objektov. Sončna elektrarna Meblo Jogi ima nazivno moč 853 kWp bo na leto proizvedla 970 megavatnih ur električne energije, kar bi zadostovalo za potrebe 240 gospodinjstev.

Projekt postavitve sončne elektrarne na omenjene proizvodne hale je za obe udeleženi podjetji prinesel korist: Meblo Jogi je svojo streho podjetju Topsol oddalo v najem za nadaljnjih sedemnajst let, v zameno pa dobil obnovo celotnega ostrešja in odstranitev nevarne azbestne kritine. Investicija v zamenjavo strehe je veljala pol milijona evrov, celoten projekt, ki zajema tudi izgradnjo sončne elektrarne pa je vreden 2,8 milijona evrov. »Od tega je 20 odstotkov naših lastnih sredstev, s kreditom v višini 2,2 milijona evrov pa je k projektu pristopila banka Nova KBM. Investicija se bo povrnila v 14 letih,« pojasnjuje Davorin Furlan iz podjetja Topsol, ki ima na Goriškem v teku še pet podobnih projektov, tudi v neposredni bližini sončne elektrarne v Kromberku, ki so jo v petek predali namenu. Gre za objekt bivšega Meblo Pošitstva, na katere bi pravzaprav takšen projekt moral biti narejen prvi, a se je zaradi nekaterih zapletov prej uresničil na strehi hale Meblo Jogi. »Iskali smo rešitev, kako do nove strehe, kako odstraniti iz azbestno-cementno kritino in kako na njej proizvajati energijo. V treh mesecih, kolikor je trajala montaža elek-

trarne, je delo v proizvodnji teklo nemo-teno,« zadovoljen pojasnjuje Boris Loze, direktor omenjenega kromberškega podjetja, ki pa sončne energije s svoje strehe ne bo koristilo. »Ta sončna energija je namenjena za prodajo. Električno bomo po subvencionirani ceni prodajali podjetju Elektro Primorska, dodaja Furlan.

Največja sončna elektrarna na Primorskem je sestavljena iz 3400 fotovoltaičnih modulov, ki pokrivajo polovico od celotnih 11.400 kvadratnih metrov strehe objekta. Prednost sončnih elektrarn je v tem, da so tihe in za delovanje ne potrebujejo fosilnih goriv in ne onesnažujejo okolja. Vsak mega-

vat tako proizvedene električne energije prepreči izpust ene tone ogljikovega dioksida, ki bi sicer nastal pri proizvodnji elektrike v konvencionalnih elektrarnah. Trenutno največja slabost sončni elektrarn pa sta visoka cena in še vedno razmeroma slab izkoristek, ki se giblje okrog 18 odstotkov. (km)

Na strehi tovarne Mebla Jogi je azbestno kritino nadomestila sončna elektrarna

FOTO K.M.

VRH - Jutri v centru Danica

Dan mladosti z osmimi ekipami in desetimi rekreativnimi igrami

Kulturno društvo Danica z Vrha bo letos že četrthi proslavilo Dan mladosti. Jutri ob 9. uri se bo v kulturno športnem središču na Vrhu zbralo osem ekip, ki se bodo pomerile v desetih igrah, o katerih vlada zaenkrat največja tajnost. Prireditelji so razkrili samo, da je med njimi nekaj starih iger (npr. pindul-pandul, ki je bil na dosedanjih izvedbah najbolj priljubljena igra), na katere so se igrali naši dedje. Poleg le-teh bo letos tudi cel kup novih iger, pri katerih bo potreb-

nega veliko truda in spretnosti.

Rekreacijski dan je kulturno društvo Danica prvič priredilo pred štiri leti z namenom, da bi se ga udeležile ekipe društev iz sosednjih vasi, ki bi na ta način približali svojemu delovanju mlade. Doslej so se vrhovske pobude udeležile v glavnem ekipe iz vedno istih krajev, vsakič pa je bilo zabave in veselega razpoloženja na pretek.

Sodelujoče ekipe sestavlja šest tekmovalcev, med katerimi sta dve ženski. Na jutrišnji Rekreacijski dan so

se vpisale ekipe društva Kremenjak iz Jamelj, iz Opatjega Sela, Repna, Polača, krožka Visintin iz Martinščine, Osmice pri Mačku, društva Kras Dol-Poljane in ekipa, ki jo sestavljajo člani mladinskega odseka društva Danica. Prireditelji bodo morebitne zamudnike vpisali še danes. Prve tri uvrščene ekipe bodo prejele gastronomske nagrade. Na Vrhu bodo dobrodošli tudi vsi, ki bi si igre radi samo ogledali; devalov bo tudi kiosk s hrano in pijačo.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 20.20 »Pirati dei Caraibi: Oltre il confine del mare«.

Dvorana 2: 18.15 - 21.30 »Pirati dei Caraibi: Oltre il confine del mare« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Il ragazzo con la bicicletta«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.45 - 22.20 »Pirati dei Caraibi: Oltre il confine del mare«.

Dvorana 2: 16.30 »Pirati dei Caraibi: Oltre il confine del mare« (digital 3D); 20.00 - 22.15 »Fast & Furious 5« (digitalna projekcija).

Dvorana 3: 18.00 - 21.30 »Pirati dei Caraibi: Oltre il confine del mare« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Red«.
Dvorana 5: 18.00 »Beastly«; 20.00 - 22.00 »Mr. Beaver«.

Koncerti

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL IN ARSATELIER: danes, 21. maja, ob 21. uri bo na kmetiji Sirk na Subidi v Krminu večer v znamenju argentinske glasbe z naslovom »Milonagas«. Nastopili bodo Tatiana Donis (harfa), Elia Vigolo (violina), Mara Maranzana in Michele Usoni (plesalca), Rosana Paliaga (vezni tekst); vstop prost.

GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANČIŠKA: v torek, 24. maja, ob 20. uri bo v dvorani Franciškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici klavirski recital mlade glasbenice Mete Fajdiga. V programu Mozart, Schubert, Škerjanc, Skrjabin in Chopin; vstopnine ni.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 22. maja, 2. društveni izlet »Bikers 2011« namenjen kecem in družinam. Z avti se bodo peljali do vile Manin, kjer bo izlet potekal po približno 35 km dolgih kolesarskih stezah in makadamih; čelada je obvezna za vse udeležence. Zbirališče bo ob 8. uri na parkirišču goriškega sejmišča; informacije po tel. 328-8292397 (Robert).

KSD KRAS DOL-POLJANE obvešča udeležence izleta v »Kekčevo deželo in ne samo ...«, da bo odhod s Palkišča v soboto, 28. maja, ob 9. uri, vrnitev je predvidena okrog 22. ure. Na razpolago so se 4 prostori, zato lahko zanimivi poklicejo na tel. 338-3176605 Katjuša **SPDG** sporoča, da je še nekaj prostih mest za celodnevni izlet z avtobusom v kraj Bolca v Venetu v nedeljo, 29. maja; prijave in informacije po tel. 0481-882079 (Vlado K.).

Obvestila

SLOVENSKA SKUPNOST obvešča, da bo v ponedeljek, 23. maja, ob 20.30 zasedalo goriško pokrajinsko tajništvo na sedežu stranke SSk, Drev. 20. septembra 118 v Gorici.

SREČANJE LETNIKOV 1971 CELE GORIŠKE bo v soboto, 28. maja: ob 20. uri maša v cerkvi v Štandrežu, sledila bo večerja v gostilni Turri od 20.30 dalje. Večer bo popestrila DJ skupina Best Company. Rezervacije v gostini Turri z vpisom v knjigo 40-letnikov; informacije po tel. 329-0913340 (Maja).

Šolske vesti

INTENZIVNI TEČAJ ROBOTIKE prireja ZSKD in je namenjen mladim od 14. leta dalje. Vodja delavnice bo univerzitetni študent Aljaž Srebrnič; v nedeljo, 29. maja, in nedeljo, 5. junija, od 9.30 do 12.30 in od 14. do 17. ure v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici; informacije po tel. 327-0340677.

URAD ZA SLOVENŠKE ŠOLE obvešča, da je bil na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it) objavljen odlok o posodobitvi pokrajinskih lestvic učnega osebeja slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem z ustreznimi prilogami. Rok za predstavitev prošnji zapade 9. junija.

Prireditve

V KNJIGARNI RINASCITA na Drevo-redu San Marco 29 v Tržiču bo danes, 21. maja, ob 18. uri Alberto Bagus predstavil svojo knjigo »Sueno con Carmen«. Z avtorjem se bo pogovarjal Tiziano Pizzamiglio.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi na predstavitev knjige »Samostojna Slovenija bodi pozdravljena. Osa-mosvajanje Slovenije v zamejskem periodičnem tisku 1988-1991: Katoliški glas, Novi list, Dom, Mladika« v ponedeljek, 23. maja, ob 18. uri v galeriji Ars na Travniku 25 v Gorici.

TRETJE SREČANJE »PREMISLITI JUGOSLAVIJO« bo v torek, 24. maja, ob 20.30 v kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu. Glavna govornika bosta Jurij Paljk in Damjan Paulin, povezovala bo Maja Humar.

OKROGLA MIZA »EN PROSTOR, ENA PRIHODNOST« bo v sredo, 25. maja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici, Ulica Brass 20; v okviru projekta Delo 2020 po različnih krajih Slovenije jo organizira dnevnik Delo. Gostje bodo Boštjan Žekš, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, Danijel Božič, župan občine Komen, Boris Peric, predsednik družbe KB 1909, Dušan Udovič, odgovorni urednik Primorskega dnevnika, Igor Gabrovec, deželni svetnik FJK, Igor Kocjančič, deželni svetnik FJK, in Živa Gruden, ravnateljica dvojezične šole v Špetru. Uvodna nagovora bosta imela predsednik uprave medijske družbe Delo, Jurij Giacomelli, in odgovorna urednica časnika Delo, Romana Dobnikar Šeruga, izhodišča v razpravo bo podal Delov dopisnik iz Rima Tone Hočevnar, ki bo razpravo tudi povezoval. Okrogli mizi bo sledil pogovor z udeleženci.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Maria Lipizer (iz krminske bolnišnice) v cerkvi Sv. Ane in na glavno pokopališče.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Narcisa Terdich vd. Tommasi iz bolnišnice na pokopališču; 13.00, Claudio Cavazzoni (iz Vidma) na pokopališču.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na drž. cesti 56
AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
SAN MARCO PETROLI- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
SAN MARCO PETROLI- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
API- Ul. del Castelliere 50

V ŠTANDREŽU PRAZNIK ŠPARGLJEV

Danes, 21. maja	ob 17. uri ob 20.30	SLIKARSKI EX-TEMPORE na temo <i>prosti čas</i> PLES z ansamblom SOUVENIR
Jutri, 22. maja	ob 19. uri	Osnovna šola Štandrež in cerkveni ML pevski zbor Štandrež PLES z ansamblom HRAM
Sobota, 28. maja	ob 20.30	PLES z ansamblom SOUVENIR
Nedelja, 29. maja	ob 14.30 ob 19. uri	SLALOM BIKE Nagrajevanje ex-tempore in Slalom bike MoPZ Kromberški Vodopivci in dramska skupina P.D. Štandrež s komedijo <i>Ah, te pravljice!</i> PLES z ansamblom HRAM

Na voljo odlični šparglji, domača jedača in pijača **BOGAT SREČELOV**
V ŽUPNIJSKEM PARKU MED LIPAMI

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Mali oglasi

PRODAJAM črno vino v Doberdobu; tel. 0481-78066.
V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 21. maja, ob 20. uri (Dimitrije Vojnov) »Skurt«; predprodaja vstopnic in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

GLEDALIČE - Predstavitev sezone 2011/2012

Slovensko mladinsko gledališče v novo sezono z družbenokritičnimi predstavami

Slovensko mladinsko gledališče (SMG) s sredno predstavo Mefisto zaključujejo sezono, posvečeno tematiki umetnika, in se seli na družbenokritično področje. Z motom SOS (Save our souls) se bodo predstave posvečale (ne)zmožnosti revolucije, terorizmu, medijskemu linču in marginalizaciji, je dejala direktorica in umetniška vodja SMG Uršula Cetinski.

Sezono 2011/2012, ki bo ponudila sedem predstav, so ponazorili s fotografijo zaljubljenega para na tanku. Dihotomija med bližino dveh ljudi in hladom težko premagljivega orožja spominja na človečnost, ki je sposobna obstati v še tako nemogočih okoliščinah, je na novinarski konferenci dejala Uršula Cetinski.

V novi sezoni bodo uprizorili Razrednega sovravnika hrvaškega režiserja Boruta Šeparovića, Nickel Stuff dramatika Bernarda-Marie Koltesa v režiji Ivce Buljana, ki je nastal v koprodukciji z brazilsko produkcijsko hišo Roma Cultural Ltda iz Sao Paula, in predstavo Izgubljena čast Katharine Blum, nastalo po istoimenskem romanu Nobelovega nagrajenca Heinricha Bölla. Režijsko taktirko bo prevzel Matjaž Pograjc.

V koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj bodo uprizorili Dantonovo smrt Georga Büchnerja, čigar pisanje režiser Jernej Lorenci razume kot dramo o nezmožnosti revolucije. Obe sezoni kot nekakšen miselni most povezuje krstna izvedba Stolpa Iva Svetine. Predstavo o pesniku Friedrichu Hölderlinu, čigar čas je določal poraz francoske revolucije, bo režiral Silvan Omerzu.

O tem, da posameznik ni vedno le žrtev krutih, nepredvidljivih in usodnih družbenih okoliščin, temveč tudi žrtev lastne strasti, pa bo po spregovorila drama "L'innocente" Gabriela D'Annunzia. Predstavo, ki v slovenščini nosi naslov Ljubosumje, bo režiral Diego de Brea. Svetovna premiera predstave bo junija 2012 v Italiji, ljubljanska pa bo tri mesece pozneje v SMG.

Za mlajše občinstvo bodo v koprodukciji z Društvom ŠKUC uprizorili pravljico Oscarja Wilda Ribič in njegova duša v režiji Ivana Peternelja. V prihodnji sezoni bodo pripravili tudi 4. ljubljanski festival kulturno-umetnišne vzgoje Bobri in šesti festival Prelet.

Direktorica in umetniška vodja SMG Uršula Cetinski

Od 25. maja do 3. junija festival Prelet

Od 25. maja do 3. junija bo v Slovenskem mladinskem gledališču (SMG) že petič potekal festival Prelet. Leto 2007 so si ga v SMG zamislili kot pregled novih predstav Slovenskega mladinskega gledališča, že takoj naslednje leto pa so se jim pridružile gostujoče predstave gledališč, s katerimi sodelujejo.

Poleg predstav z repertoarja SMG bodo na Preletu 2011 gledalcem ponudili tudi dva drzna projekta gostov s Hrvaške: prodorne mlade dramatičarke in gledališke ustvarjalke Ivane Sajko ter igralca in performerja Edvina Liverića.

Ob koncu sezone 2010/11 si bo mogoče ogledati tudi devet predstav z repertoarja SMG, ki so jih skupaj s štiriindvajsetčlanskim ansambлом in drugimi sodelavci ustvarili Eduard Miler, Vito Taufer, Oliver Frlić, Ivan Peternelj, Maruša Geymayer Oblak, Marko Mlačnik, Matjaž Pograjc, Diego de Brea in Ivica Buljan.

Festival bo 25. maja ob 20. uri odprla zadnja premiera letošnje gledališke sezone v SMG. Gre za delo Klausa Manna in Žanine Mirčevske Mefisto Mefisto v režiji Eduarda Milerja.

Celot spored festivala Prelet s podatki o prizoriščih in možnostih nakupa vstopnic je na razpolago na spletni strani www.mladinsko.com/predstave/festival-prelet/.

l'alba del '900«. Urnik: ogled je možen vsak dan, od 10.00 do 20.00.

NABREŽINA

Umetniški in kulturni center Skerk (Trnovca 15): do 8. junija je na ogled razstava »Svet domišljije med krasom in morjem štirih umetnikov«: Klavdija Palčiča, Barbare Jelenkovich, Vesne Benedetič in Febe Sillani. Urnik za šole: od ponedeljka do petka. Za vse ostale pa ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00. Vstop prost. Za več informacij na: www.skerkcenter.it info@skerkcenter.it".

Dvorana KD Igo Gruden: do 29. maja je na ogled razstava »Janez Gruden 1897-1974, slovenski kipar v Argentini«. Urnik ogleda: ob nedeljah 10-12 in po dogovoru.

DEVIN

Devinski grad: do 27. junija razstavlja Angelo Bucarelli »Trieste Scontrosa Grazia«. Urnik: od 9.30 do 17.30, zaprto ob torkih.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: na ogled antološka razstave goriškega slikarja Franca Duga. Urnik: do 1. junija od ponedeljka do petka med 17.00 in 19.00, do 15. julija ob prireditvah in domeni.

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8. in 16. uro, sobota, nedelja in prazniki od 12. do 16. ure.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprto, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

Palača Attems Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. junija, bo na ogled razstava »L'Albero della vita. L'evoluzione attraverso gli occhi di Charles Darwin«. Urnik: vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 19. ure.

Galerija Ars (Travnik 25): do konca maja je na ogled razstava »Božidar - Ted - Kramolc. Gonars, risbe iz taborišča«.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščiaki svetega Jurija - Svobodni može, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradednine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 18. ure. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

BRAINJ

Grad odprto: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novjše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

Cankarjev dom (Galerija CD): do 25. avgusta, bo na ogled: »Toulouse - Lautrec, Mojster Plakata«. V sodelovanju z Muzejem dekorativnih umetnosti iz Pariza in ob podpori Francoskega inštituta Charles Nodier.

Galeriji Kresija (Stritarjeva ulica 6): na ogled je razstava del Boža Kosa »Tam, kjer se srečata umetnost in znanost«. Razstava bo na ogled do 19. junija. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 - 18.00, ob sobotah od 10.00 - 14.00 in ob nedeljah od 10.00 - 13.00.

Zgodovinski atrij Mestne hiše (Mestni trg 1): razstava »Čar lesa«, na ogled bodo izdelki iz masivnega in/ali vezanega naravnega modificiranega lesa. Razstava bo na ogled do 31. maja. Urnik: od 9.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9. do 16. ure. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0)5 37 26 623 ali 00386 (0)5 37 26 600.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junaštva Slovencev, ki so se skupaj z drugimi svobodomiselnimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Odprto: do 30. septembra vsak dan od 9.00 do 18.00. Informacije in najava skupin: tel.: 00386 (0)5 37 23 180.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V četrtek, 26. maja ob 10.00 in ob 19.30 / Miha Golob »Ivan cankar - Poln profil«. Ponovitev: v petek, 27. maja ob 20.30.

Danes, 21. maja ob 20.30 / Giovanni Boccaccio, Ira Ratej, Matej Krajnc, Milko / »Dekameron«, režija: Boris Kobal. Ponovitev: v nedeljo, 22. maja ob 16.00.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 28. maja ob 20.30 / Attori senza confini Pro loco iz Gorice: »Mi consenta il raddoppio«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

Danes, 21. maja ob 20.00 / Dimitrije Vojnov / »Skrut«, režija: Luka Martin Škof. Ponovitev: v sredo, 25., v četrtek, 26., v petek, 27. in v soboto, 28. maja ob 20.00.

LJUBLJANA

MGL

Veliki oder

V sredo, 25. maja ob 19.30 / Dario Fò: »Vse zastoj, vse zastoj!«. Ponovitev: v četrtek, 26., v petek, 27., v soboto, 28. in v ponedeljek, 30. maja ob 19.30.

V torek, 24. maja ob 19.00 / Dušan Jovanović: »Razodetja«. Ponovitev: v torek, 31. maja ob 15.30.

Mala scena

Danes, 21. maja ob 19.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V torek, 31. maja, ob 20.00 / Simon Stephens: »Harper Regan«.

V torek, 24. maja, ob 19.00 / Karl Schönherr: »Hudič babji«.

V ponedeljek, 30. maja ob 20.00 / Connor McPherson: »Sijoče mesto«.

V sredo, 25. in v četrtek, 26. maja, ob 20.00 / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Dvorana Tripovich

Danes, 21. maja ob 17.00 / Gianni Schicchi / » La medium«, dirigent:

Matteo Beltrami. Ponovitve: v nedeljo, 22. maja ob 16.00 in v torek, 24. maja ob 20.30.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana assicurazioni generali

Danes, 21. maja ob 16.00 in ob 20.30 / »Happy days - il musical«. Avtor: Garry Marshall; glasba: Paul Williams. Režija: Saverio Marconi. Ponovitev: v nedeljo, 22. maja ob 16.00.

V torek, 24. maja ob 20.30 / Monty Python's / »Spamalot«, režija: Christopher Luscombe. Ponovitev: v sredo, 25., v četrtek, 26. in v petek, 27. maja ob 20.30, v soboto, 28. maja ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 29. maja ob 16.00.

Kulturni dom

V soboto, 28. maja ob 21.00 / Lina Wertmüller / »Elio in Gain Burrasca«

Gledališče Miela

V soboto, 4. junija ob 21.30 / Koncert skupine »Jon Spencer Blues Explosion«.

■ **Festival »Le nuove rotte del Jazz«**

Danes, 21. maja ob 21.00 / Švicarska zasedba / glasbenik »Nik Bärtsch's Ronin«.

V sredo, 1. junija ob 21.30 / zasedba / »Hammond Organ« (James Taylor Quartet).

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 30. maja ob 18.00 / »Zaključna prireditev Glasbene matice iz Gorice«.

KRMIN

Kmetija Sirk (Subida)

Danes, 21. maja, ob 21.00 / Snovanje 2011 / Večer bo v znamenju argentinske glasbe z naslovom »Milongas«. Nastopili bodo Tatiana Donis (harfa), Elia Vigolo (violina), Mara Maranzana in Michele Usoni (plesalca), Rossana Paliaga (vezni tekst)

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V petek, 27. maja ob 21.00 / 13. festival kitare Kras 2011 / »Duet kitar soloduo«, Matteo Mela in Lorenzo Micheli.

V nedeljo, 29. maja ob 19.00 / »Baletni večer« ob 15-letnici baletnega društva Sežana.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Linhartova dvorana

V torek, 24. maja ob 20.00 / »Neofonia«, dirigent: Steven Loy.

KOLESARSTVO - Španec Alberto Contador še povečal vodstvo na italijanskem Giru

Brez pravega boja Preveč nevarni Crostis

Danes vzpon na Zoncolan - Organizatorji zaradi varnosti skrajšali etapo

Alberto Contador je na Velikem Kleku »športno« prepustil zmago Joseju Rujanu

ANSA

Veliko zanimanje vlada za današnjo (ob 15.05 na Rai 3) etapo od Lienza (Avstrija) do Zoncolana (1730 m, z naklonom od 11,9 do 22 odstotkov), kjer pričakujejo okrog 150 tisoč ljudi. Številni ljubitelji kolesarstva so si najlepši kotiček na vrhu karbonskega hriba izbrili že včeraj. Polno ljudi je tudi v Ovaru, ki je spremenil podobo, saj je vasica roza obarvana.

Včeraj zvečer so organizatorji sporočili, da bodo zaradi varnosti kolesarjev skrajšali današnjo etapo od predvidenih 210 na 190 kilometrov. Kolesarji se tako danes ne bodo povzpeli na Crostis (1982 m, z naklonom od 10,1 do 18 odstotkov), tako da ne bo niti spektakularnega in nevarnega spusta. Organizatorji so namreč vse zavoje zavarovali z varnostnimi mrežami, kar pa očitno ni bilo dovolj. Organizatorji so tako klonili pritisku športnih direktorjev številnih klubov, ki so se upravičeno bali za varnost kolesarjev. Po Crostisu jim sicer ne bi morali slediti avtomobili, saj je cesta preozka. Danes bodo torej skupno štirje (in ne pet) gorski cilji (prelaz Monte Croce Comelico, Sant'Antonio, Mauria in Zoncolan).

Jutri bo na vrsti še ena zahtevna etapa, od Conegliana do Gardeccia Val di Fassa (229 km). Povzpeli se bodo na najvišji vrh letošnjega Gira, prelaz Giau (2236 m).

O primeru Contador

Mednarodno arbitražno sodišče (Cac) v Lozani je sporočilo, da bo o primeru španskega kolesarja Alberta Contadorja odločalo od 6. do 8. junija. Postopek zoper španskega kolesarja sta sprožili Svetovna protidopingška agencija (Wada) in Mednarodna kolesarska zveza (Uci), ki se ne strinjata z oprostilno sodbo španske kolesarske zveze. Contador je bil pozitiven na lanskirki po Franciji, v njegovem telesu pa so - v zadnjem tednu najbolj prestižne kolesarske preizkušnje na svetu - odkrili sledi prepovedanega klenbuterola.

SPIILMBERGO - Prva gorska etapa na področju Alpe Jadrana, od Spilimberga do Velikega Kleka (Grossglockner) v Avstriji je minila v znamenju Venezuelca Joseja Rujana (Androni) in Španca Alberta Contadorja, ki je svoje tekmece napadel sedem kilometrov pred ciljem. Rujano pa je bil edini, ki je lahko sledil tempu Španca. Po vzponu na Grossglockner sta oba kolesarja ciljno črto prečkala s časom 4:45:54. Contador pa je etapno zmago prepustil 29-letnemu kolesarju iz Venezuele. Francoz John Gadret (AG2R La Mondiale), ki je končal kot tretji, je za obema zaostal 1:27 minute.

V deževnem finišu etape so ostali favoriti zaostali daleč zadaj, Contador pa je z drugim mestom močno povečal skupno vodstvo. V skupnem seštevku ima španski kolesar sedaj že tri minute in devet sekund prednosti pred Vincenzom Nibalijem (Li-

quigas), še sedem sekund več pa zaostaja njegov rojak iz moštva Lampre Michele Scarpioni. Od dveh preostalih slovenskih kolesarjev je na 121. mestu Štangelj (51:04:41), Špilak pa z zaostankom 51:04:48 zaseda 123. mesto. Od treh slovenskih predstavnikov, ki so začeli dirko po Italiji, je Gorazd Štangelj (Astana) včerajšnjo etapo končal na 115. mestu (5:04:50), Simon Špilak pa je bil 119. (isti čas). Borut Božič je odstopil po 11. etapi. Včerajšnji etapi so se odpovedali sprinterji Petacchi, Cavendish in Hondo.

Na včerajšnji etapi so se spomnili na kolesarja Ottavia Bottecchia (dvakratnega zmagovalca francoskega Toura), ki so ga leta 1927 pri Peonisu našli nezvestnega, nekaj dni zatem pa je umrl v bolnici. Pred startom včerajšnje dirke so v Spilimberku podelili roza majici Contadorju mozaik, ki so ga izdelali v spilimberški Šoli mozaikov.

NOGOMET - V jutrišnjem zadnjem krogu A-lige v Vidmu

Udinese za ligo prvakov

Guidolinovi varovanci bodo ob 20.45 gostili Milan - Juventus in Roma za evropsko ligo

V zadnjem krogu A-lige je edina pomembna odločitev, kdo se bo v ligi prvakov pridružil Milanu, Interju in Napoliju. Točneje, kdo si bo s četrtem mestom zagotovil igranje predkroga lige prvakov. Vse tekme bodo na sporedu jutri. Glavnino tekem (šest) bodo odigrali ob 18. uri (gre za tekme med ekipami, ki so že gotove svoje usode), ob 20.45 pa bodo ostale štiri tekme, ki bodo odločale o uvrstitvah v evropska pokala. Torej Udinese bo igral v poznih večernih urah in istočasno z Laziom, edinim tekmeccem, ki bi lahko Guidolinovim varovancem »ukradel« četrtto mesto.

EVROFURLANI – Udinese je le še točko oddaljen od četrtega mesta in torej od predkroga lige prvakov. Na papirju čaka Guidolinove varovance kar zahtevna tekma, saj bodo na Friuliju gostili letošnjega novopečenega prvaka Milan. V taboru črnordečih pa so v zadnjem obdobju skoraj izključno praznovali osvojitve 18. scudetta, tako da Allegrijevi fantje se niso najbolj vestno pripravljali na dvoboj proti Furlanom.

Udinese čaka na izjemen dosežek, uvrstitev v ligo prvakov, od sezone 2004-2005. Takrat je Furlane vodil Luciano Spalletti, ki si je z 62 osvojenimi točkami zagotovil ravno tako četrto mesto s točko prednosti nad Sampdorijo. V naslednji sezoni je njegovo mesto prevzel Serse Cosmi, ki mu je v predkrogu uspelo premagati portugalski

Sporting iz Lizbone in si tako zagotoviti nastop v najprestižnejšem evropskem pokalu. V skupini je nato Udinese igral proti Panathinaikosu, Werderju iz Bremna in sloviti Barceloni. Ravno domač poraz proti katalonski velesili je bil decembra 2005 usoden za Udinese, ki se je moral zadovoljiti s tretjim mestom in je bil tako izločen iz najelitnejšega pokala. Po šestih letih bi si Furlani z Guidolinom na čelu zaslužili ponovno uvrstitev med najboljšje evropske klube, saj po zelo slabem začetku prvenstva so bili ravno črnobeli iz Vidma ekipa z najmanjšimi nihanjmi v igri.

Za jutrišnjo tekmo Guidolin razpolaga z vsemi najboljšimi; trener Udineseja ni še odločil, katera bo začetna postava, a po tem, kar se je videlo na zadnjih treningih naj bi Udinese igral s tremi branilci, petimi veznimi igralci in Sanchezom tik za Di Natalejem v napadu. Nekak 3-5-1-1 torej, kateremu bo Allegri odgovoril z za Milan standardnim 4-3-1-2. Napadalna dvojica Pato-Ibrahimović je strah vzbujajoča, a pri Udineseju ne želijo presenečenj ravno na zadnji oviri. Na Friuliju bo sodil Tagliavento iz Ternija.

EUROPA LEAGUE – Za drugi evropski pokal je, razen v primeru težko predvidljivih presenečenj, že vse odločeno. Palermo si je zagotovil igranje Europe league s tem, da se je uvrstil v finale italijanskega pokala; drugi dve eki-

Antonio Di Natale (Udinese) ANSA

pi, ki bosta igrali v manj pomembnem evropskem pokalu, sta Lazio (ali Udinese) in Roma. Nekaj možnosti ima še Juventus, a črnobeli bi morali upati na domač poraz Rome proti že izpadli Sampdoriji in obenem bi morali premagati Napoli. Nikogar ne preseneča, da bo po tako negativni sezoni prišlo do čistk v vrstah turinskega moštva, številne bodo zamenjave tudi pri Romi, saj tudi rumenordeči niso zadovoljni nad letošnjo sezono.

Od A-lige se bodo danes poslovili Bari, Brescia in Sampdoria.

IGOR ŠKABAR »To je pošasten vzpon«

Igor Škabar je velik ljubitelj kolesarstva. Intervjuvali smo ga ravno med gledanjem včerajšnje etape. »Žal sem zaradi krize stanja v podjetju doma, tako da imam nekaj časa na razpolago za gledanje Gira in tudi za treniranje,« je sprva povedal 45-letni Repenc, ki je nekoč kolesaril za lonjersko Adrio. »Za Adrio bom nastopil tudi na letošnjem maratonu Franja. Izbral sem daljšo varianto,« je še dodal Igor, ki je v svoji ljubiteljski kolesarski karieri premagal številne dolomit-ske prelaze ter tudi Vrščic z obeh smeri.

Kaj pa Zoncolan, kjer bo danes gorska etapa Gira?

Ne. Na Zoncolanu sem bil le z motorjem. To je pošasten vzpon. Težji od Mortirola, kjer sem kolesaril.

Ali so tri zahtevne gorske etape v prav tolikih dneh prehud zalogaj tudi za profesionalne kolesarje?

So, ker se kolesarji ne uspejo odpočiti. Upam, da se motim, ampak prav zaradi tega nekateri sežejo po nedovoljenih poživilih.

Ali se boš odpeljal na Zoncolan?

Ne. Raje gledam dirko na domačem kavču, čeprav je lepo videti tudi v živo. Na Zoncolanu pa bo preveč gneče.

Ali bomo do konca videli Contadorjev monolog?

Najbrž. Ostali kolesarji niso na nivoju. Predvsem italijanski preveč govorijo, so pa premalo konkretni. V prihodnjih etapah pričakujem, da bosta vsaj Nibali in Scarpioni napadala.

Za koga pa navijaš?

Contador me spominja na Pantanija. Navijam zanj. (jng)

ODBOJKA - Novost

V Rusiji »odprto« prvenstvo

RUSIJA - Ruska odbojcarska zveza je odločila, da bo klubsko prvenstvo naslednje leto krajše, saj želijo, da bosta reprezentanci ime-li dovolj časa za pripravo na olimpijske igre. Šest-najst ekip bodo tako razdelili v dve skupini (vzhod in zahod): prva - in drugouvrščena ekipa vsake skupine se bodo neposredno uvrstili v četrtno finala, tretjeuvrščeni ekipi pa v osmino finala. Novost pa predstavlja tudi to, da bodo na prvenstvu lahko sodelovali tudi klubi iz sosednjih držav. Doslej so se že prijaviли klubi iz Ukrajine, Belorusije in Kazahstana. Podrobnosti bodo sporočili po 1. juniju.

ŽE MILIJON PROŠENJ - Prireditelji naslednjih poletnih olimpijskih iger, ki bodo od 27. julija do 12. avgusta prihodnje leto v Londonu, so sporočili, da so doslej prejeli že milijon prošenj za ogled finalne atletske preizkušnje na 100 metrov. Olimpijski stadion v Londonu bo sprejel 80.000 gledalcev.

ROKOMET - Jutri bo Cimos Koper v odigral še povratno finalno tekmo v evropskem pokalu challenge. Koprčani so na prvi tekmi v Lizboni igrali neodločeno z Benfica (27:27), povratna tekma pa se bo pričela ob 17.30. **Pokal pokalnih zmagovalcev**, finale: Gummersbach (Nem) - Tremblay (Fra) 30:28.

KOŠARKA - V Sloveniji: Krka - Union Olimpija 72:80, Zlatorog - Helios 72:76, Polzela - Elektra 88:70, Slovan - Maribor 80:85. V Italiji: Cantu - Varese 67:64.

NBA - Košarkarji moštva Oklahoma City Thunder so v ligi NBA v Teksasu s 106:100 premagali Dallas Mavericks in skupni izid v zmagah v konferenčnem finalu zahoda poravnali na 1:1.

MALI NOGOMET - Igralci Litije so osmič državni prvaki v malem nogometu. Na peti finalni tekmi so z 8:2 (3:2) premagali Puntar.

MANCHESTER UTD - Trener angleških državnih prvakov Manchester Uniteda Alex Ferguson in srbski branilec ter kapetan Nemanja Vidić sta postala najboljši trener oziroma igralec sezone.

NOVI TRENER - Na klopi nogometašev Kopra bo sedel Vlado Badžim, njegov pomočnik pa bo nekdanji Vesnin igralec Alen Ščulac. Podpisala sta dveletni pogodbi. Vlogo trenerjev bosta pričela opravljati že v prihodnjem tednu, ekipo pa bosta vodila na zadnji tekmi državnega prvenstva v Lendavi. Dosedanji trener Nedžad Okčić bo ponovno zasedel mesto vodje koprskih mladinske šole.

FANTANOOGOMET – V zadnjem krogu je neznank na pretek, saj so v glavnem vse tekme nepomembne. Obeta se prava toča golov, zato je treba pozorno izbrati tako vratarje in branilce kot napadalce. Vrtarar Samir Handanović je morda najmanj tvegana izbira, najbrž pa bodo morali biti posebno pazljivi branilci Udineseja in Lazia, tako da bi lahko obrambno čet-verico sestavljali Dias in Biava (oba Lazio) ter Zapata in Domizzi (oba Udinese). Na sredini bi lahko zaupali Contiju (Cagliari), Rossiju (Genoa) in Mudingayju (Bologna). Za izbiro napadalcev bi se omejili na igralce ekip s tekem, kjer naj bi prišlo do številnih zadetkov. Trojica Di Vaio (Bologna), Pazzini (Inter) in Totti (Roma) bi lahko prinesla vaši »fantaekipi« kar nekaj točk.

NAŠA NAPOVED - Jutri (ob 18.00) Bologna - Bari 3:1 (50%, 30%, 20%), Brescia - Fiorentina 1:2 (25%, 35%, 40%), Genoa - Cesena 3:2 (45%, 30%, 25%), Cagliari - Parma 2:1 (35%, 35%, 30%), Inter - Catania 4:2 (55%, 25%, 20%), Palermo - Chievo 4:3 (40%, 35%, 25%), (ob 20.45) Juventus - Napoli 2:2 (30%, 40%, 30%), Lecce - Lazio 1:3 (20%, 25%, 55%), Roma - Sampdoria 4:1 (50%, 35%, 15%), Udinese - Milan 1:1 (30%, 45%, 25%).

B-LIGA - Sinoči: Empoli - Torino 1:1.

KOŠARKA - Prva četrtfinalna tekma play-offa deželne C-lige

Borovci ohranili mirno kri in zasluženo zmagali

Tako je Miko Madonia zabil koš v slogu ameriške NBA-lige

KROMA

Bor Radenska - Tolmezzo 59:51 (12:13, 30:23, 47:41)

Bor: Bole 9 (1:1, 4:5, 0:3), Madonia 18 (10:15, 4:13, 0:1), Crevatin 3 (3:4, -, 0:3), Štokelj 6 (1:2, 1:5, 1:3), Burni 10 (0:2, 2:4, 2:5), Medizza (-, 0:1, 0:1), Zannini 4 (4:4, 0:3, -), Pipan (-, -, 0:2), Fumarola 9 (2:2, 2:5, 1:4), Gallochio, Boccia in Devcich n.v. Trener: Popovič. SON: 28.

Na prvi četrtfinalni tekmi končnice prvenstva deželne C-lige za napredovanje je Bor pred številnim občinstvom premagal Tolmezzo, ki je po rednem delu prvenstva imel štiri točke manj od borovcev. Tekma ni bila lepa. Veliko je bilo napak. Borovci bi lahko resnici na ljubo bolj mirno speljali do konca srečanje, saj poldrugo minuto pred zvokom sirene vodili za deset točk. Borbeni gostje se niso vдали in 18 sekund pred koncem so zaostajali za šest točk. Pokopali so jih številni zgrešeni meti.

Po prvi četrtini so gostje vodili za točko (12:13). Varovanci trenerja Bobana Popoviča niso začeli najboljši in so izgubili kar nekaj žog. Tolmezzo jih je tudi hitro kaznoval. V drugi četrtini pa se je slika na igrišču v celoti spremenila. Gostitelji so prevzeli pobudo v svoje roke in v

ospredje je stopilo Miko Madonia, ki je najprej zmanjšal zaostanek s trojko (15:19), nato je prestregel žogo in podal Burniju (17:21). Bučno ploskanje pa si je Borov dvometraš zaslužil, ko je izenačil (21:21) z zabijanjem v protinapadu. Pred odmorom si je najboljši gostujoči košarkar, play-maker Francescato nabral že tri osebne napake, tako da ga je moral trener preventivno poslati na klop. Madonia je »show« nadaljeval vse do konca polčasa. V drugem polčasu so borovci ubranili vodstvo in pet minut pred koncem tekme vodili za devet točk. V zadnjem delu so nekateri igralci nekoliko popustili. Po seriji napak v napadu (izgubljenih Borovih žog je bilo na koncu kar 18) so se Popovičevi varovanci le zdramili in obdržali hladno kri.

Trener **Boban Popovič** je bil po tekmi zadovoljen z zmago, ne pa z igro: »Težka in živčna tekma. Še dobro, da nam je uspelo na koncu obdržati prednost. Naredili pa smo preveč napak. Na povratni tekmi v Tolmeču, ki bo v sredo, bomo morali igrati bolj zbrano in manj grešiti. Vsekakor moram pohvaliti vse fante, ki so se borili z vsem srcem. Navsezadnje, pomembno je bilo zmagati.« (jng)

PLAY-OFF DRŽAVNE B-LIGE

Jutri Monfalcone z Batichem za finale

Monfalcone bo jutri igral tretjo odločilno tekmo za uvrstitev v finale play-offa državne B-lige amaterjev. V Trzinu bo tržiška ekipa ob 18. uri skušala ponoviti sredni uspeh, ko je na gostovanju premagala Castelnovo s košem v zadnji sekundi. Med protagonisti polfinalnega srečanja je bil slovenski košarkar Daniel Batich, ki je dosegel zadnji odločilni koš. »Vedel sem, da bom jaz metal, saj smo se tako domenili v minuti odmora. Trener mi je poveril to nalogo. Rekel je, naj prevzamem odgovornost, sam pa sem dokazal, da sem tega zmožen. Osem sekund pred koncem tekme so mi po skoku v obrambi podali žogo, šel sem na našo stran in po levi strani z rakete metal na koš. In zadel sem,« je zadnjo akcijo opisal Daniel in priznal, da zvoka sirene ob koncu tekme sploh ni slišal: »Bil sem maksimalno zbran, v tistih sekundah sem razmišljal izključno o tem, da moram doseči koš.«

Zaradi poškodbe je Monfalcone igral že v sredo brez stebra ekipe Jana Budina, ki ga najbrž ne bo niti jutri. »Jan je zelo pomemben član naše ekipe. Vedno prispeva ogromno. Če morda kdaj ne izstopa z doseženimi koši, pa prav gotovo igra odlično v obrambi in motivira soigralce. Skratka, če bi igral v nedeljo (jutri op.a.) tudi on, bi bilo gotovo lažje zmagati. Brez Jana se bomo morali najbrž boriti čisto do konca.« Daniel in soigralci seveda želijo uvrstitve v finale: »Res bi bilo škoda, da nam ne bi uspelo. Nasprotniki iz Castelnova so solidni, saj že več let igrajo skupaj, kljub temu pa so premagljivi. Kot pri Jadranu so tudi v našem klubu najprej govorili le o obstanu, vendar po tistem upali, da bomo dosegli kaj več. Cilj igralcev je bil, da dosežemo več kot lani: prvi cilj smo že dosegli, saj smo lani obstali v četrtfinalu, zdaj pa želimo še kaj več, saj po uspehih je naravno, da so cilji vedno višji.« (V.S.)

NOGOMET - V promocijski, 1. in 2. amaterski ligi

Vroč na Vzhodnem Krasu

V Bazovici Zarja Gaja za obstanek, v Trebčah Primorec za napredovanje - Juventina v Štandrežu

Na nedeljski tekmi se je Fabio Cocevari tako veselil zmagovitega zadetka Zarje Gaje

KROMA

Zarja Gaja bo letošnjo sezono, v dobrem ali v slabem, končala jutri. Juventina in Primorec pa bosta igrali še dve tekmi.

Jutri pozno popoldne bomo vedeli, ali bo Zarja Gaja tudi v prihodnji sezoni igrala v 2. AL. Na prvi play-out tekmi za obstanek so rumeno-modri v gosteh premagali tržaško ekipo Sant' Andrea San Vito z 1:0. Zmagoviti zadetek je dosegel Fabio Cocevari. Vzhodno-kraška ekipa ima tako pred jutrišnjim odločilnim dvobojem rahlo prednost. Poleg zmage lahko Lacalamitovi varovanci v Bazovici računajo še na neodločen izid. Rešili bi se tudi s porazom z 1:0, ker so se po rednem delu uvrstili mesto pred Tržačani. S takim izidom pa bi morali prej igrati še dva podaljška po 15 minut. Pri Zarji Gaji bodo odsotni poškodovana vratar Valditara in Bernetič, pod vprašajem pa sta Dela Zotta in Bernobi.

Za napredovanje se od ekip naših društev potegujeta Juventina v promocijski ligi in Primorec v 1. AL. Juventina bo v drugem krogu končnice za napredovanje jutri (16.30) v Štandrežu gostila Maranese, ki je na prvi tekmi izgubil proti Vigonovu z 2:0. Juventinin športni vodja je napovedal, da bo imel trener Tomizza na razpolago vse nogometaše: »Dobro smo se pripravili na prvo tekmo play-offa. V pošteved pride le zmaga. V play-offu bomo skušali osvojiti prvo mesto, saj bomo le tako lahko upali na repasaž v elitno ligo.« Ker sta iz D-lige izpadli deželni ekipi (Torviscosa in Kras), ne bo iz play-offa promocijske lige napredovala nobena ekipa. Zmagovalec bo lahko upal le v repasaž v primeru zadržitve klubov ali stečaja.

Primorec bo v 1. AL v Trebčah gostil Lavarian/Mortean, ki je v sredo zvečer izgubil z 2:1 proti Varmu. »Tako eni kot drugi igrajo tipično furlansko, veliko teka in dolge visoke podaje. Lavarian/Mortean vseeno skuša igrati nogomet. Vsekakor so oboji v našem dometu,« je prepričan Primorčev predsednik Darko Kralj, ki si je v živo ogledal sredino tekmo prvega kroga. Iz Primorčevega tabora pa prihajajo slabe novice, saj je zbolel režiser igre Meola. »Meole zanesljivo ne bo. Pod vprašajem je žal tudi Di Gregorio, ki je lažje poškodovan,« je še dodal Kralj.

NAJMLAJŠI

Kras Repen - Triestina 0:7 (0:2)

Kras: Carli, Kovacic, Caselli, Renar, Glavina, Tagliatala, Košuta, Manduca, Kofol, Žerjal, Bicocchi. Trener: Kos.

Na turnirju Cociani-Belladonna pri Svetem Alojziju v Trstu je združena ekipa visoko izgubila proti državnim najmlajšim Triestine.

TENIS - Konec mladinskih prvenstev

Dekleta U16 deželne prvakinja

Tudi letošnji izkupiček, ki ga je Gaja dosegla v mladinskih ekipnih prvenstvih, je pozitiven. Gajine šestnajstletnice Petra Corbo, Nicoletta Furlan, Jessica Varljen, Alice Belletini in Ginevra Zeloschi so v ekipnem tekmovanju osvojile deželni naslov, štirinajstletnici Nicole Piggio in Joelle Grudina sta deželni podprvakinja, najmlajše deklice in dečki pa so v prvenstvu U12 nabirali pomembne izkušnje za nadaljnja tekmovanja.

Gajevke so v prvenstvu U16 odigrale sicer le tri tekme, v treh nastopih pa so izgubile le eno srečanje (proti San Vitu 2:1, Udinese Stu in Triestino pa so premagale s 3:0). Svoje nastope bodo nadaljevale konec avgusta, ko se bodo pomerile v meddeželni fazi. Če bodo uspešne, se bodo uvrstile na državni finale, kjer bo nastopilo samo osem najboljših ekip v Italiji.

Štirinajstletnici Nicole Puggiotto in Joelle Grudina sta morali v zadnjem krogu priznati premoč goriške Campagnuzze. Zanju je bil to tudi edini letošnji poraz, tako da sta bili na koncu drugi med petimi nastopajočimi ekipami. Ekipo je sestavljala tudi dvojčica Alessia Puggiotto, ki pa jo je zaradi poškodbe zelo solidno nadomestila Joelle, ki je bila še lani začetnica, letos pa je iz tekme v tekmo boljša.

V prvenstvu U12 je izstopala deželna prvakinja Lara Betocchi: z Veroniko Macaudo, Francesco Galuppo in Jennifer Stigliani so osvojile četrto mesto med šestimi nastopajočimi ekipami. Dvanajstletnika Matej Kalc in Filippo

pa sta ostala brez zmage.

Rezultati potrjujejo predvidevanja: nosilke ekip U16 in U14, ki so že vrsto let med najboljšimi v deželi, so to potrdile tudi v ekipnih prvenstvih, med najmlajšimi pa je izstopala Lara Betocchi, ostali, ki trenirajo manj, pa so nabirali predvsem izkušnje: »Podpiramo nastopanje na ekipnih prvenstvih, saj je to edino teniško tekmovanje, na katerih je lahko prisoten učitelj. Predvsem za začetnike je to zelo pomembno,« poudarja načelnica teniške sekcije Mara Rogelja in dodaja, da je predvsem pri mladih pomembnejše pridobivanje izkušenj kot pa doseganje rezultatov. Sezona se kljub zaključku ekipnih prvenstev nadaljuje s turnirji posameznikov.

TENIS - Ženska B-liga

Gaja želi iztržiti čim več

Po prvi prvenstveni zmagi čaka gajevke jutri v predzadnjem krogu ženske B-lige spet zelo pomembno srečanje. Na Padričah (ob 10.00) bodo gostile Bassano, ki po štirih krogih zaseda tretje mesto s sedmimi točkami. Proti solidni ekipi, ki lahko računa na pet solidnih drugokategoric in šestnajstletno tretjekategorico Svaluto, želijo padriške igralkice iztržiti čim več, da bodo imele pred zadnjim krogom čim boljše izhodišče. Čez 14 dni jih namreč na gostovanju čaka Lumezzano, ki ima enako številko točk kot Gaja: ker bo ta teden prost, si lahko gajevke s pozitivnim izidom jutrišnjega srečanja priigrajo že nekaj naskoka pred zadnjo prvenstveno tekmo, ki bo najbrž tudi odločala o končni uvrstitvi. Tačas so gajevke pete, še vedno pa se lahko borijo za play-off (prva tri mesta po rednem delu) ali vsaj za 4. mesto, torej najboljši izhodiščni položaj v play-outu.

Glede na to, da Gaja še ni doživela poraza, odkar igra v popolni postavi, lahko gledajo z optimizmom na izid zadnjih dveh tekem. Tudi proti Bassanu bosta najbrž odločilna nastopa Paole Cigui in Carlote Orlando, težjo nalogo pa bo imela štirinajstletnica Nicoletta Furlan. Katera od razpoložljivih igralk Bassana, bo nastopila na Padričah, pa je vprašljivo: postavbo so na vseh tekmah vedno spreminjali, saj nekatere igralkice istočasno nastopajo na mednarodnih turnirjih.

ODBOJKA - Kristjan Stopar, letos standardni korektor Motte di Livenza

V ključni vlogi napredoval v B1-ligo

Povprečno dosegel 16 točk na tekmo - Izpisnica v rokah Bibioneja - V enem letu dve diplomi

Biti standardni korektor v odbojarski ekipi, ki je v B2-ligi dosegla napredovanje, ni od muh. V tej, za sodobno odbojko ključni vlogi, je bil letos v Motti di Livenza 25-letni odbojkar iz Bazovice Kristjan Stopar, sicer »proizvod« odbojarske šole SZ Sloga. Igral je praktično na vseh tekmah s povprečjem 16 doseženih točk na tekmo, Motta pa je po hudem boju s Cordenonsom osvojila končno prvo mesto in si prislužila direktno napredovanje v B1-ligo. V celi sezoni je doživela le štiri poraze, zadnjega proti Sisleyju, ko so imeli napredovanje že v žepu. Obakrat je izgubila tudi proti Cordenonsu, poplačana pa je bila njena konstantnost, ki je bila večja od konstantnosti furlanske ekipe.

Kristjan se je v Motto preselili ob koncu lanske sezone iz Bibioneja, za katerega je leto prej igral v B1-ligi. »Odšel sem na posodo, da bi v nižji ligi več igral. Meni je takšna rešitev ustrezala tudi zato, ker sem pripravljaval univerzitetno diplomsko nalogo in sem imel

manj časa za odbojko. Vedel sem, da bodo imeli v Motti dobro ekipo, gostovanja so v B2-ligi krajša, trenirali smo trikrat, torej enkrat na teden manj kot v Bibioneju,« je razloge za lansko selitev opisal Stopar, ki je marca letos diplomiral iz uprizoritvene umetnosti na goriškem odseku univerze v Vidmu, zdaj pa se pripravlja, da bi kot privatist iz šole Marka Ferija diplomiral še iz kitare na tržaškem konservatoriju Tartini.

»Ja, letos je bilo z odbojko in študijem kar naporno. Za razliko od Bibioneja, kjer sem po potrebi imel na voljo stanovanje, sem se v Motto od doma vsakič peljal na trening z avtom,« je povedal nekdanji igralec SZ Sloga. Če štejemo še tekme, najmanj 800 kilometrov na teden, stroški pa so bili vsi na račun kluba s polprofesionalno strukturo.

Izbira se je pokazala za pravilno. »Trenner Federico Orsatti se je zame zanimal že, ko sem igral za Slogo. Prej ga nisem poznal, hitro pa sva se ujela. Tako kot pred njim od Marchesinija v Bi-

Kristjan Stopar je bil v letošnji sezoni med protagonisti Mottinega napredovanja v B1-ligo

bioneju sem se tudi od njega veliko naučil, predvsem sva pilila napad iz druge linije in gib komolca udarne roke,« je povedal Stopar, ki je v zadnjih letih veliko napredoval glede udarca po visokih podajah, kar v času, ko je igral na Tržaškem ni bila ravno njegova najmočnejša točka, kot sam priznava. Skupaj z njim sta se Motti med lanskim prestopnim rokom pridružila tolkač Quanti in podajalec Zanardo. Vsi so prihajali iz višje lige, saj je Motta želela doseči napredovanje, čeprav tega ni razglasila na ves glas.

Kristjan je bil seveda z nastopi moštva in s svojim doprinosom zadovoljen, priznal je tudi, da je ime ob sebi dobre soigralce. »Lani sem imel v Bibioneju precej težav, saj sem se dvakrat poškodoval, letos pa je bilo dosti boljše, nekaj težav sem imel le z desnim kolonom in sem igral z obvezo,« je pojasnil, da dodal, da ga je poškodba resno ovirala le na eni tekmi, edini, na kateri je igral manj. Prvenstvo je bilo napeto, saj so že v 2. krogu izgubili proti Cordenonsu, na vrh lestvice so se povzpeli šele decembra, s Cordenonsom pa so se nato do konca izmenjevali v vodstvu.

Kaj pa v prihodnji sezoni? »V Motti di Livenza imajo velike načrte, saj se želijo v nekaj letih prebiti v A-ligo, zato ne vem kaj nameravajo z mano. Predsednik kluba Paolo Bello je sicer izrazil željo, da bi ostal, toda moja izpisnica je v rokah Bibioneja. Ali v Motti ali v Bibioneju, oboje mi ustreza, po pravici rečeno pa še ne vem, kaj načrtujeta kluba in kje bom igral,« je še povedal levoroki odbojkar, ki mu je bila letos, kot je sam poudaril, v veliko oporo tudi zaročenka, novopečena psihologinja Francesca, ki mu je bila ob strani na vseh tekmah.

Obvezno smo Stoparja vprašali, ali bil morda pripravljen spet igrati za matični klub Slogo, ki se je letos vrnila v državno B2-ligo. »Najprej moram Slogi iskreno čestitati za napredovanje,« je dejal in nadaljeval: »Z nikomer se nisem še slišal. Če me vprašajo, bom ocenil tudi to možnost. Nobenih vrat ne zapiram.«

Z zaročenko se zdaj odpravlja na daljše počitnice po Evropi, za oba pa bo naslednja glavna skrb, da si poiščeta službo.

A. Koren

Domači šport

DANES

Sobota, 21. maja 2011

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 19.00 v Červinjanu: Cervignano - Sloga; 20.00 v Villi Vicentini: Vivil - Val Imsa

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v San Giovanniju al Natissone: PAV Natissone - Sloga

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Gorici, center Špacapan: Olympia FerStyle - Travesio; 20.30 v Gorici, Kulturni dom: Naš prapor - Aurora Volley

ŽENSKA D-LIGA - 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Kmečka banka - Villesse; 20.30 v Guminu: Gemon - Kontovel

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - Roraigrande (četrtfinale končnice)

DEŽELNA D-LIGA - 20.45 pri Briščikih: Kontovel - Tarcento

NOGOMET

ZAČETNIKI - 15.15 v Križu: Kras Repen A - Sant' Andrea San Vito A

JUTRI

Nedelja, 22. maja 2011

TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 10.00 na Padričah: Gaja - Bassano

NOGOMET

PROMOTIVNA LIGA - 16.30 v Štandrežu: Juventina - Maranese (play-off)

1. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Trebbah: Primorec - Lavarian/Mortean (play-off)

2. AMATERSKA LIGA - 16.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Sant' Andrea San Vito (povratna tekma play-out)

Obvestila

NK KRAS organizira »Nogometni kamp 2011« za deklice in dečke letnikov 1998 - 2006 od 13. do 17. junija, na nogometnem igrišču v Repnu. Vpis je možen do 9. junija, tel.: 328-9518440 (Maurizio), 328-0350533 (Srečko), 040-2171044 (ob delavnikih od 10. do 12. ure).

ŠD BREG vabi v soboto, 28. maja na dobrodelno akcijo v podporo Združenju krvodajalcev od 8.30 do 13.00 v občinskem športnem centru Silvana Klabjana v Dolini. Ob tej priliki bomo izpeljali akcijo Očistimo naš športni center.

ŠD KONTOVEL - sekcija Rekreacija - organizira v nedeljo, 22. maja, pohod Kontovel - Sv. Križ - Nabrežina - Slivno. Predvidene so tri ure hoje, organizatorji pa bodo poskrbeli za povratek. Zbirališče na Kržadi na Proseku ob 9.00. Vabljeni člani in prijatelji.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira poletni plesni center za otroke od 4. do 10. leta starosti od 22. avgusta do 2. septembra 2011 v prostorih telovadnice OŠ Bevk na Opčinah. Za informacije in vpisovanje: info@cheerdancemillennium.com ali 349-7597763

AŠD SK BRDINA organizira 12. junija 2011 enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje je možno samo ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabska ul. 38 od 20. do 21. ure do 30. maja 2011. Informacije: 335-5476663 (Vanja).

ODBOJKA - Deželne lige Slogašice pred zadnjo oviro za obstanek Olympia vsaj za nepremaganost doma

Slogašice bodo igrale na gostovanju

KROMA

Po sedmih mesecih se v teh dneh zaključuje redni del v vseh deželnih odbojarskih prvenstvih. Sezona se bo tako danes zaključila skoraj za vse naše predstavnike, ki so bolj ali manj uspešno zastopali za mejsko odbojko v deželnih ligah.

Zadnji krog bo najbolj pomemben za slogašice, ki bodo gostovale pri že rešeni Natissoni. Če bodo Crissanijeva in soigralke danes osvojile vse tri točke, se bodo lahko že takoj po končani tekmi veselile obstanka v C-ligi, sicer pa bodo morale počakati na rezultat srečanja v Buui, kamor se danes odpravlja S. Andrea. Maverjeve varovanke imajo namreč trenutno točko prednosti pred tržaško ekipo, ki pa ima boljšo razliko v nizih, tako da bi jih prehitela, če bi si danes priborila točko več od njih. Sloga je prejšnji teden z zmago proti Buui dokazala, da ne name-rava popustiti, gotovo bo tudi danes zaigrala zelo odločno.

V moški C-ligi ciljata danes na zmago tako Val Imsa kot Sloga. Valovci bodo igrali v Villi Vicentini, srečanje pa je za obe ekipi le prestižnega značaja. Makučevi varovanci so vse-kakor na papirju boljši in so torej favoriti. Podobno velja za slogaše, ki bodo gostovali v Červinjanu pri pepelki letošnjega prvenstva. Peterlinovi fantje so svoje nasprotnike že v prvem delu premagali brez večjih težav, tokratnja tekma pa bo zanje pri-

prava na odločilne tekme za obstanek v končnici prvenstva, v kateri se bodo po vsej verjetnosti pomerili z goriško Olympio.

Olympia, ki je trenutno v D-ligi na drugem mestu, bo redni del prvenstva zaključila na domačih tleh, kjer bo skušala z zmago proti Travesiu ohraniti domačo nepremaganost. V prvem delu je Travesio presenetil Jerončičeve varovance, nepričakovani poraz pa bo verjetno Goričane stal neposredno napredovanje in jih prisilil v igranje dodatnih tekem, saj je malo verjetno, da bi danes prvouvrščeni San Vito izgubil prot Casarsi.

Svojo pot v moški D-ligi pa bo danes s tekmo proti Aurori Volley zaključil Naš prapor, ki se tako p-slavlja od deželnega prvenstva, saj se je moral sprijazniti z izpadom.

Podobno velja tudi za Bor Kmečka banka, ki bo sezono zaključil pred svojimi navijači. Plave se bodo pomerile z zadnjeuvrščnim Villessejem, proti kateremu imajo ne glede na okrnjeno postavo možnost, da častno sklenijo prvenstvo.

Kontovelke, ki so si prav prejšnji teden zagotovile obstanek v D-ligi, pa se odpravljajo v Gumin, kjer bodo lahko povsem sproščeno odigrale zadnjo tekmo. V prvem delu so bile boljše nasprotnice, Bukavčeva in soigralke pa se jim lahko danes od-dolžijo za takratni poraz. (T.G.)

Volley 1,2,3: šola Kosovel prva, Levstik tretja

Tržaški pokrajinski odbor odbojarske zveze FIPAV si že dalj časa prizadeva, da bi odbojarsko panogo približal čim večjemu številu mladih športnikov. Prav zaradi tega je tudi letos priredil odbojarsko šolsko tekmovanje 1,2,3 Volley, namenjeno prvim razredom nižjih srednjih šol na Tržaškem. Na šolah, ki so se prijavile na tekmovanje, so v tem šolskem letu med urami telesne vzgoje priredili turnir med vsemi prvimi razredi, zmagovalni razred pa si je priboril pravico do nastopa v finalu, ki je bil v telovadnicah na stadionu Rocco v Trstu. Prijavljenih šol je bilo sprva 11, na finalni del pa jih je prišlo le devet, ki jih je organizator razdelil v dve izločilni skupini. Skupno so odigrali 32 tekem.

Od slovenskih šol se je prijavil le Kosovel z dvema ekipama, opensko šolo in proseško podružnico Levstik. Naši dijaki so se odlično odrezali, saj je Kosovel zasedel prvo mesto, Levstik pa tretje.

Končni vrstni red: 1. Kosovel, 2. Bergamas, 3. Levstik, 4. Svevo, 5. Addobati-Brunner, 6. Dante, 7. Divisione Julia, 8. Codermatz, 9. Altipiano.

Tekmovanju sta prisostvovala pokrajinski podpredsednik FIPAV Danimir Mikolj, odgovorni za šolo in promocijo, ter predsednik Giorgio Tirel, ki je nagradil prve tri šole. Vsi nastopajoči so prejeli v dar spominsko kolajno, vse šole pa plišastega Vollyja, maskoto zadnjega svetovnega odbojarskega prvenstva.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Razgiban dan
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evan-gelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Variete: Da da da in musica **6.30** Aktualno: Mattina in famiglia, vmes dnevnik in dnevnik L.I.S. **10.00** Aktualno: Verdetto finale **10.50** Aktualno: Aprirai **11.00** Variete: Appuntamento al cinema, sledi Vremenska napoved **11.10** Aktualno: 7+ **12.00** Variete: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Easy Driver **14.30** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.45** Aktualno: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Variete: Affari tuoi **21.10** Talent show: Me lo dicono tutti **23.35** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Dok. odd.: Italia mia, esercizi di memoria **0.25** Variete: Cinematografo **1.15** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.35** Film: Lady Henderson presenta (kom., Angl., '05, r. S. Frears, J. Dench, B. Hoskins)

Rai Due

6.00 Nan.: La complicata vita di Christine **6.35** Nan.: 7 vite **7.00** Variete: Cartoon flakes weekend **8.50** Risanka: Le nuove avventure di Braccio di Ferro **9.00** Nan.: Victorious **9.25** Kviz: Social King **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.45** Vremenska napoved **10.50** Aktualno: Quello che **11.30** Aktualno: ApriRai **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **13.45** Šport: Pit Lane **14.00** Avtomobilizem: F1, VN Španije, kvalifikacije **15.30** Glasb. odd.: Tops of the pops **17.00** Aktualno: Sereno variabile **18.00** Dnevnik L.I.S. in vremenska napoved **18.05** Show: Crazy Parade **18.35** Nan.: Primeval **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Film: Lara Croft - Tomb Raider (akc., ZDA, '01, r. S. West, i. A. Jolie, D. Craig) **22.50** Nan.: Three Rivers **23.30** Dnevnik, sledijo rubrike

Rai Tre

7.10 Nan.: La grande vallata **8.00** Film: La ragazza na la valigia (dram., Fr./It., '60, r. V. Zurlini, i. C. Cardinale, J. Perrin) **10.00** Aktualno: Art news **10.30** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.00** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **11.30** Šport: Si gira (94° Giro d'Italia) **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.30** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **13.55** 1.55 Aktualno: Appuntamento al cinema **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Šport: Magazine Champions League **15.20** Dnevnik - kratke vesti **15.25** Kolesarstvo: 94° Giro d'Italia, 14. etapa, prenos, sledi Processo alla tappa **18.10** Šport: 90° Minuto Serie B **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Dok.: Ulisse: il piacere della scoperta **23.25** Dnevnik in deželni dnevnik **23.45** Dok.: E' stato morto un ragazzo (It., '10, r. F. Vendemmiani) **1.15** Dnevnik **1.25** Aktualno: Tg3 Agenda del mondo, sledi Sabato Note **2.05** Šport: Giro notte (94° Giro d'Italia)

Rete 4

7.00 Nan.: Vita da strega **7.30** Nan.: Kojak **8.20** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: Carabinieri 6 **10.55** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Wolf, un poliziotto a Berlino **13.00** Nan.: Distretto di polizia 9 **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.15** Nan.: Poirot **17.00** Nan.: Monk **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.40** Nan.: Walker Texas Ranger

21.30 Film: Firewall - Accesso negativo (akc., ZDA, '06, r. R. Loncraine, i. H. Ford, V. Madsen) **23.40** Nan.: Il commissario Wallander - Il fotografo **1.30** Nočni dnevnik **1.55** Glasb. odd.: Festivalbar '91 - La finale

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasb.: Loggione **9.45** Aktualno: Superpartes **10.45** Film: Vita da camper (kom., Nem./ZDA, '06, r. B. Sonnenfeld, i. R. Williams, C. Hines) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Cougar Town **14.40** Film: Miss Detective (kom., ZDA, '00, r. D. Petrie, i. S. Bullock, M. Caine) **16.40** Nan.: Due imbroglioni e... mezzo! **18.50** Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Variete: Striscia la notizia **21.10** Talent show: Italia's got Talent **0.30** Show: Chiambretti Night **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.45 Risanke **10.10** 1.30 Aktualno: Tv Moda **10.45** Film: Barbie principessa dell'isola (risanka, ZDA, '07) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Nan.: All Stars **14.10** Film: Blue Crush (pust, ZDA, '02, r. J. Stockwell, i. K. Bosworth, M. Rodriguez) **16.15** Film: Ragazze nel pallone - La rivincita (kom., ZDA, '04, r. D. Santostefano, i. A. Judson-Yager, i. B. Turner) **18.05** Nan.: Zeke e Luther **18.30** Dnevnik **19.00** Risanka: Scooby Doo **19.25** Film: Ortone e il mondo dei Chi (ris., ZDA, '08, r. J. Hayward, S. Martino) **21.10** Film: L'asilo dei papà (kom., ZDA, '03, r. S. Carr, i. E. Murphy, A. Huston) **23.10** Šport: Studio Sport XXL **0.10** Film: Bats 2 (horor, ZDA, '07, r. J. Dixon, i. D. Chokachi, T. Arana) **2.00** Aktualno: Tv Moda

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Aktualno: Bookstore **11.00** Šport: Gesciale Mille miglia **11.25** Nan.: Ultime dal cielo **13.30** Dnevnik **13.55** Nan.: Dio vede e provvede **16.00** Film: Il bambino e il grand ecacciatore (pust., Avstral., '80, r.P. Collinson, i. W. Holden, R. Schroder) **18.05** Nan.: Relic Hunter **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **21.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **23.30** Nan.: Medical Investigation **0.30** Dnevnik, sledi M.O.D.A. **1.25** Šport: boks, Supersix, polfinale, Abraham - Ward **2.35** Film: L'ultima spiaggia (voh., Angl./ZDA, '86, r. M. Jackson, i. T.L. Jones, J. sSomers)

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** 0.55 Dok.: Wild Adventure **9.30** Nan.: Ecomoda **10.30** Dok.: Cuore Tuareg **12.00** 14.50 Dok.: Italia magica **12.30** Šport: Hard Trek **13.10**

RADIO IN TV SPORED

Sobota, 21. maja 2011

23

Kanal A

8.10 Trdoživci (dok. drama) **9.15** Pločevinko (pust. serija) **10.10** Veliki pokovci (hum. serija) **10.35** Športna srca (hum. serija) **11.05** Film: Podjetni sin (kom., ZDA, '00) **12.55** Teksaški mož postave (akc. nan.) **13.50** Vitez za volanom (fant. serija) **14.45** Kako sem spoznal vajino mamo (hum. nan.) **15.15** Film: Veritas (pust., ZDA/Meh., '07) **17.05** 0.55 Top Gear (hum. serija) **18.05** Šola za pare (hum. nan.) **18.35** 1.00 Avto. info, promet **19.10** The Big Game, Zabava

20.00 Film: Hotel za pse (kom., ZDA/Nem., '09) **21.45** Film: S katerega planeta si pa ti? (kom., ZDA, '00) **23.50** Newyorški gasilci (dramska serija) **0.45** Terminator - Machinima (anim. serija) **1.30** Love Tv, Erotika **3.05** Nočna ptica, Erotika

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro: koledar, napovednik; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Radio Paprika - Vse najboljše; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert: pianist Giuseppe Guarnera, posnetek; 12.00 Ta rozajanski glas; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci; 18.00 Mala scena: Lino Marrazzo- Elizabeta, radijska monodrama; 19.35 Zaključek oddaj. **RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)** 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjek; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Sobota in pol; 10.45 Nedeljski izlet; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torklja; 14.45 Du jes - humoristična oddaja; 15.30 DIO; 16.20-19.00 SMS z žogo ali brez; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Kantina; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Podzemlje **RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)** 6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - Jutranjek; 8.05 Horoskop; 8.10 Prireditve; 8.35 Nogometna kabala; 8.45, 15.05 Pesem tedna; 9. Aktualno; 9.33 V soboto skupaj; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 10.35 Literarna oddaja; 11.00-12.00 Love generation; 12.00 Kratke vesti; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 21.00 Zelena Istra; 13.35 Babelina knjižnica; 14.00 Slot parade; 14.35 The Chillout Zone; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih Hot hits; 18.00-19.00 London calling; 20.00-0.00 Večer z RC; 20.00 Pic-Nic electronique; 21.30 O 150-letnici združitve Italije; 22.00 In orbita news; 23.00 Il giardino di Euterpe; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturoamat; 10.30 Gori, doli, naokoli; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Sobotno branje; 15.10 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 7.40 Žurnal; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Pop-evki tedna; 10.00 Reakcija; 10.45 Zapis iz močvirja; 11.00 Heroji za vse čase; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 17.00 Proti etru; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 A. Thomas: Hamlet; 23.10 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.30-12.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Vremenske fronte se zadržujejo daleč od naše dežele; klub temu zaradi nekoliko bolj vlažnega ozračja se bodo do ponedeljka ob nestanovitnosti atmosfere pojavljale vročinske nevihte. Ob začetku prihodnjega tedna se bo nadaljevalo anticiklonsko vreme s stabilnejšim zrakom.

Nad večjim delom Evrope prevladuje šibak anticiklon. Nad nami se ob šibkih vetrovih zadržuje razmeroma tople zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.36
Dolžina dneva 15.08

LUNINE MENE
Luna vzide ob 24.22 in zatone ob 9.07

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.47 najnižje -43 cm, ob 16.28 najvišje 27 cm, ob 22.01 najnižje 9 cm, ob 24.18 najvišje 11 cm.
Jutri: ob 8.48 najnižje -34 cm, ob 17.34 najvišje 33 cm, ob 21.32 najnižje 13 cm, ob 24.21 najvišje 15 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo večinoma ugoden in ob sončnem vremenu spodbuden. Le pred nevihtami se lahko pri najbolj občutljivih prehodno pojavijo manjše težave.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 17,8 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	23	2000 m	7
1000 m	16	2500 m	4
1500 m	11	2864 m	2

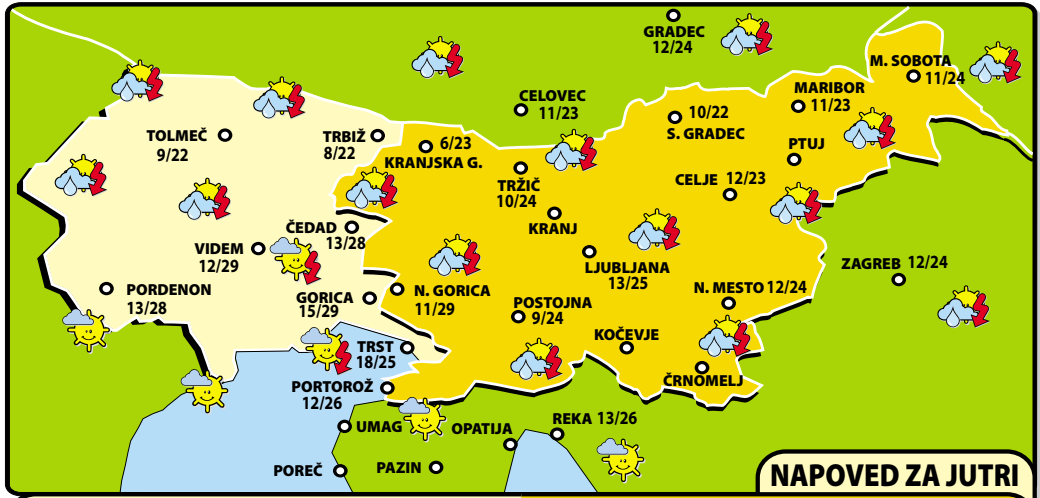
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8,5 in v gorah 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V nižinskem pasu in ob morju bo dopoldne pretežno jasno vreme. V hribovitem svetu bo sprva zmerno oblačno, popoldne pa spremenljivo z verjetnimi krajevnimi plohami in lahko tudi posameznimi nevihtami. Od popoldneva se bo lahko kakšna ploha pojavila tudi na vzhodnem pasu in v predgorju.

Zjutraj in dopoldne bo pretežno jasno, sredi dneva in popoldne pa bo nastajala kopasta oblačnost in krajevne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, ob morju okoli 15, najvišje dnevne od 22 do 28 stopinj C.

Ob morju in po nižinah bo dopoldne prevladovalo jasno do rahlo oblačno vreme, v hribih pa zmerno oblačno do spremenljivo. Popoldne bodo v hribovitem svetu verjetne plove in tudi kakšna posamezna nevihta, ki bi lahko v večernih urah nastale tudi ponekod po nižinah ali proti obalnemu območju. Pihali bodo krajevni vetrovi.

Sprva bo delno jasno, sredi dneva in popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami.

Postiljon

Zgodovina evropske pošte

Vse se je začelo v majhni vasi 30 km severno od Bergama. Sredi doline Brembana leži vas Cornello (danes 550 preb.), ki je bila v XII. in XIII. stol. pomemben kraj, ker je ležala na strateški točki na prehodu iz Italije v Švico po cesti Mercatorum. Popotniki so tako obšli Lombardijo, ki je bila v španskih rokah, in so se izognili dajatvam, roparjem in nevarnostim.

V vasi Cornello je živelo tudi nekaj premožnih družin, ki so si zgradile lepe hiše in grad, saj je bil kraj naravno zaščiten in je imel lep razgled. V XIII. stoletju je v gradu živela lombardska družina Tasso ali po latinsko Taxis pa tudi de Taxo in de Tassis. Podjeten član te družine, Odone de Taxo je nekoč zbral družinske članke in jim predlagal, da bi se s skupnimi močmi lotili raznašanja pošte po Italiji. Ta-

ko je 32 članov družine Tasso ustanovilo podjetje Compagnia dei Corrieri. Svoje usluge so najprej ponudili Beneški republiki, ki jih je rade volje sprejela in tudi dobro plačala. Pošto pa so prenašali med Benetkami in vsemi državami na italijanskem polotoku, predvsem v Milan in Rim. Prav s papeško državo so De Tassis hitro obogateli in postali znani po vsej Evropi, saj si je papež dopisoval z vsemi cerkvenimi in posvetnimi dostojanstveniki.

Ko govorimo o rodbini Tasso, je treba dodati, da je bil v drugi polovici XVI. stoletja član te številne družine tudi pesnik Torquato Tasso, avtor znane pesnitve Gerusalemme liberata. Čeprav je živel predvsem v Rimu, je prihajal v Cornello. V palačah rodbine najdemo več njegovih portretov.

Prav kmalu je Maksimilijan I., cesar Svetega rimskega cesarstva, uvidel koristi nove službe in je leta 1489 ponudil tedaj glavnemu predstavniku rodbine Janettu de Tassisu organizacijo poštne sistema v srednji Evropi, na Nizozemskem in v Španiji. Zato velja Janetto (roj. v Cornello, 1450 – u. v Poreču, 1518) za začetnika sodobne poštne službe.

Služba je bila zelo resno in zanesljivo

organizirana. Pošto so najprej prenašali s konji, nato z lahkimi dvokolesnimi vozovi, nato s kočijami. Vsakih dvajset kilometrov so zamenjali konje ali predali pošto drugemu postiljonu. Kot anekdoto naj navedemo, da je leta 1519 Giovanni Battista de Tassis v dveh dneh prejahal pot od Frankfurta do Bruxellesa z novico za Karla V., da je bil imenovan za cesarja. Zaradi resnosti in zanesljivosti prenašanja pošte in zaradi zvestobe kraljevskim hišam po vsej Evropi so si člani rodbine Tasso zagotovili ugled, velika bogastva in predvsem monopol nad pošno službo.

Leta 1506 je Maximilian I. izročil Janettu 1.363 goldinarjev, da je organiziral stalno pošno zvezo med Bodenskim jezerom, Innsbruckom, Dunajem in Budimpešto. Za dobro opravljeno delo ga je cesar leta 1508 imenoval za Pošnega mojstra Svetega rimskega cesarstva. Od cesarja je prejel tudi nekaj fevdov v Istri, kamor se je preselil in kjer je v Poreču deset let kasneje umrl. Kasneje so si tudi drugi člani številne rodbine pridobili velika bogastva in prešli častne in plemiške naslove.

V XVII. stol. je Lamoral, eden izmed dedičev, menil, da njihovi predniki izvirajo iz milanske plemiške rodbine Della Torre in je leta 1650 določil novo obliko priimka ter jo ponemčil v Thurn und Taxis.

Tudi Habsburžani v Avstriji so dodelili tej družini monopol nad pošno službo, ki so jo zato organizirali tudi v naših krajih s poštними uradi, postiljoni, prevozi itd. Ko so leta 1840 v Angliji uvedli prve znamke, je tudi družina Thurn und Taxis v letih 1851 do 1867 izdala svoje znamke (Slika 1). Nato je po reformi izdajo poštne znamke prevzela državna služba.

Sedanjni naslednik te stoletne in bogate nemške rodbine Albert II. živi v gradu Sv. Emmerama v Regensburgu in je lastnik bavarskega piva Thurn und Taxis. V Regensburgu si je zamislil in dal na raz-

polago veliko eksponatov za največji evropski poštni muzej.

Italijanska plemiška rodbina iz Milana Torre-Hofer-Valsassina je leta 1586 dobila v last devinski grad. Grafica Marija (njen gost je bil med drugimi tudi pesnik Rainer Maria Rilke) se je leta 1875 v Benetkah poročila z Alexandrom Thurn und Taxisom, članom stranske veje znane nemške rodbine. Tako so se tudi devinski gospodje vključili v sistem evropske poštne službe.

Kot zanimivost povejmo še, da so postiljoni družine Taxis že v XVI. stol. poleg pošte začeli prevažati s kočijo tudi prtljago in potnike. Zato se je že tedaj uveljavil izraz taxi, ki ga rabimo še danes.

Slovenske novitete

Tretji sklop letošnjih slovenskih znamk bo izšel v petek, 27. maja. Na Pošti Slovenije so poleg priložnostnih znamk napovedali tudi novo serijo rednih znamk. Glavni motiv nove serije bo maskota, ki se že nekaj časa pojavlja na izdelkih slovenske pošte. To je poštar Pavli, ki ga bomo tako srečevali v prihodnje na naši korespondenci. (Slika 2)

Med ostalimi znamkami, ki bodo izšle ta mesec, pa bi omenili še zadnjo znamko v seriji mito-

loških bitij, ki bo posvečena povodnemu možu. Letošnja skupna evropska tema v filateliji so gozdovi. Slovenija bo izdala dve znamki, na katerih bosta prikazani tipični slovenski drevesi: lipa in smreka. Nato bo izšla znamka posvečena letošnjemu svetovnemu prvenstvu v veslanju na mirnih vodah, ki bo potekalo od 26. avgusta do 4. septembra na Bledu. Med znamkami, ki bodo izšle konec maja, omenimo tudi skupno izdajo, ko dve državi v dogovoru izdajo isto znamko. Tak dogovor je Slovenija letos sklenila s češko pošto. Tako bosta državni pošti izdali blok (listič) posvečen glasbeniku Johannu Gerstnerju, ki se je rodil na Češkem, živel in ustvarjal pa v Ljubljani.

In končno naj omenimo, da bo maja izšla tudi znamka posvečena slovenskemu filmu. Znamka bo prikazovala motiv s snemanja filma V kraljestvu Zlatoroga. Ta črnobeli in nemi film je bil eden izmed prvih slovenskih posnetkov. Gre za napol dokumentarni, napol igrani film o Julijskih Alpah in naravnih lepotah Gorenjske. Scenarij je pripravil pisatelj Juš Kozak, igrali so alpinisti Joža Čop, Miha Potočnik, Herbert Drofenik in Franica Sodja. Režiral je profesor in fotograf Janko Ravnik, producent pa je bil Turistovski klub Skala. Premiera je bila 29. avgusta 1931 v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani, glasbeno spremljavo pa je igral orkester skrit na odru za platnom. (Slika 3)

O osebnih znamkah ob papeževem obisku v Ogleju in ob prazniku vrtnic v Novi Gorici bomo spregovorili v prihodnji rubriki Postiljona.

I.T.

